

Stimadas cusseglieras
Stimai cussegliers

Cheutras vegnīs Vus envidai alla

12. RADUNONZA DIL CUSSEGL DA VISCHNAUNCA

dil trienni 2017/2020

che ha liug **mesjamna, ils 8 da matg 2019, allas 20.00 uras**,
ella sala Cristalla a Sedrun.

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 11 dils 27 da mars 2019
3. Rendaquens 2018
 - a) Vischnaunca Tujetsch
 - b) Bogn Sedrun
4. Elecziun substitutiva d'in commember per la cumissiun Bogn Sedrun
5. Orientaziuns
6. Varia

Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 11-2017/20 dils 27 da mars 2019

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 11/2017/20 dils 27 da mars 2019

allas 20.00 uras entochen allas 23.30 uras ella sala Cristalla a Sedrun

Presidi:	Guido Friberg	
Actuar:	Simon Collenberg	
Dumbravuschs:	Ignazi Monn e Gebharda Berther	
Presents:	11 cusseglierAs total 11 votantAs (absolut pli 6)	
Aspectaturs:	20	
Cusseglers/as:	Armin Albin, Rueras Arno Berther, Surrein Gebharda Berther, Rueras Otto Curschellas, Sedrun Gelgia Deplaz, Dieni	Patric Deragisch, Sedrun Sabrina Flepp-Loretz, Sedrun Guido Friberg, Sedrun Ignazi Monn, Sedrun Severino Solèr, Cavorgia Cyril Steiger, Zarcuns
Suprastonza:	Renato Decurtins, vicepresidente communal Mario Hitz, genau	Guido Monn, genau Gian-Reto Nufer, genau
Cumissiuin da gestiuin:	Primus Deragisch, Sedrun	
Cumissiuin preparatoria dil project Bogn Sedrun	Guido Monn, genau Renato Decurtins, vicepresidente Christian Gieriet, Sedrun Damian Marino, Camischolas Reto Schmid, Sedrun Maria Hunger, menadra dil Bogn Sedrun Paula Jacomet, menadra uffeci da baghegiar	
Interpresa energiebauen.ch	Fraco Perazzelli, architect Pascal Albin, menader dil project	
Perstgisas:	Beat Roeschlin, president communal Tumaisch Valier, president dalla cumissiuin da gestiuin Baseli Huonder, commember dalla cumissiuin da gestiuin	

Tractandas

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 09 dils 07-11-2018 e protocol nr. 10 dils 21-11-2018
3. Credit supplementar per inventari ed installaziuns ella halla plurivalenta Dulezi
4. Approbaziun dil project e dil credit per la sanaziun dil Bogn Sedrun
5. Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever
6. Orientaziuns
7. Varia

1. Tractanda Avertura

Il president dil cussegl da vischnaunca Guido Friberg arva la endischavla seduta dil trienni 2017-2020.

In bi unviern fa plaunsiu plaz alla primavera e tenor ils resuns ch'jeu retscheivel astgan ins bein tschintschar d'ina sesiun d'unviern cun bunas frequenzas e buna occupaziun dils letgs da hosps. Quei fatg ordvart positiv duei buca semplamein cuntentar ed esser motiv per ruassar sillas arbagias, mobein duei animar e procurar per bien slontsch egl avegnir. Attractivs per hosps ed indigens essan nus mo cun purschidas sur onn. Leutier pretenda ei buca mo in bien maun, saun giudezi ed engaschi dallas cusseglieras, dils cussegliers e dalla suprastanza communal, mobein era da tuttas convischinas e tuts convischins.

Guido Friberg propona d'adattar la successiun dallas tractandas. Suenter l'approbaziun dils protocols duei il cussegl da vischnaunca sefatschentar culla tractanda nr. 4 davart la sanaziun dil bogn cuvretg e silsuenter cullas tractandas nr. 3 e nr. 5.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein d'adattar la successiun dallas tractandas tenor la proposta da Guido Friberg.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu sundel spannegiaus sillas informaziuns dalla cumissiun preparatorica. Nus havein spitgau vess sin talas. Jeu sundel dil meini che nus savein discussiunar questa sera davart quei project. Quellas informaziuns sto il cussegl denton emprem magunar silsuenter, avon ch'ina decisiun ei madira. Ord quei motiv fetgel jeu la proposta d'adattar il tetel dalla tractanda nr. 4 suandontamein: Informaziun e discussiun davart il project ed il credit per la sanaziun dil Bogn Sedrun.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein d'adattar il tetel dalla tractanda nr. 3 suandontamein: Informaziun e discussiun davart il project ed il credit per la sanaziun dil Bogn Sedrun.

2. Tractanda Approbaziun dil protocol nr. 09 dils 7 da november 2018 e protocol nr. 10 dils 21 da november 2018

Il protocol nr. 09 dils 7 da november 2018 ed il protocol nr. 10 dils 21 da november 2018 vegnan approvai unanimamein.

3. Tractanda Informaziun e discussiun davart dil project e dil credit per la sanaziun dil Bogn Sedrun

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

In bogn cuvretg ei ina attractiva purschida per in liug / ina regiun, quei pils habitonts sco era per ils hosps da vacanzas. Ina tala purschida ei bein giavischada, mo vegn la finala apprezzada memia pauc. Las bassas frequenzas ed ils deficits annuals suttastrehan quei fatg. In bogn ei in menaschi car, mo negin ch'ei prompts da pagar in prezi gest persuerter. Quei ei buca mo a Tujetsch aschia, mobein praticamein tut ils bogns cuvretgs ein confruntai cun quella problematica.

Guido Monn, genau:

Avon biabein 48 onns ei il bogn vegnius baghegiaus. Da gliez temps surveva il sulom sco pastira per ils animals dil vitg. Oz ei quei in dils bials loghens el vitg. Ed uss duess il bogn vegnir sanaus ni engrondius per la secunda gada. Quei ei in object turistic che ha custau sin ina moda ni l'autra bia daners alla vischnaunca Tujetsch. Igl eisi indispensabel da desister sil bogn, damai che Tujetsch sco vischnaunca turistica ei dependenta d'ina tala impurtanta attracziun. Naven da Laax ensi disponan neginas vischnauncas sur d'in bogn cuvretg. Ella vischinonza ei dacuort vegniu aviert in bogn ad Andermatt. Encunter sid secatta il proxim bogn a Bellinzona.

Ils hosps ed indigens apprezzieschan il bogn da Sedrun ed il center da wellness. Ella situaziun economica che la Val Tujetsch secatta il mument e cun tuttas attracziuns sco la piazza da golf, il campadi, il lag da Claus, il center da sport, las pendicularas e la biala natira stuein nus mantener nies bogn vinavon.

Ei vegn da pliras varts adina puspei menziunau da spargnar. Naturalmein ei quei era pusseivel. Denton stuein nus esser sil current ed investir vinavon el turissem ch'ei il sector principal tier nus cheu ella muntogna. Vinavon astgein nus era far speranza che nossa entira regiun dil Gotthard sesviluppeschi egl avegnir. Las schanzas ein gia dapi decennis buca pli stadas aschi idealas sco ussa. Il november 2016 ha il pievel tuatschin votau giu (votaziun consultativa) a caschun dalla seduta d'informaziun davart las variantas: varianta da sanaziun, varianta da sanaziun cun engrondaziun (bogn ordaviert) e varianta luxuriosa. Suenter plirs studis elavurai ensemen cugl architect ed il planisader havein nus constatau ch'ina engrondaziun survarga nos mieds da finanziaziun. Ina investiziun da bunamein frs. 9 milliuns savess nossa vischnaunca selubir, denton vegnessan auters projects sut las rodas e fussan buca pli realisabels. Plinavon savessan nus buca pli far investiziuns el manteniment dall'infrastructura egl avegnir.

Cura che la decisiun definitiva per ina varianta ei avon maun, vegn la cumissiun a stuer sclarir sch'ei dat contribuziuns per tala, damai ch'ei setracta tiel bogn d'ina relevonta infrastructura dil sistem. En quei connex havein nus gia contactau il sviluppader dalla regiun. Per ina sanaziun vegn ei ad esser pli cumpliau da recaltgar contribuziuns. Gliez pretenda tenor il regulativ da contribuziuns digl Uffeci per economia e turissem dil cantun Grischun aunc differentas examinaziuns. Avon che nus savein inoltrar ina

damonda per susteniment finanziel, ston las instanzas politicas sedecider per ina varianta. Vegn in bas sin d'itschal cromau en damonda ni buca? Surtir il bogn cun ina folia ei l'opziun alternativa. Ina ulteriura damonda che sedat: Eisi veramein necessari da prolungir igl ascensur entochen ella davosa alzada ? Sche nus desistin silla prolungaziun digl ascensur e sedecidin per ina folia, eisi pusseivel da spargnar rodund frs. 700'000.00. Schebein nus vulein montar in indrez solar sin tetg, havein nus buca aunc tematisau. Sch'igl interess ei cheu, essan nus aviarts per ina tala sligaziun.

La cumissiun preparatorica secumpona dad en tut siat commembers: Reto Schmid, Christian Gieriet, Damian Marino, Maria Hunger, Paula Jacomet, Renato Decurtins e mia paucadad. Nus essan sentupai duront 12 sedutas da preparaziun cugl architect Franco Perazzelli e Pascal Albin, menader dil project. Plinavon han quater sedutas d'informaziun cun autras instanzas sco per exempel cull'energia alpina giu liug. Ils cumissiunai meretan in grond engraziament per lur lavur.

Nus stuein ver curascha e sedecider per ina sanaziun dil bogn cuvretg. Nos antenats dils onns 60 e 70 ein stai optimists e han giu la curascha da s'engaschar per ina prospectiva visiun turistica ella Val Tujetsch. Jeu engraziel per vossa atenziun e giavischel ina interessanta debatta.

Franco Perazzelli, architect:

Ei fa a mi grond plascher da presentar a vus las variantas elavuradas. Il bogn cuvretg ei vegnius sanaus la davosa gada igl onn 1992. Uss eisi puspei uras da far ina sanaziun. L'entira fassada (finiastras) sto vegnir sanada. Plinavon ein la tecnica pil bogn cuvretg sco era la ventilaziun vegni els onns.

Las variantas ein descrettas el messadi. Ord quei motiv vegnan talas buca descrettas en quei protocol.

Suenter la sanaziun seresultan cuosts da scaldar ella summa da frs. 98'397.00 (variante A - sanaziun). Tier ina sanaziun cun engrondaziun (bogn ordavert) sedattan cuosts ella summa da frs. 283'350.00 tier la variante C che preveda da retrer l'energia ord la reit d'anergia. Ina engrondaziun culla construcziun d'atgnas sondas geotermicas (variante B) caschuna cuosts annuals da scaldament ella summa da frs. 98'600.00. Tier quella variante sto la vischnaunca denton aunc far ina gronda investiziun ella construcziun dallas sondas.

Avon entgins onns ha la vischnaunca schau elavurar ina analisa. Quella ha intercuretg cons cuosts ch'ina sanaziun caschuna alla vischnaunca. Nossa analisa detagliada muossa ch'ils cuosts ein vegni schazegiai en da lezzas uras memia bass. Jeu vi declarar quei cun in exempel. La studia preveda cuosts ella summa da frs. 275'400.00 inclus il honorar per la sanaziun dalla fassada. Tenor nossa retschercha sedattan cuosts ella summa da frs. 345'000.00 senza honorar. Quella differenza havein nus aunc constatau tier ulteriuras posiziuns. Ord quels motivs savein nus dir oz che la studia ei buca diltut correcta.

Renato Decurtins, gerau:

Gl'onn 2000 ha il bogn cuvretg contonschiu ina summa da deficit da frs. 122'953.00 (EBITDA = guogn/deficit avon risguardar tscheins, taglias e deducziuns). Quella summa ei restada plirs onns sin quei nivel. Culla construcziun dil center da wellness gl'onn 2005 ei quella summa carschida considerablamein sin in deficit da rodund in miez milliun. Duront quels onns ha la vischnaunca saviu far grondas deducziuns, quei ei stau pusseivel muort ils buns quens. Fuss quei buca stau il cass, havess la summa da deficit (EBITDA) muntau da lezzas uras denter minus frs. 700'000.00 e minus frs. 800'000.00.

Sco vus haveis saviu leger ord il messadi, resultan cuosts da menaschi da rodund frs. 730'000.00 suenter la sanaziun. La varianta da sanaziun ei vegnida elavurada tenor las indiciaziuns dil preventiv 2018. Tier quella varianta vegn il buffet (bistro) menaus cun agen persunal. Ord quei motiv preveda quella calculaziun dapli cuosts da persunal. Era tier las entradas eisi quintau cun dapli entradas accessorias tiel menaschi dil bistro. Plinavon savein nus constatar ch'ei dat in augment dils cuosts d'energia dalla reit d'anergia enviers il scaldament actual (scaldament cun ieli).

La varianta B cumpeggia la construcziun d'in agen scaldament (sondas geotermicas) e la varianta C ha l'intenziun da retrer l'energia ord la reit d'anergia. Las variantes B+C (sanaziun + bogn ordaviert + ruschnera) prevedan 15% dapli entradas tiel bogn cuvretg e 10% dapli entradas el center da wellness. Plinavon vegn il prezi d'entrada augmentaus tiel bogn cuvretg sin frs. 12.50 e tiel center da wellness per frs. 1.50. La planisaziun dil quen da gudogn e sperdita muossa tier la varianta B in deficit da rodund frs. 920'000.00 e tier la varianta C in deficit da rodund frs. 960'000.00.

Renato Decurtins declara ch'ei dat in susteniment finanziel dil cantun Grischun mo per la plivaleta, cun auters plaids mo per l'engrondaziun dil bogn cun in bogn ordaviert e la ruschnera. La contribuziun secumpona tier varianta B + C ord in emprést ella summa da frs. 800'000.00 ed ina contribuziun directa (a-fonds-perdu) ella summa da frs. 140.000.00.

Discussiun:

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Daco munta il honorar dils architects tier la summa d'investiziun da frs. 5.8 milliuns a 16% e tier las variantes cun engrondaziun a 11-12%?

Vegn buca l'entira tecnica sanada?

L'energia alpina s'auda cumpleinamein alla vischnaunca Tujetsch. Exista in contract special denter la vischnaunca Tujetsch e l'energia alpina per retrer l'energia ?

Franco Perazzelli, architect:

Il honorar ei gia vegnius definaus ella procedura da submissiun.

La tecnica dil bogn cuvretg vegn sanada taluisa ch'ella tegn pils proxims diesch onns. Ei vegn buca remplazzau l'entira tecnica, mobein sulettamein fatg in servis, pia midau ora certs apparats e parts nua che quei ei necessari. La varianta B cumpeggia il remplazzament da l'entira tecnica. Era tier la ventilaziun vegn ei mo fatg ina revisiun (variante A). Tier varianta B vegn tala remplazzada completamein.

Guido Monn, genau:

Ei exista in contract denter la vischnaunca e l'energia alpina che regla la retratga d'energia ord la reit d'anergia. Il contract cumpeggia denton neginas cundiziuns specialas.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu sundel dil meini che la vischnaunca duess profitar da cundiziuns specialas, damai ch'ella retila ina massa energia dall'energia alpina.

Guido Monn, genau:

Tenor miu meini eisi buca impurtont che la vischnaunca profitescha da cundiziuns specialas. La vischnaunca retscheiva annualmein ina cumpart ord il gudogn dall'energia alpina. Quella contribuziun sesminuescha semplamein sche la vischnaunca retscheiva meglieras cundiziuns per far diever dall'energia, aschia che quei ei veramein buca impurtont.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

La cumissiun ha fatg buna e seriosa lavur. Jeu sundel denton fetg surstaus davart il resultat. Ils cuosts per la sanaziun cun bunamein sis milliuns survargan nossas aspectativas fatgas sin fundament dalla prestudia. Quei ei ina nova situaziun. Avon nus stat oz in cuolm da glatsch. Il messadi accentuescha ils quitaus finansials che fatschentan actualmein la suprastanza. Gia tier la varianta sanaziun semida la facultad en ina debitaziun ed il deficit s'augmenta sin rodund frs. 730'000.00. Sin fundament dils quitaus finansials eisi necessari da far novas ponderaziuns. Vulein nus ir vinavon encunter il cuolm da glatsch ni curreger la direcziun? Jeu sundel dil meini che spazzar il bogn ei segiramein la fallida sligiazion. Il center da wellness funcziunescha detg bein. Las frequenzas dil bogn cuvretg ein denton idas anavos. Nus stuein encurir sligiazions alternativas sper la sanaziun dil bogn cuvretg. Forsa fuss ei prudent da crear in center per activitads internas ord il bogn cuvretg. Per saver prender ina decisiun fundada, eisi necessari d'elavurar opziuns alternativas. Nus stuein pia sclarir ulteriuras opziuns sco era l'impurtonza turistica dil bogn cuvretg. Con gronda ei quella impurtonza insumma? Autras destinaziuns disponan era buca d'in bogn cuvretg e funcziuneschan detg bein. Ei ina sanaziun el center da wellness era necessaria ils proxims onns ? Schegie, cun cons cuosts eisi da quintar leu?

Pascal Albin, menader dil project:

Tier l'elavuraziun d'ina varianta havein nus analisau tgei che sto vegnir sanau el center da wellness ils proxims onns. La summa per las sanaziuns necessarias munta denter frs. 150'000.00 e frs. 200'000.00.

Renato Decurtins, genau:

La constataziun ch'il center da wellness funcziuneschi detg bein constat buca. Il center da wellness ha procurau naven da sia entschatta dil menaschi per in deficit.

Spazzar il bogn cuvretg fuss tenor miu meini in falliu signal anoviars. Ils investurs giavischan ozildi ch'ina destinaziun dispona d'in bogn cuvretg. Mintga menaschi dil turissem supporta buca ils cuosts. Quei ei era aschia tiel Rufali-Park a Sursaissa sco nus havein udiu ord las medias. Jeu sperel ch'il cussegl da vischnaunca arvi il sensori pil turissem. El proxim temps vegnin nus numnadamein aunc a tractar pliras fatschentas el connex cul turissem, nua ch'in cert sensori per l'impurtonza dil turissem ei dumandaus. Nus stuein sanar il bogn e cheutras promover sin ina moda ch'ils investurs vegnan a Tujetsch e fan investiziuns en auters projects. Sch'il cusseglier Arno Berther ha autras ideas, eis el beinvegnius ella cumissiun preparatorica.

Guido Monn, genau:

Rodund 20 casas da giuvenils secattan en nossa vischnaunca. 80% dils hosps prendan albiert en casas da giuvenils. Quels hosps nezegian stediamein il bogn cuvretg a Sedrun. Sche nus purschin buca in bogn cuvretg egl avegnir, stuein nus quintar da piarder entgins da quels hosps. Igl onn 1970 han nos antenats ughegiau da construir il bogn cuvretg, da lezzas uras cun pli paucs daners che oz. Quei ei stau in pass ella dretga direcziun. Jeu sai buca propi vid tgei opziuns alternativas pil bogn cuvretg ch'il cusseglier Arno Berther studegia. El sa denton bugen far part a nossa cumissiun e presentar leu sias ideas. Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Jeu mondel buca d'accord culla constataziun dil genau Renato Decurtins. Las entradas dil bogn cuvretg ein idas anavos ils davos onns. Las entradas dil center da wellness han saviu pigliar si ina part da quei deficit. Daco sesminueschan las entradas dil bogn cuvretg ? Ei far bogn aunc attractiv avunda ? Jeu sedamondel sch'ils daners ein investai bein en ina sanaziun. Jeu sundel bugen prompts da far investziuns el turissem. Spazzar il bogn cuvretg vegn per mei buca en damonda. Jeu sundel denton dil meini dad analisar ulteriuras opziuns sper la varianta che preveda la sanaziun dil bogn cuvretg. La suprastanza ha menziunau ch'ella disponi davart certas informaziuns sur dad investurs ch'ein avon maun. Sin da quellas speculaziuns selaschel jeu buca en, avon che tuts fatgs ein buca sin meisa. Per mei sto ina sli-giaziun alternativa sper la sanaziun vegnir elavurada, avon che nus savein decider davart quei project.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Per mei eisi clar, daco che las entradas dil bogn cuvretg ein idas anavos. Quei schai vid la digren dallas pernottaziuns. Tgei ei igl avantatg d'in bassin d'itschal cromau ? Tgei ein ils disavantatgs da quella sli-giaziun e con gronda ei la differenza da prezi denter las variantas ? Nossa finamira ei da reducir ils cuosts dalla varianta da sanaziun. Daco han ins buca ponderau da construir in indrez da solar sil tetg dil bogn cuvretg ? Dat ei aunc auters loghens, nua che nus savein spargnar tier quei project ?

Franco Perazzelli, architect:

Sche nus sedecidin da desister sil bassin d'itschal cromau e nezegiein enstagl ina folia, eisi pusseivel da spargnar cuosts ella summa da frs. 656'000.00. Gl'avantatg d'in bassin d'itschal cromau ei che tal caschuna praticamein negins cuosts da manteniment. Il disavantatg ei ch'il bassin sto vegnir illuminaus giudem ella profunditad. Sche nus sedecidin per ina construcziun cun plattas ordinarias, eisi pusseivel da contonscher in respargn ella summa denter frs. 450'000.00 e frs. 500'000.00. Per installar igl indrez solar sil tetg ei quella surfatscha buca adattada sin fundament dalla architectura existentia.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

La populaziun giavischa da salvar e sanar il bogn cuvretg. Cumpeglia la surbaghegiada a Dieni in center da wellness ni in bogn cuvretg ? Priu il cass che tala vegn realisada, savein nus quintar cun dapli entradas. Quei ei era il cass tier las scolas ch'ein obligadas sin fundament dil plan d'instrucziun 21 da porscher l'instrucziun da senudar. Haveis vus sclariu sche las vischnauncas vischinontas ein promptas da separticipar vid ils cuosts da sanaziun dil bogn cuvretg ? Jeu sundel intec surstada che la sanaziun tegn mo diesch onns, schegie ch'igl ei previu da sanar il bogn per frs. 5.8 milliuns. Nus savein spargnar tiel contuorn dil bogn. Il honorar ei ord mia vesta era fetg aults. Forsa exista la libertad da hanlegiar tier quella summa. Ella ustria eisi tenor miu meini buca necessari da plazzar novas mobillas, damai ch'ei dat

negin menaschi d'ustria. Jeu less animar la cumissiun da reducir ils cuosts tier la varianta da sanaziun. Cumpeglia il honorar tut ils cuosts ni sersultan aunc ulteriurs cuosts ?

Pascal Albin, menader dil project:

La sanaziun generala garantescha che neginas sanaziuns ein necessarias pils proxims 25 onns. Sulettamein tier la tecnica dil bogn cuvretg e dalla ventilaziun vegn in menaschi senza disturbis tenor varianta A mo garantius pils proxims 10 onns.

Jeu less menziunar che nus havein inoltrau la pli favoreivla offerta ella procedura da submissiun. Il honorar cuntegn las prestaziuns da tuts specialists da planisaziun, naven dil planisader d'electricitad entochen tier il planisader dallas installaziuns sanitaras.

Renato Decurtins, genau:

La suprastanza enconuscha il project da Dieni. Nus astgein buca entardir informaziuns davart quei project.

Pascal Albin, architect:

Igl ei buca previu da comprar mobillas per l'ustria. Jeu vesel certas pusseivladads da spargnar. In respargn da plirs frs. 100'000.00 ei tenor miu meini denton buca realistics.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

El calcul da cuosts ei la posiziun analisas cuntenida. Tgei prestaziuns cumpeglia quella posiziun ?

Pascal Albin, menader dil project:

Quella posiziun cumpeglia denter auter certas lavurs preparatoricas ch'ei stadas necessarias sco differentas mesiraziuns.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu engraziel alla cumissiun per la lavur. Jeu vi oz buca prender ina decisiun tier quella fatschenta, mobein ver peda da magunar tuttas informaziuns dil project. Jeu sundel dil meini da sanar il bogn cuvretg. La damonda principala che sedat ei la qualitat dalla sanaziun. Cun quella tematica duei la cumissiun preparatorica aunc sefatschentar inagada da rudien. Per prender ina decisiun fundada stuein nus haver ina survesta davart il svilup dallas finanzas sin meisa. Plinavon havess jeu era bugen ina posiziun da Sedrun Mustér Turissem (SMT) davart l'impurtonza turistica ch'il bogn cuvretg ha per nossa destinaziun. Jeu giavischel era che SMT cusseglia co nus savein vender meglier il bogn cuvretg egl avegnir.

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

La sanaziun dil bogn cuvretg vegn buca messa en damonda. La damonda che setschenta ei sulettamein la qualitat dalla sanaziun ed ils cuosts per tala. Jeu engraziel als geraus ed als architects per lur presentaziun. Co va ei uss vinavon cun quei project ? Con ditg drova il cussegl da reponderar la fatschenta?

Guido Monn, gerau:

Igl ei necessari ch'il cussegl da vischnaunca e la radunonza communal prendan ina decisiun tier quella fatschenta el decuors dils proxims dus meins, autramein ha la sanaziun liug pér in onn pli tard.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Impurtont ei da sclarir sin l'autra gada sch'in bassin d'itschal cromau vegn en damonda tier la sanaziun. Turisticamein sundel jeu buca cuntents culla vendita dil bogn cuvretg. Jeu dundel buca la cuolpa persuerter a zatgi. Igl ei da definir tgi ch'ei egl avegnir responsabels per la vendita dil bogn.

Renato Decurtins, gerau:

SMT ha buca l'incarica da vender il bogn cuvretg. Il bogn cuvretg ei sez responsabels per quella incarica sco mintga hotel ed ils ulteriurs menaschis turistics en nossa destinaziun. SMT venda per nossa destinaziun tuttas purschidas comunablamain sco pachet. Pil mument ei ina summa risguardada el preventiv dil bogn cuvretg. Quella vegn impundida el connex culla vendita dil bogn. Egl avegnir duei denton SMT sorprendar quella incarica.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Ord mia vesta fuss ei interessant da veser tgei schanzas turisticas che SMT prognostichescha pil bogn cuvretg.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Impurtont ei era che la suprastanza communal metta l'investiziun dil bogn cuvretg el context dalla situaziun finanziaria dalla vischnaunca a caschun dalla proxima seduta.

Guido Monn, gerau:

A caschun dalla proxima seduta sa nies president communal Beat Roeschlin bugen declarar las consequenzas dalla investiziun ord vesta finanziaria.

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

Ord mia vesta eisi era impurtont da presentar a caschun dil proxim cussegl la varianta sanaziun cun las opziuns da spargnar. Sin tgei eisi pusseivel da desister ?

4. Tractanda Credit supplementar per inventari ed installaziuns ella halla plurivalenta Dulezi

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

Tier quella tractanda va ei per procurar per ina certa infrastruttura da basa per tut tgi che organisescha occurrenz. La suprastanza ha mess ensemen in pachet final cun diversas cumpras ed installaziuns sin fundament dallas experientschas fatgas durant ils davos dus onns. Il pachet cun las diversas cumpras duei oz vegnir tractaus.

Guido Monn, genau:

Il rendaquen dalla halla plurivalenta siara ils 31 da december 2018 cun ina summa da frs. 7'063'284.97 (credit approbau: frs. 7'060'000.00). Suenter haver risguardau las entradas da frs. 10'000.00, seresulta in credit restont ella summa da frs. 6715.05.

La suprastanza ei dil meini che certas cumpras ein necessarias per la halla. Quei oravontut per far pli attractiv la halla per occurrenz. La gliesta cumpeggia las suandontas posiziuns.

inventari/installaziuns	summa
tschabergal per la tribuna	frs. 2'536.85
parisols da sulegl	frs. 10'846.65
mobiliars da curtin	frs. 6'904.00
steamers	frs. 36'000.00
cuosts da cuvrada pils parcadis	frs. 21'390.32
diversas caussas	frs. 2'000.00
total cuosts	frs. 79'677.80
summa restonta dil credit	- frs. 6'715.05
credit necessari	frs. 72'962.75

Per saver far quellas cumpras, essan nus avisai sin in credit supplementar ella summa da frs. 72'962.75. Jeu sperel ch'il cussegl da vischnaunca dat oz il consentiment per quei credit.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Jeu sai aunc bein seregurdar sur dalla presentaziun dil project dalla halla. Da lezzas uras han ils responsabels sincerau ch'il credit cumpeggia gl'entir inventari, gl'access ed ils parcadis. Ils 28-01-2016 ha il cussegl da vischnaunca dau in credit supplementar per la halla ella summa da frs. 685'000.00 per deposit ed en connex culla reit d'anergia. Oz tschenta la suprastanza ina damonda per in credit supplementar per la cuvrada dil parcadi, per pliras installaziuns ed igl inventari. Jeu sundel dil meini ch'igl ei buca necessari da comprar quels steamers. Quels san ils organisaturs affittar ordeifer. Ei va segir buca ditg e pi vegn il giavisch suenter vischala, ina frestgera ed ulteriuras caussas sin meisa. Era mobiliars da curtin e parisols fan buca basegns per ina halla.

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Sco quei ch'igl ei vegniu argumentau el messadi, s'audan quellas investiziuns supplementaras tier igl indrez ch'ina halla plurivalenta pretenda per porscher agl hosp, allas differentas uniuns ed als sportists ina buna e cuntenteivla infrastruttura. Denton eisi per mei buca capeivel, daco ch'ins ha buca gia cal-

culau quellas investiziuns dall'entschatta enneu, probablamein ord mesiras da spargn. Certas investiziuns sco igl indrez da wlan/ telefonin ein gia fatgas. Las autras investiziuns mettel jeu en damonda. Fa quei veramein basegns? Ei ha gie adina num che nus stuein spargnar, gie lu ston ins era entscheiver e far il pass tenor la comba. Ussa havein nus ina stupenta halla. Sch'ei vegn organisau occurrenz, dueien las uniuns s'organisar sezzas e mirar per il material ch'ei basegna.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Prender si a tscheins in steamer ei buca ina sligiazion cuntenteivla per in organisatur. Nus havein uss ina halla e quella eisi necessari da vender aschi bein sco pusseivel. Quella purschida fundamentala stuein nus garantir. Jeu sai buca capir con ins sa esser encunter in tal credit. Quei ei ina investiziun che lai enzatgei. Quels steamers portan alla vischnaunca entradas annualas (tscheins pils steamers).

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Nus havein constatau ch'igl ascensur ei memia pigns. Igl ei buca pusseivel da transportar in steamer grond cun quei ascensur.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Nua che carstgauns lavuran, schabegian sbagls. Cheu ei succediu in sbagl, quei vulein nus era buca tralaschar.

Sabrina Flepp-Loretz, cussegliera da vischnaunca:

Ord mia vesta ei la vischnaunca buca responsabla per comprar steamers. Paucas ustrias disponan davart dus steamers. In steamer tonscha per quella halla.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu sustegnel buca la cumpra dils parisols da sulegl, dallas mobillas e dils steamers. Metter a disposiziun parisols da sulegl sin spazi public ei ord vesta dalla segirtad buca fetg prudent. Ord quei motiv sun-del jeu dil meini da votar giu davart las cumpras dispoteivlas.

Ignazi Monn, cusseglier da vischnaunca:

Sche vus vuleis ch'ina uniun organisescha ina occurrenza ella halla, stuein nus metter a disposiziun ils steamers. Sche vus vuleis promover occurrenz, fagei aschi bien e concedi quei credit.

Renato Decurtins, genau:

Daco vulein nus comprar dus steamers? Sch'in steamer dat ora duront l'occurrenza, ha igl organisatur aunc in secund a disposiziun. La vischnaunca ha l'intenziun dad incassar in tscheins per quels steamers.

Sabrina Flepp-Loretz, cussegliera da vischnaunca:

Autras uniuns ed ustrias ein era sezzas responsablas per organisar ils steamers. Quei ei ord mia vesta buca l'incumbensa dalla vischnaunca. Forsa san certas ustrias era profitar da pli bienmarcadas cundiziuns d'affittar in steamer tier in furnitur che tier la vischnaunca.

Marc Piacentini, cusseglier da vischnaunca:

Cun contas occurrenzas per onn quenta la vischnaunca?

Renato Decurtins, genau:

Uonn ein treis occurrenzas planisadas (Fiasta da cant cecilian, Schlagerfieber, occurrenza dalla Banca Raiffeisen). L'auter onn meina la Tour de Suisse atras il vitg da Sedrun. Tgunsch duvrein nus allura era quella infrastruttura.

Guido Monn, genau:

L'intenziun dalla suprastanza ei da far pli attractiv nossa halla. Tiel credit supplementar setracta ei dad 1% dalla entira summa d'investiziun. Quei ei ina fetg mudesta summa. Il mobiliar ei vegnius strihaus ord il credit dil project da lezzas uras sco la cussegliera Gelgia Deplaz ha menziunau. Quei ei stau in sbagli e quel stuein nus curreger oz.

Ei vegn votau davart las suandontas propostas:

Proposta nr. 1:

Strihar las posiziuns parisols da sulegl e las mobillas ord il credit supplementar.

Proposta nr. 2:

Strihar ils steamers ord il credit supplementar.

Votaziun tier proposta nr. 1:

Il cussegl da vischnaunca decida cun 7 vuschs encunter 4 vuschs da strihar las posiziuns parisols da sulegl e las mobillas ord il credit supplementar.

Votaziun tier proposta nr. 2:

Il cussegl da vischnaunca decida cun 6 vuschs encunter 5 vuschs da buca strihar la posiziun steamers ord il credit supplementar.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein da conceder il credit restont. En tut conceda il cussegl da vischnaunca pia in credit supplementar ella summa da frs. 55'212.15.

La fatschenta (credit supplementar) vegn aunc suttamessa al referendum facultativ tenor artechel 17 lit. d.

5. Tractanda Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever

Renato Decurtins, genau:

Oz va ei mo per eleger ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever. Sco Beat Roeschlin ha gia declarau a caschun dalla davosa seduta dil cussegl, risguarda la calculaziun dalla taxa da canalisaziun e serenera buca il quantum d'aua che mintga tenercasa drova. La calculaziun dalla taxa sto era risguardar il quantum dall'aua che mintga tenercasa drova. Quei scrivan las leschas surordinadas avon. Nossa lescha cuntegn buca quei principi. Ord quei motiv essan nus obligai dad eleger oz ina cumissiun che sefatschenta el proxim temps culla revisiun da quella lescha.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Nus havein approbau d'ina seduta dil cussegl ina finanziaziun speciala per ils dumbraders d'aua. Aschia havein nus havein fatg nies pensum e signalisau anoviar che quella tematica ein impurtonta per Tujetsch.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Nus savein sedumandar sch'igl ei prudent che quella finanziaziun speciala succeda sur la vischnaunca ni sche la corporaziun d'aua savess far ella. Actualmein ei ina cumissiun vid reveder la constituziun communal. Leu veggian las structurass dalla vischnaunca messas en damonda. Cheutier s'audan era las corporaziuns d'aua. Perquei eisi prudent da spitgar entochen che quella cumissiun ha terminau las lavurs avon che lantschar la revisiun da quella lescha.

Guido Monn, genau:

Nus retschevein adina puspei protestas el connex cun quella taxa. Tochen oz essan nus vegni naven cun igl egl blau. Tujetsch ei ina dallas fetg paucas vischnauncas senza uras d'aua. Sch'il cussegl da vischnaunca vul stuschar ora quella revisiun, sto la suprastanza communal viver cun vossa decisiun.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu fetgel la proposta da renviar la fatschenta e returnar tala alla suprastanza communal.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein da buca eleger ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever e da returnar la fatschenta alla suprastanza communal.

6. Tractanda Orientaziuns

Niev baghetg pil stradalesser:

Il gerau Guido Monn orientescha davart il rendaquen dil niev baghetg pil stradalesser. Il quen siara cun ina summa finala da frs. 1'450'736.00 e schai pia frs. 10'736.00 sur il credit concediu. Quella differenza ei tenor el ina summa mudesta tier in tal grond project.

7. Tractanda Varia

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Co vesa ei ora culla revisiun dalla constituziun communal ? Vegn la revisiun gleiti suttamessa als gremis politics ?

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

La cumissiun ei vid far las davosas lavurs redacziunalas avon che la constituziun vegn inoltrada per preexaminaziun tiegl Uffeci da vischnauncas dil cantun Grischun.

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Jeu less cuort tematisar la situaziun dalla Casa Soldanella. Sco quei che vus haveis tuts saviu prender ord las medias, ha la Casa Soldanella ad interim negin meinacasa respectiv meinafatschenta. Ils responsabels dalla Casa Depuoz da Trun porschan uss agid e sustegnan la coordinaziun dallas incumbensas ella Casa Soldanella entochen ch'ins ha anflau in niev meinacasa per la Casa Soldanella.

Miu giavisch alla suprastanza ei che vus vegnessas activs en caussa. Quei vul dir, prender si contact cun il president dalla fundaziun e medemamein intervegnir tier igl Uffeci social dil cantun Grischun per s'informar sco il stadi actual ei.

Nus stuein cumbatter e star en per quella instituziun sociala sco era procurar che la Casa Soldanella hagi a liunga vesta in avegnir a Tujetsch. Jeu manegiel concret la renovaziun dalla Tgésa s. Vigeli sco nova dimora per ils cussadents dalla Casa Soldanella.

Mario Hitz, gerau:

Nus essan sentupai cul cussegl d'administraziun dalla Casa Soldanella sco era culs responsabels digl Uffeci social dil cantun Grischun. La vischnaunca ha fatg tut siu pusseivel. Damai che Hanspeter Brun ha stuiu calar sco meinafatschenta, ha la Casa Depuoz stuiu surprendre per immediat la direcziun.

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Gl'onn vargau ha Beat Roeschlin sincerau a caschun d'ina seduta dil cussegl che tuts documents seigien inoltra tiegl Uffeci social dil cantun Grischun.

Mario Hitz, genau:

Nus havein giu ina seduta communabla culs responsabels digl Uffeci social. La vischnaunca ha dau giu tut ils documents necessaris. La fundaziun dalla Casa Soldanella ed igl Uffeci social sefatschantan actualmein cul project. Els han tenor il stadi actual sincerau da vuler mantener las plazzas da lavur a Tujetsch. Pli bia savein nus buca tradir pil mument.

Il president dil cussegl da vischnaunca siara l'endischavla radunonza dil trienni 2017/2020.

Simon Collenberg:
actuar:

Guido Friberg
president:

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Quen 2018

Vischnaunca Tujetsch

Messadi

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau president
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

Rapport da gestiun e quen 2018

Preziadas convischinas, preziai convischins

Gl'onn 2018 ei stau in onn interessant per l'entira suprastanza dalla vischnaunca da Tujetsch. Nus havein astgau s'occupar cun pliras sfidas e novs projects. Nus dein in sguard anavos sils puncts impurtonts digl onn vargau.

Residenza Dulezi

Ils 8 da zercladur 2018 ha la badelada per la construcziun dalla Residenza Dulezi giu liug. La residenza da seniors cumpeglia en tut 18 habitaziuns. Tier la maioritad dallas habitaziuns setracta ei da talas ella grondezia da 2.5 e 3.5. Plinavon cumpeglia la residenza duas habitaziuns da 4.5. El plaunterren vegn construì in bistro. Ultra da quei vegn ina filiala dalla Banca Raiffeisen integrada el plaunterren. Ella garascha sutterrana stattan 13 parcadis a disposiziun per habitonts dalla residenza. La stad vargada han las empremas lavurs da construcziun entschiet. Sco emprem ei la garascha sutterrana vegnida baghegiada. Tochen la fin digl onn 2018 era la construcziun brutta dalla garascha sutterrana e dall'emprema alzada terminada. Tenor il plan actual duei la construcziun dalla residenza vegnir terminada silla fin da mars digl onn 2020.

Pendiculara Salins – Cuolm da Vi

Ils 16 da mars 2018 ha la radunonza communal concediu gl'emprest ella summa da frs. 2.5 milliuns ed ils differents dretgs per la construcziun dalla pendiculara Salins – Cuolm da Vi. Per Tujetsch ei la pendiculara ina nova purschida che augmenta l'attractivitat da nossa destinaziun. La pendiculara duei oravontut trer dapli hosps en nossa regiun, quei oravontut durent la stad. La primavera, cuort suenter che la neiv era ora, han las pendicularas da Mustér entschiet cullas empremas lavurs da construcziun dalla pendiculara Salins – Cuolm da Vi. La fin digl onn 2018 stevan gia ils masts e la construcziun dalla staziun da partenza a Salins era per gronda part finida. L'entschatta 2019 ein aunc las davosas lavurs da construcziun vegnidas terminadas. L'extrada a miez possibilitescha als hosps da descender a Cungieri gest sper l'ustria ch'ei puspei vegnida aviarta dacuort. Aschia han ils hosps la pusseivladad da guder ina bubronda sco era ina spisa a Cungieri.

Promoziun dall'economia

Ils 14 da december 2018 ha la radunonza communal approbau la lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch. Quei ei stau in impurtont pass ella dretga direcziun. La lescha possibilitescha ad investurs, interprendiders ni persunas privatas d'inoltrar tier la suprastanza communal damondas da susteniment per projects persistents. La suprastanza examinescha silsuenter las damondas e pren ina decisiun sche talas san vegnir sustenidas e tgei prestaziuns che vegnan en damonda persunter. Sco prestaziuns sa la suprastanza dar giu terren da baghegiar gratuitamein ni en dretg da baghegiar, conceder contribuziuns finanzialas ni emprests senza tscheins, procurar ladinamein per las cundiziuns necessarias da rama ella planisaziun locala e regionala ni per levgiaments fiscals. Las cumpetenzas da decider davart prestaziuns sedrezzan tenor igl uorden da cumpetenzas dalla constituziun communal. Las prestaziuns vegnan finanzadas ord in fond pil svilup economic.

Nova cunvegna cun Sedrun Mustér Turissem

Duront pliras sedutas communablas culla suprastonza communal da Mustér ei ina nova cunvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem (SMT) vegnida elavurada gl'onn vargau. Quella ei entrada en vigur cull'entschatta da schaner 2019. Las suprastonzas han definau niev ella cunvegna che Sedrun Mustér Turissem surpren l'incarica da promover e sustener occurrenzas en nossa destinaziun. Quei vul dir che SMT organischescha, accumpogna e finanziescha arranschaments. Damai che l'organisaziun turistica Sedrun Mustér Turissem ei uss responsabla per quella incumbensa, han las vischnauncas augmentau la contribuziun finanziaria. La contribuziun dallas vischnauncas secumpona ord duas posiziuns. D'ina vart vegnan 100% dallas entradas ord las taxas da turissem e da l'autra vart 70% dallas entradas ord las taxas da hosps assignadas a SMT. Las duas vischnauncas ein tenor la nova cunvegna responsablas pil manteniment dall'infrastructura turistica sco era per eventualas adattaziuns ni engrondaziuns da tala. Per tut ils ulteriurs pensums ei l'organisaziun Sedrun Mustér Turissem responsabla.

Nova lescha da burgheis

Ils 20 da zercladur 2014 ha il parlament federal approbau la revisiun totala davart la lescha federala dil dretg da burgheis svizzer. La lescha cumpeggia differentas adattaziuns che han giu per consequenza che la lescha cantunala dil dretg da burgheis ha medemamein stuiu vegnir suttamessa ad ina revisiun. En quei connex han era las leschas dil dretg da burgheis sin palancau communal stuiu vegnir adattadas tenor las novas stipulaziuns dalla lescha cantunala e federala.

La suprastonza communal ha dediciu da remplazzar il reglament existent entras ina lescha communal. Plinavon ha ella decidiu da surprender ils parameters minimals secrets avon ella lescha cantunala ella nova lescha, quei per las personas svizras sco era per las personas jastras. Tenor la nova lescha communal sto ina persuna jastra haver il domicil tschun onns en vischnaunca, da quei dus onns senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun. Las personas svizras ston haver dus onns il domicil senza interrupziun en vischnaunca. Quels parameters minimals possibiliteschan naturalisaziuns pli efficientas ed eviteschan ulteriuras restricziuns. La radunonza communal ha approbau la nova lescha ils 14 da december 2018. La lescha ei entrada en vigur silla entschatta schaner 2019.

Credits – niev auto-cistiarna e restauraziun dalla baselgia s. Martin

Ils 14 da fevrer 2018 ha il cussegl da vischnaunca concediu in credit ella summa da frs. 120'712.50 pil niev auto-cistiarna ch'ils Pumpiers Sursassiala han acquistau. Totalmein ha quei vehichel custau frs. 450'000.00. Las vischnauncas da Mustér e Medel/Lucmagn sco era la segirada da baghetgs (GVG) ein era separticipai vid ils cuosts da quei vehichel. Quella cumpra ei stada necessaria, damai ch'il vehichel vegl ha stuiu vegnir remplazzaus.

Ils 28 da zercladur 2018 ha il cussegl da vischnaunca concediu in credit en favur dalla restauraziun dalla baselgia s. Martin dalla Claustra a Mustér. Ina renovaziun totala dalla baselgia claustrala ei stada urgenta ed indispensabla. La davosa sanaziun totala dalla baselgia claustrala ha numnadamein giu liug avon rodond 100 onns. La fassada sid culs dus clutgers ei vegnida renovada la davosa gada egl onn 1954.

La Claustra da Mustér ha ina gronda impurtonza per la regiun ed ei lunsch entuorn bein enconuschenta. Ord quei motiv eisi fetg legreivel ch'ils gremis politics dalla vischnaunca Tujetsch han susteniu la

renovaziun dalla baselgia s. Martin cun ina contribuziun da frs. 100'000.00, sustenend cheutras da mantener quei object historic.

Finanzas

La situaziun finanziaria dalla vischnaunca ei dapresent sufficienta. Il quen 2018 siara cun in cashflow da frs. 2'163'582.00. Quei cashflow ei seresultaus ord respargns considerabels da tuttas partiziuns e muort pli bia entradas tier las taglias communalas, tier ils recavs specials e tier ils tscheins d'aua sco era pervia d'ulteriuras influenzas finanzialas. Ils deivets a miez e liung termin muntan per la fin digl onn 2018 a frs. 5 milliuns.

Beinsavend che la sanaziun dil Bogn Sedrun stat avon porta, eisi impurtont da haver in bien egl sillas finanzas. La situaziun finanziaria ei actualmein sufficienta. Impurtont ei dad examinar egl avegnir tuttas investiziuns da rudien e giudicar sche la vischnaunca sa supportar talas sco era ils cuosts annuals che seresultan ordlunder.

Actividad politica

Autoritads communalas

Votaziuns all'urna

Igl onn 2018 han neginas votaziuns communalas giu liug en vischnaunca.

Radunonza da vischnaunca

Igl onn 2018 han duas radunonzas da vischnaunca giu liug.

Ils 16 da mars 2018 ha la radunonza da vischnaunca decidu cun 176 vuschs encunter 1 vusch (3 abstenziuns) da conceder in emprast da frs. 2.5 milliuns per la construcziun dalla pendiculara Salins-Cuolm da Vi allas Pendicularas Mustér SA. La radunonza communal ha plinavon concedu divers dretgs da traversar e plirs dretgs da construcziun sco era dus dretgs da baghegiar. La radunonza da vischnaunca ha medemamein decidu unanimamein d'approbar la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad.

Ils 14 da december 2018 ein il preventiv 2019 dil quen da gudogn e sperdita sco era dil quen d'investiziun dalla vischnaunca Tujetsch ed il preventiv 2019 dil quen da gudogn e sperdita pil Bogn Sedrun vegni approvai unanimamein. Plinavon ha la radunonza communal concedu unanimamein in credit d'impegn ella summa da frs. 700'000.00 per la via da maschina dil Tgom. Cun tscharna unanima ei vegniu decidu da schar il pei da taglia d'entrada e da facultad per igl onn 2019 sin 95% dalla taglia sempla dil cantun ed il pei da taglia sin schischom sin 1.5%. Medemamein ha la radunonza communal approbau unanimamein la lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch ed approbau cun 30 vuschs encunter 1 vusch la lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch. La lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch ei entrada en vigur culs 14 da december 2018 e la lescha da burgheis silla entschatta schaner 2019. Sper quellas tractandas ha la radunonza da vischnaunca approbau cun 21 vuschs encunter 7 vuschs (3 abstenziuns) la finanziaziun speciala ella summa da frs. 1'500'000.00 pil provediment d'aua (dumbraders d'aua).

Cussegl da vischnaunca

Igl onn 2018 ha il cussegl da vischnaunca salvau siat sedutas. El ha decidiu davart las suandontas fatschentas:

- Pendiculara Salins-Cuolm da Vi
- Remplazzament digl auto-cistiarna: concessiun d'in credit
- Saramentaziun dil niev commember dalla suprastonza communal
- Rendaquens 2017
- Contribuziun per la restauraziun dalla Claustra da Mustér
- Lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch
- Elecziun dil biro dil cussegl da vischnaunca
- Lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch
- Rapport davart l'adattaziun dalla bilanza tenor il sistem da contabilitad HRM 2
- Approbaziun dalla finanziaziun speciala pil provediment d'aua
- Preventiv 2019
- Aboliziun dil regulativ per il menaschi finanziel dalla vischnaunca Tujetsch
- Lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha salvau 27 sedutas duront igl onn 2018.

Direcziun communal

La direcziun communal ha salvau 12 sedutas duront igl onn 2018.

Conclusiun

El rapport da gestiun e quen 2018 vegnan ils differents departaments ad informar sin las proximas paginas sur dil curriu e passau. Lu suondan il quen annual 2018, la survesta dallas autoritads communalas, informaziuns interessantas da nossa populaziun e differentas statisticas.

Concludend engraziein nus per tut il sustegn, per la confidanza ed il ferm engaschi da mintga vart sinaquei che nossa vischnaunca sappi funcziunar. In grond laud e renconuschientscha meretan nos collaboraturs per lur impurtont engaschament, per lur loialitad e fidonza envers il patrun – la vischnaunca.

Sedrun, avrel 2019

Beat Roeschlin, president communal

Simon Collenberg, menader center communal

Departament administraziun e finanzas

Administraziun communal

Sper las lavurs ordinarias ei l'administraziun communal stada fatschentada gl'onn 2018 cull'introducziun dalla nova homepage. Suenter entgins onns ha la suprastanza decidiu da crear ina nova pagina che corrispunda als basegns dad oz. La nova pagina porscha plirs novs survetschs digitals sco per exempel l'empustaziun da lenna da brisch ni da patentas per encurir aur e cristallas. Era graficamein ademplescha ella ils criteris giavischai.

Suenter che l'administraziun communal ha introduciu il niev model da quen MAC 2 (HRM 2) el connex cul preventiv 2018, han aunc ulteriuras lavurs stuiu vegnir fatgas. Denter auter ei l'entira facultad administrativa e facultad finanziaria vegnida valetada tenor ils principis dil MAC 2; aschia per exempel era tuttas parcelas dalla vischnaunca ed ils baghetgs. Suenter la nova valetaziun ei ina nova bilanza d'avertura seresultada. Quella ei vegnida presentada ils 29 d'uost 2018 al cussegl da vischnaunca ensemen cul rapport davart l'adattaziun dalla bilanza.

L'administraziun communal metta gronda peisa silla scolaziun dil persunal. Cheutras vul ella garantir survetschs da buna qualitat. La collaboratura Petra Furrer ha terminau cun success la scolaziun sco referendaria da finanzas.

Cun grond success ha era Irina Andreoli finiu igl emprendissadi mercantil la fin fenadur 2018. Silsuent ha ella entschiet culla maturitad professiunala tier la Scola per economia a Cuera (Wirtschaftsschule KV Chur). Il team dall'administraziun giavischa ad ella per sia veta professiunala e privat tut bien pigl avegnir.

L'entschatta uost ha Riana Deragisch entschiet gl'emprendissadi mercantil tier l'administraziun communal. Ella absolve igl emprendissadi cun la maturitad professiunala.

Archiv communal

In archiv ei buca semplamein ina deponia da pupi, dad actas ni da cudischs ch'ins sa schar svanir in di. Bien, bia caussas ston bandunar in di igl archiv per schar plaz agl essenzial. Igl essenzial cuntegn veta - la veta d'ina vischnaunca durant tschentanners e decennis. Ina part dalla carstgaunadad sa quei fascinar, l'autra part ha insumma negin interess da tals documents. Mo quei ei gie aschia sin tuts secturs dalla veta e duei buca stermentar quels che s'engaschan per la conservaziun e tgira da scartiras e documents vegls!

Las actas da taglia han ils davos onns priu en ina gronda part dil plaz digl archiv. Damai che tut quellas actas vegnan ussa digitalisadas peglia quei ina fin. D'ina vart dat ei dapli plaz per las ulteriuras actas e da l'autra vart vegn igl archivar levgiaus d'ina stentusa lavur da sortir ed archivar las actas da taglia en ver 50 scatlas. Las actas neu dall'administraziun ein ils davos onns da minimala carschen, quei ein oravontut ils quens e las quittanzas dil menaschi dalla vischnaunca.

La pli legrevla carschen ed era la pli impurtanta per la cultura tuatschina ei la carschen ella part 21 (Cultura). Biaras vischinas e numerus vischins han danovamein svidau lur truchets e pulsts e surdau bein enqual scazi agl archiv da vischnaunca. Buca mo actas, era films e fotografias ein vegnidas surdadas agl archivar. Nies arcun vegn aschia adabien a tuts e perquei in engraziament el num dil generaleesser als furniturs dad archivalias ed autras preziusadads agl archiv communal.

Amplificar la retscha da cudischs ni la documentaziun dalla vischnaunca ei l'obligaziun digl archivar. Quella sto ver cuntinuaziun. Cheu suondan las ovras novas digl onn 2018 che han cumpletau la retscha da cudischs documentars ed auters: *Uniun fallun e cascharia Disla/Mustér Cronica*; Lothar Bearth/Felici Deflorin 2015; *Die NEAT* Ökologische, wirtschaftliche und soziale Auswirkungen der Grossbaustelle in Sedrun Prisma 2017; *Nies Luven 1980* Ils da Luven raquantan da lur vitg 1980 Vischnaunca Luven; *Chor Baselgia Segnas 100 onns Chor Baselgia Segnas Sin viadi tras in tschentaner 1917 – 2017* Ediziun: Chor Baselgia Segnas 2017 *Die altehrwürdige Sprache der Söldner und Bauern – Die Veredelung des Bündnerromanischen bei Joseph Planta (1744-1827)* Michele Badilatti 2017; *Weissbuch Für den Bündner Tourismus* Tourismusrat Graubünden 2017; *Das Jahr ohne Sommer Die Hungerkrise 1816/17 im mittleren Alpenraum* Fabian Frommelt/Florian Hitz/Michael Kasper/Christof Thöny (Hrsg.) Universitätsverlag Wagner 2017; *Warum bin ich Mitglied eines Dorfvereins?* Lavur da matura da Maria Jacomet, Sedrun 2017; *Anatomie einer Revolte* Adolf Collenberg Verlag Bündner Monatsblatt Cuera 2018; *Da temps vargai La historia da Surcasti/Suraua* Simon Derungs 2017; *Ils/die Orliks* sur Sep Fidel Sievi, Glion 2017

Cun la pagina d'internet www.archiv-communal.ch haveis vus ina buna investa egl archiv da vischnaunca. Vus veseis il register dallas actas, dils cudischs e da tut auter che sesanfla egl archiv en Tgèsa communal a Sedrun.

Alla fin igl usitau clom a vus preziadas vischinas e vischins: Buca sdermenai documents, fotografias e scartiras da valeta cultur-historica. Igl archiv communal pren bugen encunter quels documents. Leu anflan ellas il liug adattau per viver vinavon e survir als descendents sco documents da perdetga dil viver e luvrar ella val. Bien engraziament persuerter!

Elavuraziun d'ina lescha per la promoziun dall'economia

Gl'onn 2018 essan nus sefatschentai denter auter cull'elavuraziun d'ina lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch. Enteifer biaras sedutas havein nus redeggiu ina lescha che ademplescha ils basegns dalla vischnaunca. La finamira principala dalla lescha munta che la vischnaunca sa promover l'economia ed era il turissem cun contribuir differentas prestaziuns en favur da projects persistents. Ils davos onns ha la vischnaunca adina puspei susteniu projects cun emprests, contribuziuns finanzialas ni cun autras prestaziuns. Quei ei denton buca succediu sin fundament d'ina lescha. Consequentamein muncava ina basa legala per quella promoziun. Quei ei stau in ulteriur motiv e neraz uras - sper l'intenziun da promover l'economia - da redeger ina tala lescha.

Il cussegl da vischnaunca ha approbau la lescha a caschun dalla seduta dils 29 d'ost 2019 e la radunanza communal ils 14 da december 2018. Uss dispona la vischnaunca ina basa legala per conceder certas contribuziuns ni prestaziuns en favur da projects persistents. La promoziun sa cumpigliar differentes secturs dil turissem sco loschament, denton era il commerci ni l'industria, pia secturs buca directamein cun in ligiom turistic. Menaschis existents en difficultads finanzialas astgan buca vegnir sustenì; corrispundentamein vegn desistiu sin mesiras per mantener tals affars. Ils projects ston esser economicamein supportabels. Contribuziuns ed emprests vegnan concedi unicamein ed ein in supplement tier la finanziaziun dils projects. Entras quei agid finanziar duei la realisaziun dils projects vegnir levgiada. Suenter ston ils projects denton sefinanziar sesez, las entradas ston cuvierer las expensas. La promoziun d'occurrentas ei buca ina componenta dalla lescha. Culla nova lescha sa la vischnaunca sustener novas interpresas che secasan a Sedrun ni interprendiders ch'engrondeschan lur fatschentas. Ils projects san per exempel preveder la producziun d'niev product ni d'in niev survetsch. Decisiv ei che l'idea dil project ei buca enzatgei da mintgadi, mobein unica ed innovativa.

La suprazion communal spera che investurs, interpresas, denton era glieud indigena inoltreschien damondas da susteniment per lur projects sin fundament dalla lescha. Pertgei mo cheutras sa la vischnaunca segidar sin ina moda migeivla da promover l'economia en nossa val.

Finanzas

Quen current

Il quen current siara cun expensas totalas da frs. 12'666'837.69 ed entradas totalas da frs. 13'069'801.10. Aschia sersulta in surpli d'entradas da frs. 402'963.41. Il quen cuntegn deducziuns totalas dalla facultad administrativa egl import da frs. 412'674.74.

Risguardond tut ils suranumni fatgs munta il cashflow (gudogn avon las deducziuns dil quen current) a total frs. 2'163'582.04.

Quen d'investiziun

Il quen d'investiziun dalla facultad administrativa cuntegn expensas per investiziuns egl import da frs. 1'442'218.31 ed entradas da subvenziuns e contribuziuns da frs. 558'591.07, aschia ch'ei sersulta investiziuns nettas da frs. 883'627.24.

Preventiv 2018

Il preventiv prevedeva expensas da frs. 11'415'580.00 ed entradas da frs. 11'558'100.00. Aschia sersultava in surpli d'entradas da frs. 142'520.00.

Il quen d'investiziun era calculaus cun expensas bruttas da frs. 4'349'050.00. Havend risguardau las contribuziuns e subvenziuns da frs. 826'000.00 sersultavan investiziuns nettas da frs. 3'523'050.00.

Il gudogn avon las deducziuns (cashflow) muntava a frs. 442'900.00. Suenter haver risguardau las investiziuns nettas sersultava in deficit da finanziaziun da frs. 3'080'150.00.

Explicaziuns detagliadas tier il quen 2018 e la situaziun finanziaria

Quen 2018

Il rendaquen 2018 muossa in cashflow ella summa da frs. 2'163'582.04. El preventiv era tal calculaus cun ina summa da frs. 442'900.00. Il cashflow positiv ei sersultaus ord respargns considerabels da tuttas partiziuns. Plinavon han era igl Uffeci forestal ed il menaschi tecnic contribuui a quei bien resultat. Ultra da quei han era pli bia entradas tier las taglias communalas e taglias specialas (+335'000.00), pli aultas entradas ord il tscheins d'aua (+frs. 250'000.00), pli aultas amortisaziuns, midadas positivas entras las finanziaziuns specialas e pli aultas contribuziuns da tiarzas persunas contribuui a quei bien resultat.

Il quen d'investiziun 2018 muossa in saldo da frs. 883'627.00 visavi las investiziuns nettas da frs. 3'523'050.00 previdas el preventiv. Las investiziuns restontas (frs. 2'639'423.00) crodan egl onn 2019.

Tenor la calculaziun actuala sersulta ina facultad netta da frs. 6'306'711.12. Quella facultad ei per frs. 1.396 miu. pli aulta che previu. Sch'ins riguarda denton tier la facultad netta da frs. 6.306 miu. las investiziuns da frs. 2.639 miu. ch'ei vegnidas spustadas sigl onn 2019, sersulta ina summa pli bassa,

numnadamein ina facultad netta ella summa da frs. 3.667 miu. Analog a quella nova calculaziun che riguarda tuts fatgs, sesminuescha la facultad finanziaria da frs. 14.083 miu. sin frs. 10.41 miu.

Il grad d'atgna finanziaziun da 244.85% riguarda buca las investiziuns spustadas sigl onn 2019. Sch'ins riguarda las investiziuns spustadas, munta il grad d'atgna finanziaziun a 61.41%. Consequentamein cuvieria il cashflow sulettamein 61.41% dallas investiziuns lantschadas igl onn 2018.

Situaziun finanziaria – ina eglia da egl avegnir

Pigl onn 2019 ein investiziuns nettas da frs. 3.0 miu. planisadas. Pils proxims 4 onns (2020-2023) vegnan las investiziuns totalas schazegiadas sin frs. 14.6 miu. Quella summa cumpeggia la sanaziun dil bogn cuvretg, projects ed investiziuns ella infrastruttura da basa. Sch'ins riguarda denton las investiziuns spustadas sigl onn 2019 ella summa da frs. 2.6 miu. e las investiziuns nettas digl onn 2019 da frs. 3.0 miu. s'resulta pils proxims tschuns onns ina summa totala d'investiziuns da rodond frs. 20.2 miu. Priu il cass ch'il cashflow resta sin rodond frs. 2.0 miu ils proxims onns, s'resulta in deficit da finanziaziun (sutcuvrida dallas investiziuns) ella summa da frs. 10.2 miu. el spazi da quels tschun onns. Schai la media annuala dil cashflow sut quella supposiziun ordvart ottimistica da frs. 2 miu. per onn, lu s'augmenta il deficit da finanziaziun correspundentamein. Restituziuns dalla finanziaziun jastra ein buca pusseivlas ils proxims onns, perquei che las investiziuns previdas survargan mintga onn il cashflow. Consequentamein s'resulta ina gronda debitaziun per la vischnaunca, damai che tala sto prender si capital jester per la finanziaziun dallas investiziuns e sa buca pagar anavos tal. Detg cun auters plaid - il svilup dil grad d'atgna finanziaziun fa ina paupra pareta.

Dapli indicaziuns davart la situaziun finanziaria dalla vischnaunca Tujetsch e las prognosas ein veseivlas silla tabella cheusut.

indicaziuns ella tabella en frs.							
Cefras indicativas	Rendaquen 2018	Preventiv 2019	Prognosa 2020	Prognosa 2021	Prognosa 2022	Prognosa 2023	2019-2023 (cumulativ)
			<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>
Cashflow	2'163'582.00	2'000'000.00	2'000'000.00	2'000'000.00	2'000'000.00	2'000'000.00	10'000'000.00
- Investiziuns nettas	-883'627.00	-5'642'273.00	-7'400'000.00	-2'400'000.00	-2'400'000.00	-2'400'000.00	-20'242'273.00
sutcuverida /sutcuverida tier investiziuns	1'279'955.00	-3'642'273.00	-5'400'000.00	-400'000.00	-400'000.00	-400'000.00	-10'242'273.00
- facultad finanziaria	14'082'683.00	11'815'410.00	11'440'410.00	11'315'410.00	11'190'410.00	11'065'410.00	
- capital jester	-7'775'972.00	-9'642'072.00	-14'667'072.00	-14'942'072.00	-15'217'072.00	-15'492'072.00	
facultad netta alla fin digl onn	6'306'711.00	2'173'338.00	-2'851'662.00	-3'626'662.00	-4'026'662.00	-4'426'662.00	-4'426'662.00
deivets a liung termin	-5'000'000.00	-6'500'000.00	-11'500'000.00	-11'800'000.00	-12'100'000.00	-12'400'000.00	-12'400'000.00
Grad d'atgna finanziaziun	244.85%	35.45%	27.03%	83.33%	83.33%	83.33%	49.40%

Las investiziuns procuran el futur per grondas grevezias finanzialas. Il quen dalla vischnaunca vegn a mussar ora ina debitaziun permanenta. Las investiziuns han per consequenza ch'ils cuosts annuals s'augmentan per minimalmein 10% dalla summa d'investiziun. Quellas expensas secumponan ord las deducziuns, ils cuosts per las finanziaziuns ed ils cuosts da manteniment. Gl'augment dils cuosts ei veseivels el quen da gudogn e sperdita. Quei augment da cuosts ha puspei per consequenza ch'il cashflow sesminuescha.

La vischnaunca ha duas opziuns per mitschar d'ina debitaziun netta ch'ei zun critica:

1. Augmentar las entradas e spargnar cuosts cun examinar minuziusamein las structuradas dil menaschi dalla vischnaunca.
2. Reducir las investiziuns.

Facit pigl avegnir

Egl avegnir eisi impurtant dad examinar da rudien ils projects e gudicar tgei consequenzas finanzialas che tals han per la vischnaunca. La vischnaunca sa buca selubir da realisar mintga project. Igl ei impurtant da metter las dretgas prioritads tier l'elecziun e la realisaziun dils projects. La supportabladad finanziaria dalla vischnaunca ei numnadamein restrenschiada. Oravontut projects che caschunan considerabels cuosts annuels ein egl avegnir buca supportabels per la vischnaunca. Plinavon eisi da gronda impurtonza da tener ina buna disciplina tier las expensas sco era da far respargns nua che quei ei pusseivel.

Departament baghegiar, forestalessar ed ambient

Baghegiar

Uffeci da baghegiar

Midadas da personal

Cun la fin digl onn 2018 ha Monika Bearth terminau siu engaschi tier la vischnaunca. Ils davos onns eis ella stada responsabla per la decoraziun da fluras els vitgs ed uclauns. Sco hortulana da professiun ha ella exequiu quella incarica a moda professiunala e cun gronda premura. La suprastanza communal engrazia ad ella per la lavur prestada e giavischa pil futur mo il bien.

Situaziun da baghegiar

Igl onn 2018 ei l'activitad da construcziun ella Val Tujetsch seconcentrada fermamein sin la cuntinuaziun e terminaziun dils gronds projects turistics. La pendiculara Salins-Cuolm da Vi sco era la construcziun dalla telecabina silla Vagliauna han ligiau ina pulita part dalla capacitat dallas firmas da construcziun involvadas. Medemamein ha giu liug ils 8 da zercladur 2019 l'emprema badelada per la construcziun dalla residenza da seniors cun in volumen total da baghegiar da ca. frs. 11.4 miu. Ultra da quellas grondas investiziuns ei era vegniu construì ina nova casa d'ina famiglia e persunas privatas han exequiu differentas grondas renovaziuns vid lur habitadis. Ina activitad che para da vegnir empau en moda ils davos onns ei la midada da clavaus en habitaziuns. Igl onn vargau ei quei succediu en dus loghens. Sin fundament da quella situaziun e per risguardar il principi ch'il maun public dueigi s'adattar alla fiera ed exequir sias investiziuns per part silmeins en temps cun pli pintga activitad da baghegiar, ein ils responsabels sedecidi da referier investiziuns previdas dalla vischnaunca ella summa da ca. frs. 1 milliun sigl onn 2019.

Per tractar tut las fatschentas da baghegiar ei la cumissiun da baghegiar s'entupada a 17 sesidas. En tut ei vegniu inoltrau 68 damondas e 47 annunzias da baghegiar.

Scola Sedrun

La scola da Sedrun ei vegnida baghegiada igl onn 1962. Era sche quei edifices contonscha gleiti la vegliadetgna da 60 onns, fa el aunc adina ina biala pareta entras la cumposiziun dils differents baghetgs che sedrezzan agl ur tenor il plaz da pausa giusut scola. Per mantener la scola en in bien stan, vala ei era cheu da far las investiziuns e lavurs da manteniment necessarias. Igl onn vargau ei la pégna ch'era dapi igl onn 1984 en funcziun, vegnida remplazzada. Quella duvrava ils onns vargai annualmein rodund 50'000 liters ieli per scaldar tuttas localitads. Entras la sanaziun dalla Via Dulezi igl onn 2017 ha l'energia alpina fatg las preparativas per colligiar la casa da scola cun la reit d'anergia. Uonn ein las installaziuns internas el baghetg succedidas. Il niev sistem da scaldar ha dau la pusseivladad da far la midada naven dall'energia fossila sin l'energia regenerabla. La nova tecnica d'installaziun ed il niev pilotadi possibiliteschan d'optimar la regulaziun dalla temperatura dils differents raiuns ella casa da scola ed aschia spargnar energia.

Sper quella gronda investiziun ein era ulteriuras lavurs da manteniment vid il baghetg ed il contuorn dalla scola succedidas. Denter auter ha il pedel Andreas Deflorin refrestgentau la sala d'entrada cun nova color e novs bauns.

Manteniment general dallas vias e sendas

Sco menziunau all'entschatta ei la Via Strem in da quels projects ch'ei vegnius spustaus sigl onn 2019. Entginas lavurs ein denton tuttina vegnidas exequidas. Aschia ei la cuvrida ella Via Parvechel vegnida sanada. En quei connex han ins era gest saviu adattar punctualmein la ladezia dalla via.

A Rueras ei la secunda etappa dalla Senda Crestas vegnida exequida. En quei connex eisi vegniu installau ina nova lingia da canalisaziun ed ina nova illuminaziun.

A Camischolas ei la senda naven dalla Via Cantunala si Camischolas-Sura vegnida sanada. Sper la nova cuvrida ei era vegniu montau in tschabergal.

A Sedrun ha il cantun sanau la Via Cavorgia suenter la terminaziun dallas lavurs digl Alptransit. En quei connex ha la vischnaunca cumpletau l'illuminaziun cun treis ulteriuras cazzolas.

En differents loghens ella val eisi vegniu fatg migliuraziuns vid las vias existentas. Plinavon ein era las lavurs vid la Via Gionda vegnidas terminadas.

Via d'access e parcadis halla plurivalenta:

La via d'access sut la via communal ei ina part dil concept d'areal. Cun la construcziun dalla halla plurivalenta eis ei stau indispensabel da migliurar igl access per tut ils involvai. Il traffic da quella via vegn a crescer massivamein cun la finiziun dallas lavurs dalla residenza e la piazza da sport. En quei connex eisi vegniu creau rodund 38 parcadis sper la halla plurivalenta e sut canzlia. Medemamein han ins saviu integrar dus parcadis d'autocar ed in per car annex. Oravontut ei la via d'access vegnida adattada allas normas dil traffic public. Cun la nova entrada dalla via cantunala han ins saviu migliurar la pendenza ed il radius d'entrada. Las lavurs vegnan a cuzzar entochen miez igl onn 2019.

Cun la ventschida da tuttas lavurs entuorn il quartier Dulezi, obtegn la vischnaunca in modern center el vitg cun 38 parcadis d'auto da persunas e dus parcadis d'autocar. Quel ademplescha igl access dalla halla sport e cultura sco era ils ulteriurs basegns per ina vischnaunca turistica. Ils cuosts totals ein calculai cun frs. 495'000.00. La sanaziun dalla via cantunala cun la punt dil Drun entras igl Uffeci da construcziun aulta era previda igl onn 2019, ei denton uss vegnida spustada sigl onn 2020.

Planisaziun dil territori

Il 20 da mars 2018 ha la Regenza Grischuna relaschau l'adattaziun dil plan directiv "habitadi" ed ella sessiun d'atun ha il Cussegl Grond priu il conclus necessari davart l'adattaziun dalla lescha da planisaziun dil territori. Quellas decisiuns han per consequenza che 68 da 108 vischnauncas el cantun Grischun ston reducir las zonas da baghegiar al diever prognosticau tenor il svilup demographic ed economic dils proxims 15 onns. La vischnaunca da Tujetsch sto era redimensiunar las zonas da baghegiar al basegns previsibel.

Ina ulteriura finamira da quellas decisiuns pertucca directamein la cumparsa ed il funcziunar da nos vitgs. En in maletg empalont davart il spazi communal eisi da definir co nos vitgs duein sesviluppar en lur cocs e co ins sa tener quen dallas atgnadads specificas da mintga liug. La finamira ei da mantener ina aulta qualitat dils habitadis e d'organisar il traffic aschia che quel drova pauc spazi e caschuna buca grondas emissiuns.

Per quellas midadas han las vischnauncas tschun onns peda ed ils responsabels vegnan ad esser occupai fermamein cun quels projects durant quei temps.

Concept da parcar

Il traffic individual pren adina tier ed aschia s'augmenta il basegns per novs parcadis cuntinuadamein. La lescha da baghegiar pretenda che mintga possessur d'ina abitaziun hagi in agen parcadi. Ellas zonas dil vitg ei quei fetg savens buca pusseivel da realisar. La problematica vegn el futur a daventar aunc pli gronda muort la midada d'intent dils clavaus en abitaziuns. La vischnaunca ei ord quei motiv actualmein vidlunder d'elavurar in concept che duei definir, co sligar il problem da parcar els loghens precars.

Garascha sutterrana dalla residenza da seniors Dulezi

La construcziun dalla garascha sutterrana ei ina cumpart dalla casa da seniors e cumpeggia medemamein igl access cun il contuorn denter la casa communal e la residenza. Ils parcadis denter la Banca cantunala Grischuna e la residenza vegnan engrondir ed aschia resta la summa da parcadis pli u meins sco tochen dacheu. La plipart dallas lavurs ein gia construidas. La garascha ha plaz per 13 autos da persunas, da quels setracta ei da 4 parcadis per impedi. L'investiziun totala munta a rodond frs. 2'130'000.00.

Ambient

Serenera Prau Cumin

Igl onn vargau ein las lavurs ordinarias per il mantenimet dalla serenera vegnidas exequidas. Ultra da quei era ei previu el preventiv da construir in fussal da plievgia. Quei ei era ina investiziun ch'ei vegnida spustada ord ils motivs gia menziunai. A partir dil matg entscheiva quella construcziun. Il project fussal da plievgia che preveda medemamein il remplazzament dallas duas garaschas ei calculaus cun ina summa totala da frs. 505'800.00.

Forestalessers

Persunal

Il menaschi tecnic ha saviu occupar durant ils meins da stad 10 luvriers che han prestau varga 18'000 uras da lavur productivas e quei a priori ellas suandontas spartas:

- raccolta da lenna
- ovras da protecziun
- mesiras da recumpensaziun AlpTransit
- manteniment vias d'uaul, vias da migliuraziun e da quartier
- infrastruttura turistica
- halla plurivalenta

Cun l'entschatta fenadur ha Tobias Schuster, sesents a Mustér, entschiet sia lavur en nies menaschi tecnic. Durant ils dus davos onns ha el absolviu igl emprendissadi da bostger tier la vischnaunca da Mustér. Signur Schuster surpren il post da maschinist dil tractur cun carr da lenna suenter che Pio Hendry ha surpriu internamein la piazza da pedel dalla nova halla plurivalenta, la preparaziun dil glatsch ed il manteniment dalla piazza da ballapei.

La fin d'october ha il capo-bostger Peter Jemmi bandunau nies menaschi suenter nov onns. El ha obteniu ina nova piazza da lavur tier il menaschi forestal a Sagogn/Laax. Ad el engraziein nus cordialmein per tut il prestau e giavischein vinavon bia plascher e cuntentientscha en sia nova piazza.

Raccolta da lenna / utilisaziuns sfurzadas

Las empremas lavurs selviculturalas ein vegnidas exequidas la fin da fevrer egl uaul da schurmetg da Camihut sur la lingia dalla Viafier Matterhorn Gotthard. En ina surfatscha cun biala regiuvinaziun ein ils pégnis vegls e brahs vegni pinai per evitar che tals sederschien nuncontrollau en consequenza da neiv e vent e donnegeschien igl uaul giuven. Igl ei vegniu pinau en tut 350m³ lenna.

La lenna ei vegnida transportada a val cul helicopter. El decuors dalla primavera ha l'Uniun da pescadurs mess la roma en in magliac per aschia promover ellas novas largias suleglivas la regiuvinaziun.

Il bau-scorsa appreziescha aultas temperaturas e periodas schetgas. La stad vargada ei stada schetga e caulda, quei che ha puspei procurau per dabia lenna donnegiada entras il bau-scorsa. Envers igl onn vargau ei la situaziun secalmada empau. Tonaton ha stuiu vegnir pinau en nos uauls dalla vart dretga 1900 m³ lenna pervia dil bau-scorsa. Entras pinar ils pegns taccai dil bau-scorsa vegn sespruau d'impedir che la populaziun s'augmenta explosivamein. Cun runar la lenna aschi spert sco pusseivel ord igl uaul e silsuenter scursar ella, vegn destruì il nutriment e liug da svilup dil bau-scorsa.

Survesta dils donns d'uaul entras il bau scorsa dils davos onns

2014	1'168 m ³
2015	216 m ³
2016	1'640 m ³
2017	3'319 m ³
2018	2'092 m ³

Malgrad igl ault diember da lenna donnegiada ha la grupp forestala saviu realisar in tagl lenna ordinari egl uaul da Cavorgia. Duront il meins d'october ei la lenna vegnida pinada e silsunter runada ord igl uaul cun nossa suga. Tals tagls da lenna ein vegni alla cuorta ils davos onns tier nus, s'audan denton tier las lavurs las pli apprezzadas da nos bostgers e luvvers d'uaul.

Projects forestals

Remplazzament dallas lavineras da betun Scharinas

Duront ils meins da stad ei la secunda etappa da quei project vegnida realisada. Sco igl onn vargau ha la grupp forestala era spazzau uonn lavineras da betun ella lugnhezia da 220 meters. La firma da baghegiar Bianchi SA da Sursassa ha silsunter construiu lavineras permanentas da metal ella lunghezia da 180 meters. Cun quella etappa ein las lavurs vid las lavineras permanentas da metal terminadas. Naven dil proxim onn vegn construiu lavineras da lenn e silsunter plantau.

Indrez d'alarm da lavinas Pulanera/Milà

Igl atun ei gl'indrez d'alarm da lavinas per la Pulanera e la Val Milà vegnius prius en funcziun. Aschigleiti ch'ils apparats da radar, geofons e la suga da dedecziun installai el territori dalla Pulanera e Val Milà constateschan moviments da lavinas vegnan la lingia dalla viafier sco era la via cantunala serradas entras ils signals a Dieni e Rueras. Ils cuosts occurre per quei project muntan a frs. 465'837.00. La repartiziun dils cuosts vesa ora sco suonda:

Confederaziun e cantun	frs. 349'378.00
Viafier Matterhorn Gotthard:	frs. 55'900.00
Uffeci da construcziun bassa:	frs. 37'267.00
Vischnaunca Tujetsch	frs. 23'291.00

Sanaziun dallas vias d'uaul

El rom d'in project forestal ei la via d'uaul che meina da Plaun dil Lai (vischinonza dall'Axpo) entochen ella Val Vallatscha vegnida migliurada. En differents loghens ein remeduras vid il catram stadas necessarias. Sin il tschancun da Plaun Miez entochen ella Val Valatscha ei la cuvrada da glera vegnida sanada cumpleinamein. Ils cuosts totals per quella lavur muntan a frs. 78'900.00. Il cantun surpren 70% dils cuosts totals.

Ils 14 da mars ha ina bova da varga 1'100m³ material cuvretg la Via d'uaul Bugnei sin ina lunghezia da 40 meters. La primavera ei quei material vegnius dustaus, aschia che la via ei puspei stada accessibla per tut il traffic. Silsunter ei vegniu erigiu agl ur dalla vart sura dalla via in mir cun crappa gronda sco schurmetg encunter ulteriuras curdadas da crappa e material. Las lavurs ein vegnidas exequidas dalla firma da baghegiar Loretz SA. Igl onn proxim eisi aunc previu da construir sil mir ina preit da quaders larisch per augmentar la segirtad encunter curdadas da crappa.

Curdada da crappa e blocca

Ils davos onns ein ils donns vid ovras da protecziun, vias e sendas entras curdada da crappa e blocca s'augmentai considerablamein. Egl uaul da Tschuppina sco era egl uaul da Bugnei ein gronda blocca da

crappa sedistaccada e ruclada a val entochen ch'ella ei vegnida frenada dallas reits da schurmetg sur la lingia dalla viafier. Las reits ein cheutras vegnidas donnegiadas considerablamein. Il bliec ch'ei ruts ora egl uaul da Bugnei sin in'altezia da 1750 m.s.m ha donnegiau sin via a val pliras lavineras temporaras entochen ch'el ei vegnius frenaus dalla reit sur la Senda Sursilvana a Tscheppa. Egl uaul da Rosas ei in grond bliec per grond cletg vegnius frenaus suenter ca. 50 meters d'in grond pégn. Igl ei gnanc da s'imaginar tgei devastaziun e catastrofa che havess saviu schabegiar sche quel fuss ruclaus sur la lingia dalla viafier e via cuntunala ora enviers Selva.

Manteniment da sendas

La vischnaunca da Tujetsch posseda ina reit da sendas da viandar da 179 km. Nossas sendas ein da gronda impurtonza per il turissem da stad. Biars da nos hosps visetan Tujetsch per saver guder duront ina spassegiada nossa biala cuntrada muntagnarda. La vischnaunca ei pertscharta dil grond nez e dall'impurtonza ed impunda onn per onn grondas summas el manteniment e migliurament dallas sendas per saver porscher als hosps ed indigens rutas attractivas e bein caminablas.

Duront ils meins da stad ei la senda che meina da Selva a Plaun Miez vegnida slargiada e migliurada. La finamira ei da saver porscher ella vischinonza dils vitgs sendas per famiglias cun carrets d'affons. La senda posseda ussa ina cuvrida cun glera e duas novas punts che garanteschin in passadi segir. Medemamein ei la senda da viandar e da velo da Tschamut a Sut Crestas/Selva vegnida migliurada considerablamein.

La primavera vargada ei la Senda Sursilvana da Rodunda ella Val Strem puspei vegnida aviarta suenter la bova digl onn 2016. Igl ei stau necessari d'adattar la senda alla nova situaziun e d'ereger ina nova punt sur l'aua Strem, quei per ils viandonts sco era per l'agricultura.

Departament educaziun, cultura e sport

Educaziun

Scola

Igl onn 2018 han tut en tut 17 scolastas e scolasts instruiu nos affons e giuvenils. Ils pensums vegnan parti per gronda part sin las personas d'instrucziun. Gl'entir pensum da lavur dalla scola Sedrun munta a 1000 pertschien, ei sectracta pia da 10 plazzas da lavur cumpleinas. Naven dalla scoletta entochen la tiarza superiura visetan 114 scolaras e scholars nossa scola.

Igl onn vargau ei vegniu realisau dabia projects pli gronds e pli pigns. Plinavon han ils scholars e las scolaras fatg diversas excursiuns tematicas sco era viadis da classa. La lavur cumpetenta da nossas personas d'instrucziun sveglia las marveglias, lai anavos fastitgs e procura per valurs cuzzontas tiels affons. Ina fermezia da nossa scola ed ina schanza pils affons ei la varietad da nies team scolastic. A nus sepor-scha la pusseivladad da nezegiar las cumpetenzas da mintgin per in svilup persistent da nossa scola.

Ina gronda sfida ei era quest onn la realisaziun ed introducziun dil niev plan d'instrucziun. El decuors digl onn vargau, dad uonn e dils onns vegnents vegnan las personas d'instrucziun scoladas instensivamein. Quei capeta entras cuors interns cun personas dil fatg dil team ni enteifer cuors obligatorics dil cantun. Il pass decisiv dalla introducziun dil niev plan d'instrucziun vegn realisau igl onn da scola 2019/2020 entras il rom individualisaziun.

L'integraziun dils affons cun basegns specials ei terminada e vegn realisada en nossa scola. Anflar sli-giaziuns integrativas che convegno per la classa e pils singuls affons ei ina gronda sfida. Quei pretenda dalla persuna d'instrucziun e dalla pedagoga curativa in fin sentiment e buna collaboraziun.

Igl onn 2018 ei stau in onn intensiv cun bia lavur, quei era davos las culissas. El decuors digl onn ei il cussegl da scola seradunau stediamein e ha liquidau differentas fatschentas per aschia possibilitar a nossa scola in bien svilup. Agl entir team da scola che s'engascha enormamein per nossa scola en favur dils affons tuatschins admettein nus in grond e cordial engraziament.

Mutaziuns

Cun la fin digl onn da scola 2017/18 ha nossa menadra da scola Marina Cavelti-Mathiuert terminau siu engaschi. Dunna Cavelti ei stada engaschada en nossa scola naven digl atun 2016. L'incarica da meinascola ha ella exequiu cun gronda savida e capientscha. Marina ei ina persuna pragmatica, cumpetenta e cun ina zun emperneivla demananza. Ella ha capiu oreifer da tgamunar nossa scola cun sia moda fina e curtesevla. Adina ha ella ponderau fetg bein las caussas avon che prender decisiuns. Marina ha passentau bia uras en biro per sustener il beinstar da nossa scola sco era per saver liquidar pendenzas en tutta ruasseivladad. Cheutras ha ella unfriu temps previu da passentar cun sia famiglia. En buna memoria stat l'occorrenza giul campadi el tipi cun spiduns barsai ed autras bunas tratgas. En sia rulotta ha ella passentau stediamein la notg suenter liungas sedutas ni fatg il paus sur miezdi.

Da cheu anora vulein nus engraziar cordialmein a Ti Marina per la cumpetenta lavur prestada sco era per la zun buna collaboraziun. Tia aviartadad, Tia promptadad da secunfrontar culs problems e sli-giar els, han levgiu nossa lavur. Bugen seregurdein nus da quei temps e giavischein a Ti ed a Tia famiglia tut bien pil futur.

Giubileums

Gelgia Deplaz – 25 onns survetsch

Gelgia Deplaz ha astgau festivar igl onn 2018 il giubileum da 25 onns survetsch sco mussadra da scoletta.

Suenter che la Gelgia e siu um Gion Paul han giu fundau lur famiglia, ei ella sedecidida da puspei fitgar pei en sia clamada carezada sco mussadra da scoletta. Entschiet ha Gelgia la piazza a Rueras cun ina scoletta pintga e famigliara. Suenter paucs onns ha ei giu num da dislocar la scoletta e la scola a Sedrun. Era quella midada ha Gelgia priu sco schanza positiva e sesentida beinspert da casa ella nova scoletta el quartier da Gionda.

Dil fatg che Gelgia ei sper mussadra da scoletta aunc ina pura incarnada da nuorsas, han ils affons profitau enorm ed astgau guder bellezza muments ed aventuras. Cun tgierp ed olma ha ella sespruau da svegliar igl interess e la carezia per animals e la natira. Cavar truffels, ir cul runal da bio digl Edi Hess, carsinar animals e perfin star sur notg si Craps el carezau mises, ein mo entgins exempels. Per esser adina sil niev stan da professiun ha Gelgia frequentau regularmein cuors da perfecziun.

Dapi 25 onns accumpogna Gelgia cun bia carezia, pazienza e capientscha ils affons tuatschins. Ella gida ils affons da far igl emprem pass naven dalla mumma el mund dalla scoletta e scola. Gelgia dat vinavon a mintg'affon tut quei ch'el drova per saver sesviluppar dad ina maula tier ina ferma e biala

tschitta. Sgulassen tuttas tschittas ch'ella ha accumpignau pil vitg entuorn, havessen nus ina biala mar da tschittas. Quei bi maletg duei accumpignar ella era egl avegnir.

El num dils geniturs, dil cerchel scolastic e dalla vischnaunca engraziein nus grondamein alla Gelgia pigl grond e nunstunclenteivel engaschi en favur da nos affons.

Projects - occurrenz - activitads

La scoletta

La scoletta sa adina puspei guder e profitar dalla savida e purschida da geniturs, dalla collaboraziun cun classas, da visetas en fatschentas, tier purs e bia auter. Nua che las mussadras damondan - las portas ein quasi adina aviartas per investa. Denter auter han ei astgau visitar beins purils e guder il runal da bio a Dieni. Ina notg han els schizun survegniu suttetg gratuit en in camp. Aschia san las mussadras adina puspei porscher als affons bials e nunemblideivels eveniments. Per quei grond sustegn da tuttas varts e la buna collaboraziun en special culs geniturs in cordial engraziel fetg.

Project - Nies ambient – consumar, reciclar e dismetter rumians

„Nies ambient – consumar, reciclar e dismetter rumians“ ei il num dil project cul tal ils affons da scoletta entochen la tierza classa (ussa 4.classa) han luvrau duront in'jamna il matg digl onn vargau. Ils affons han zambergiau bellezza caussas ord ils rumians. Els han empriu da reciclar e da sortir ils rumians. Ils scholars han evenimentau tgei che selai far ord ils rumians reciclables e han era stuiu veser tgei che capeta sch'ins dismetta buc ils rumians sco quei ch'ins duess. Sco finiziun dil project han las classas aunc visitau la deponia da miardas da Sedrun.

Instrucziun davart la natira

Scolars e scholaras dalla 3. classa fan diever dil plaz sur scola nua ch'els semnan e plantan flurs e persequiteschan il svilup ed il crescer. Ina ga per meins ha l'instrucziun liug egl uaul Cavorgia. Igl ei in liug ideal per observar e perscrutar ella natira ed emprender cun moviment e sur tut ils senns.

Excursiun "fiug & aua" a Tusaun

Il mardis, ils 18 da settember 2018, ein la 5. e 6. classa serendi ensemen cullas scholaras ed ils scholars da Mustér a Tusaun per prender part al project "fiug & aua". Leutier han ils affons saviu emprender ina massa davart ils dus elements, ils quals nus savein duvrar sco amitgs - che san denton era daventar nos inimitgs.

Di da sport

Il di da sport dil scalem primar ha giu liug el Center da cultura e sport a Mustér. Communablamein han las scholaras ed ils scholars dallas classas primaras da Tujetsch e Mustér astgau guder in di da sport variont. In semegliant di da sport comunabel per las classas superiuras ha giu liug a Sedrun. Il Plaun da pors spel campadi ei in plaz perfect per realisar giugs senza cunfins dallas classas superiuras. Il plascher ed igl eveniment cumineivel dils giuvenils dad omisduas vischnauncas ei stau la finamira principala da quei di.

Surselva Champions

Era igl onn vargau ha la 2. reala e secundara priu part alla occurrenza dils Surselva Champions. Els ein semiserai en savida e sport e han cumbatti encunter differentas gruppas dalla Foppa, Lumnezia e Cadi. Per l'emprema gada eis ei reussiu alla secunda classa superiura da contonscher igl emprem plaz. Sil premi generus da quei eveniment selegan ils victurs zun fetg, la classa astga numnadamein far in viadi a Rust e passentar in di egl Europapark.

Maraton dall'Engiadina

Meinascola Gian-Reto ha frequentau per la tiarza gada ensemen cun ina gronda delegaziun da Tujetsch il maraton engiadines. Era entgins scholars da nossa scola han priu part da quella occurrenza. Ils eglis tarlischonts all'arrivada suttastrehan mintg'on il plascher immens dil success contonschiu e motiveschan da danovamein separticipar a quella occurrenza. Ina preparaziun ideala sin quei eveniment singular fuss la participaziun al maraton dalla Surselva. Igl ei denton grev da motivar ils giuvenils, damai ch'els vulan buca seblamar avon il publicum indigen.

Jamna da project scalem ault

Historia civica ei stau il motto dalla jamna da project dil scalem ault. Ils emprems dus dis han ils giuvenils passentau en nossa val. L'emprema finamira ei stau d'emprender d'enconuscher nossa vischnaunca cun sias instituziuns e ses pensums multifars. Ina viseta en canzlia ha possibilitau ina investa ella lavur administrativa da nossa vischnaunca. Plinavon han las treis classas visitau igl archiv communal, la serenera e la caverna dalla Ovra Electrica Rein Anterior SA. Cordial engraziament per tut las interessantas informaziuns ed ils referats instructivs. En stanza da scola ein las retschercas vegnidas elavuradas ed approfondadas. Cheutras han ils giuvenils obteniu in'emprema investa dalla structura da nies stadi federativ.

La secunda part dalla jamna han las classas superiuras passentau ordvart la vischnaunca. Sin viadi encunter Berna ei ina viseta en ina perschun aviarta a Reichenau stada sil program. Ils giuvenils ein stai zun impressiunai da quella instituziun. A Berna ha la scola tuatschina giu caschun da visitar l'Ambassada tudestga e retschiert informaziuns dalla ambassadura suppleanta. Ils puncts culminonts dils dis ella capitala ein stai la guida atras la Casa federala cun cusseglier naziunal Martin Candinas e naturalmein da senudar el flum dalla Aara.

Exposiziun da scola

Puspei ha la scola organisau l'exposiziun da scola tradiziunala. L'occurrenza alla fin digl onn da scola 2017/18 ha cattau bun'accoglientscha. Cun grond plascher han ins astgau beneventar ina massa geniturs, parents ed interessents. Era uonn ein las scholaras ed ils scholars cun lur personas d'instrucziun stai fetg creativs. Da quei han ils visitaders astgau seperschuader ellas differentas stanzas da scola.

Cultura

Museum La Truaisch

L'egliada anavos rinforza l'egliada anavon – perquei visitei nies museum. Il motto che nus havein tschentau el decuors digl onn 2018. Mirar anavos ei per la generaziun sils onns semplia, pertgei ch'els han viviu igl exponiu en nies museum. Far interessant il mirar anavos alla generaziun giuvna ei ina gronda sfida – quasi nunpusseivla. Per els ei il viver el present il pli impurtont. Denton sco nies motto di, sa l'egliada anavos era dar aspectativas pigl avegnir ed arver portas pil present e futur. Ei drova semplamein la dretga egliada cugl impuls necessari!

Sesiun d'unviern

Sco purschida speciala ni exposiziun speciala havein nus duront ils meins d'unviern cuntinuau a moda reducida cun l'exposiziun dalla stad davart ils 4confamigliars Cavegn. A nos hosps havein nus saviu possibilitar da visitar culla carta da hosps gratuitamein il museum. Numerus han fatg diever da quella pusseivladad e quei oravontut lu cu l'aura era buca gest fetg buna.

Mineralias

Suenter treis onns ha ei danovamein dau midadas. L'unien dils cavacrappa tuatschins ha puspei motivau ils cavacristallas da purtar lur megliera tocca ed exponer en nossas vitrinas. E veramein – igl ei sco adina in deletg dad ammirar ils custeivels scazis da nossas muntognas. Cun luschezia presenta mintga exponent a moda individuala ses unicats, ses tocs dalla collecziun privata. Senza dubi, nossa partiziun da mineralias ei admirabla.

La partiziun da mineralias che s'auda alla vischnaunca havein nus cumpletau cun in Scheelit da rara grondezia e bellezza. Plinavon enrihescha ina cadeina dad alas fier che sepresentan per liung d'in crap, ina raritad ord Cavradi, quella collecziun. Ina cristalla cun ina visualitad specialmein attractiva.

Exposiziun speciala - Ervin Monn

Cun ina preschientscha admirabla dad amitgs ed enconuschents ha giu liug el decuors dil fenadur 2018 la vernissascha dalla exposiziun speciala "Fotografias dad Ervin Monn, Camischolas". En sias fotos semuossa igl art da fotografar, la pazienza da spitgar sil dretg mument ed il cletg dad esser el dretg liug. Mo aunc auters facturs giogan ina impurtonta rolla il mument ch'il nuv digl apparat vegn smaccaus, aschia era la glisch e la dretga secunda e tgunsch era la dretga tecnica! Il museum ha presentau en sala in schatg da sias meglieras ovras. In text accumpignont ha menau el mund dalla fotografia e dau entginas informaziuns dil maletg!

Viseta da Cambodscha

Ina gruppa da scienzists dalla Cambodscha sin in viadi da scolaziun davart l'archeologia ed intermediaziun da historia han visitau il museum. L'idea ei stada da porscher investa ellas activitads tradiziunals dils purs tujetschins ed aschia era la pusseivladad da far cumparegliaziuns cul viver dils purs da lur patria. Las discussiuns animadas el museum han cumprovau che la viseta ha corrispundiu a lur basegns. Particularmein surstai ein els stai dalla exposiziun extraordinaria da mineralias e la lavur dils cavacris-

tallas. “La viseta e la hospitalitad vegn a restar ad els en buna memoria” ha il mender dalla grupp, Christian Foppa, exprimiu.

Magazin

Legreivlamein existan biars buns mauns per la cultura tuatschina. Grazia a quella tenuta s’emplunan nos magazins cun rauba museala, nova rauba mo era megliaera rauba che l’exponida. Ei dat era numerusas spartas rimnadas, denton buca exponidas el museum muort il plaz. Aschia posseda il museum segira-mein ina dallas pli grondas collecziuns davart la pietad populara. Plinavon ei la rimnada da skis e tut quei che ha da far cul turissem d’unviern enorma ed en vesta dalla historia dils davos tschien onns ella val necessaria da presentar zacu el museum.

Sentupada pils seniors e senioras da nossa val

Mardis, ils 26 da zercladur 2018 ein numerusas senioras e seniors sentupai ella sala dil museum. In referat ha menau els cun plaid, maletg e film atras la historia da 200 onns Val Tujetsch. Silsunter ei il mund dallas cristallas vegnius presentaus entras in cavacristallas. La part cultura ha svegliau gronda discussiun mo era rugadau e regurdau a temps vargai. In aperitiv ha possibilitau la cuntinuaziun d’interessantas egliadas el vargau.

Di dil museum 2018

Ils 7 d’october 2018 ei stau di dil museum. El center stat secapescha adina il museum cun la partiziun dalla cultura unida culla historia dalla val. Mintga toc exponiu ha sia historia, per mintga visitader in’autra. La natira da nossa val seprenta ella partiziun da mineralias. Las bialas fotografias digl Ervin han fascinau, vesend ils camutschs e las tscharvas en acziuns tut specialas. Treis gadas ei la sala s’emplenida tochen al davos plaz per admirar films dils onns 1970 filmai da Francisca Cavegn-Berther da Sedrun. Curdin e Severin Brugger han dau in intermezzo musical ed il Forum cultural Tujetsch ha inagada dapli procurau per la tgira dil magun cun ina gustusa pulenta cun caschiel e groma. Engraziel fetg a tut quels ch’ein stai al di dil museum ed a tut quels ch’ein s’engaschai pil gartetg da quei di.

Pumpiers

En in seracass eisi impurtont da saver s’orientar el museum. Ils Pumpiers Sursassiala, sut l’egida dil cumandant Gion Tenner, han perquei fatg in exercezi pil cader el museum. Cun tener a scret igl essen-zial, cun directivas en cass d’in barschament, ei la garanzia d’in spert agir dada. La sperdita da quei scazi cultural fuss ina frida culturala d’enorma consequenza.

Film

Ils 14 d’october ha giu liug, en preschientscha d’ina grupp d’envidai entras il cineast Gieri Venzin, la vernissascha dil film «Per greppa e crappa – la historia d’in aventurier» in omagi al cavacristallas Dosi Venzin. Sur plirs decennis muossa Gieri la lavur legreivla e prigulusa dil cavacristallas.

Prelecziun

Ensemen cul Forum cultural Tujetsch ha la cumissiun museum organsiau ina prelecziun culla scribenta tuatschina Asa S. Hendry, sesenta a Vella. In numerus auditori ha gudiu d'udir texts ord siu novissim cudisch «Sin lautget».

Frequenza

Legreivlamein savein nus notificar ina carschen dalla frequenza el museum. Aschia han 1555 personas admirau nossa natira e cultura, quei ein 17% dapli ch'igl onn vargau. Las entradas ein carschidas per 13%.

Persunal

Ils hosps apprezzeschan in bien e cumpetent accumpignament el museum. Nos guids han quellas habilitads e meretan en quest liug il duu engraziament. Lavurs sco schubergiar ed administrar ein oz essenzialas e quellas vegnan exequidas entras nossa administratura. Bien engraziament persuerter!. Pliras personas s'engaschan per las pli differentas lavurs el museum e nus appreziein quei sustegn ed engraziein.

Project - engrondaziun dil museum ed erecziun d'in archiv cultural

Ils 11 d'avrel 2016 elegia la suprastonza communal ina cumissiun per studi d'in museum cun ina partiziun da mineralias attractiva e moderna. Il Forum cultural Tujetsch vul realisar el medem edific in archiv cultural. Igl architect Gion Caminada da Vrin elavura in project e quel sa vegnir presentaus el decuors digl onn 2018 alla suprastonza communal. En ina sentupada all'entschatta december 2018 communichescha quella ch'ella sappi buca sustener il project. Buca pervia dil project, quel ha anflau gronda accoglientscha, na muort las finanzas actualas dalla vischnaunca. Dasperas preferessen els in auter liug per in museum da mineralias. Aschia ei era il secund studi per in museum da mineralias vegnius mess a freid.

In'egliada el futur

Svilups e midadas ein necessarias. La partiziun da mineralias pretenda adattaziuns per far la purschida pli attractiva. Il plaz ei restrenschius, mo midadas da qualidad ein adina puspei pusseivlas. Pliras da quellas vegnan a succeder el decuors digl onn 2019. Aposta per far pli attractiv la purschida dil museum havein nus creau in concept da menaschi che porscha pil proxim temps in grondius instrument per novas purschidas ed adattaziuns.

Clom

Mintgin e mintgina sa contribuir al manteniment dalla cultura tuatschina. Il museum ei perquei vinavon alla tscherca da rauba veglia museala. Vus saveis s'annunziar tier in da nos guids ni directamein alla cumissiun dil museum, telefon 081 949 13 43. Nus engraziein a Vus per Vossa beinvulientscha en favur dil manteniment da nossa cultura !

Eveniments culturals

Giubileum da 75 onns Uniun da catschadurs Badus/Tujetsch

Il 13-10-2018 ha l'Uniun da catschadurs Badus/Tujetsch envidau la populaziun da Tujetsch alla fiasta da giubileum da 75 onns. Il president dall'uniun, Pius Degonda, ha astgau beneventar in grond diember da lunsch e da maneivel che ha dau suatientscha agl invit e festivau da camifo ina fiasta bein preparada. Ils commembers han buca schau munchentar igl engaschi e han luvrau cun tgierp ed olma durant jamnas vid quella fiasta. Il resultat ei stau ina grondiusa fiasta, beingartegiada per cuntentientscha dad in e scadin. L'uniun ha astgau prender encunter gratulaziuns ed engraziaments tut a dubel.

Per quella caschun ha Norbert Vinzens redigiu ina bellezza ed interessanta cronica sur dil curriu e passau durant quels 75 onns.

Ils megliers auguris, gratulaziuns ed engraziament admetta era la vischnaunca da Tujetsch pil grond engaschi. Vinavon gronda cuntentientscha, perseveranza ed in bien prosperar all'Uniun da catschadurs Badus/Tujetsch.

Fiasta dil vitg a Rueras

La fiasta dil vitg da Rueras ch'ei naschida avon 25 onns ed aschia vegnida menada atras ils 18 d'uost per la 6avla gada, ei ina ga dapli stada in success cumplein. Buca meins che 48 stans, reparti sin la via da quartier dil vitg, han ils visitaders saviu contemplar. In grond diember burgheis da Tujetsch, sesents dapi decennis ella Bassa, han visitau lur vitg nativ e gudiu nundumbrevilas sentupadas ed interessants discuers. Cunzun era da nos hosps e possessurs da secundas habitaziuns vegn quella fiasta schazeigiada immens. Quei di ha Rueras giu in pievel sco mustgas.

Al president dil comité d'organisaziun Mudest Venzin cun ils consuprastonts, a numerus gidonters e sponsurs, appartegn in grond engraziament e laud per quella bellezza fiasta. Da cor sperein nus ch'ei reusseschi a vus da repeter quei bellezza eveniment en tschun onns.

Cuorsa liunga

Igl onn 2018 han plirs eveniments da cuorsa liunga giu liug a Tujetsch. Il schaner ei stau igl usitau maraton dalla Surselva. Il fevrer ei vegniu menau atras ils campiadis svizzers U14 ed U16. Il mars han ils campiadis svizzers dils seniors giu liug. Entuorn 650 curriders, naven da juniors entochen seniors, han gudiu grondiusas loipas cun excellentas relaziuns da neiv, cumpetenta organisaziun e scharmant agid da numerus voluntaris. Als treis comités d'organisaziun, als sponsurs ed explicitamein era als numerus voluntaris in cordial engraziament per quella grondiusa lavur. Tujetsch posseda ussa ina fetg buna infrastruttura da cuorsa liunga e gest quellas cuorsas ein stadas la megliera reclama persunter.

Lavur da giuventetgna

Giuventetgna Cadi (Gabriela Cabalzar-Lombriser, responsabla per la lavur da giuventetgna)

Durant igl onn 2018 ha ei dau enqual midada pertuccont la struttura da GIUVNETETGNA CADI. Vinavon eis ei stau in temps ina malsegirtad pertuccont il futur dalla lavur aviarta per nos giuvenils e giuvens carschi. Pliras sesidas, ensemen cun il post dil fatg dil cantun, han saviu dar sclariment als responsabels dallas vischnauncas e perschader dalla necessitad d'in post da lavur da giuventetgna. Las vischnauncas da Tujetsch, Mustér, Medel, Sumvitg e Trun han suttascrit la nova convegno da prestaziun. Las premissas ein pia dadas per cuntinuar cun nossa lavur. Muort mesiras da spargn ei la piazza

dil secretariat vegnida sligiada ed il biro a Trun vegnius serraus. Il pensum da lavur dil post da lavur da giuventetgna dad 80% ei vegnius reducius sin 70%. Jeu sundel vinavon ella piazza sco promotura dalla giuventetgna e vegnel sustenida da duas dunnas che han surpriu pensums parzials. Madlen Deflorin ha surpriu da tgirar la pagina d'internet e Susanne Strupler ha surpriu la contabilitad. Alla secretaria Olivia Pfister havein nus stuiu dar adia il davos da matg. Ella ei stada naven dalla primavera 2014 nossa perla en biro. L'Olivia ei ina persuna fidada ed jeu hai giu endamen cun ella sur da bein enqual situaziun pli cumplicada. Engraziel fetg Olivia! Igl emprem d'october ei il biro a Trun vegnius serraus. Naven da lu ha ei giu num da s'endrizzar a casa egl aschi numnau «homeoffice». Damai ch'il computer vegl era buca cumpatibels cul WLAN ed era empau plauns havein nus stuiu cumprar in niev. Per saver porscher vinavon las uras d'audienza als giuvenils havein nus anflau bunas sligiazziuns. La vischnaunca da Tujetsch metta a disposiziun ina stanza ella tgésa communal ed ella vischnaunca da Mustér sai jeu esser cheu pils giuvenils el local Cons. Duront il temps da scola ei mintgamai la mesjamna suentermiezdi audienza, quei tenor plan publicau.

Enqual project che nus havein realisau igl onn 2018 vi jeu bugen numnar.

Adina puspei tematisen nus publicamein il tema mobbing. Ils 17 da schaner havein nus organisau a Trun in'occurrenza ed ina discussiun al podi tier quei tema. L'usitada sera d'ir cun patinas e silsunter magliar in bien fondue el center AUA VIVA ha giu liug ils 24 da schaner. Igl emprem da mars havein nus priu las scarsolas ni ils bobs ed essan serendi en Tujetsch per ir cun cazzolas da tgau a far ina scursalada nocturna. Ils 24 da mars han nos giuvenils giu in aschi numnau workshop cun Mattiu Defuns e cun Sirius. Ils giuvens artists han cantau e fatg il «rappen» ensemen culs giuvenils. Igl ei adina bi che nos artists restan «nos» era sch'els han success local e naziunal. Nus havein astgau separticipar igl avrel ad in fetg interessant project organisaus dalla baselgia reformada evangelica ensemen cul radio romontsch. 6 da nos giuvenils ord la vischnaunca da Mustér han astgau dar la vusch alla sincronisaziun en romontsch sursilvan ad in film cuort da comic sur da Huldriych Zwingli. Ils 27 e 28 d'avrel essan nus stai a Cuera el studio da RTR per registrar. Sur notg havein nus saviu star el hostel Meiersboden a Cuera. Tgi che ha vuliu ha saviu encurir il contact culla grupp da Müstair ch'era medemamein envidada da sincronisar en siu idiom la historia da Zwingli.

Ils 23, 24 e 26 d'avrel ei vegniu organisau il cuors da «Babysitting» ella canorta Lumpazi. 5 giuvnas han fatg quei cuors ch'ei vegnius menaus dalla menadra dalla canorta Lisa Giorgio e da mei.

Prevenziun ei tier GIUVNETETGNA CADI adina in tema. Ils 8 da zercladur ha giu liug a Sedrun ina sera pertuccont sanadad sexuala cun la pedagoga sexuala Corinne Rietmann da Laax. Jeu sun leda ch'ina dunna dil fatg che sa romontsch era presenta e ha aschia era saviu risponder meglier allas damondas dils giuvenils. A quella occurrenza ein 25 giuvenils stai presents, era da quels ch'ei gia ord scola.

Ils 9 da zercladur ha GIUVNETETGNA CADI astgau segidar ad organisar il batten dil disc cumpact «BLENDED» da Dario Hess ed amitgs. Igl ei adina in special plascher da veser co giuvens talents sesviluppesch e van lur vias d'artists.

Propi il gaudi havein nus giu la sonda, ils 22 da settember d'ir giul Tessin per ir cun Go Kart. Taxi han menaders ed anteriurs menaders fatg. 14 giuvens han saviu dar gas ellas stortas dalla pista da Go Kart a Locarno.

La survigilanza dils locals da sentupada vegn fatga cun plascher da nossas menadras e nos menaders. Sco usitau ha ei dau entgins che han calau cul survetsch ed auters han saviu vegnir recrutai. Senza giuvnas e giuvens engaschai per far quella lavur savess GIUVNETETGNA CADI buca porscher en tuts treis vitgs mintgamai il venderdis sera la pusseivladad da s'entupar els locals. Igl atun ha in niev menader entschiet cun siu survetsch ella TALINA a Sedrun. Il Flurin Jacomet ha fatg il cuors da menader e selegra da s'engaschar. La TALINA ei buca pli la pli giuvna, quei vul dir las localitads drovan ina reno-

vaziun. Cun sustegn finanziel dalla vischnaunca, lavur cumina dils visitaders ed igl agid da geniturs vulein nus prender a mauns ils proxims onns, tut tenor nossas finanzas, quella renovaziun. 2018 ei vegniu decidu da renovar il plantschiu su el local da saltar.

Durant il temps d'atun ed unviern purschin nus duas gadas al meins la «halla aviarta». Quei gia la quarta sesiun. Ei fa plascher che dapli giuvenils fan uonn regularmein diever da quella purschida da semuentar, dar giugs e far sport cun mintgamai dus menaders. Ina ga al meins ei la halla aviarta a Trun ed ina ga al meins a Rabius.

Nossa cumissiun secumpona da: Robert Candinas president dalla cumissiun e delegau dalla vischnaunca da Sumvitg, Mario Hitz delegau dalla vischnaunca da Tujetsch, Jris Lombris delegada dalla vischnaunca da Mustér, Gabriel Venzin delegau dalla vischnaunca da Medel e Kurt Wolf delegau dalla vischnaunca da Trun.

Cuort avon ch'igl onn mondi a fin ha la stizun SPAR da Mustér regalau a nus il daner da Nadal. Cordial engraziament per la summa da frs. 508.00 che nus savein duvrar bein per in ni l'auter project durant igl onn 2019. Engraziel pil sustegn!

Per il project "Agid e sustegn da far pensums" vala buc igl onn calendari, mobein igl onn da scola sco directiva. Bugen dun jeu a Vus in resun dil davos onn. Pigl onn da scola 2018/19 ha ei dau neginas damondas per far diever dalla purschida da sustener scolars cun lur pensums da casa ni per ulivar fleivleziis parzialas en in ni l'auter rom da scola. Ei para ch'il basegns ei buca daus pil mument.

Cun in sincer engraziel fetg a tuts che sustegnan nus!

Departament economia e turissem

Stagiun da turissem 2017 /2018

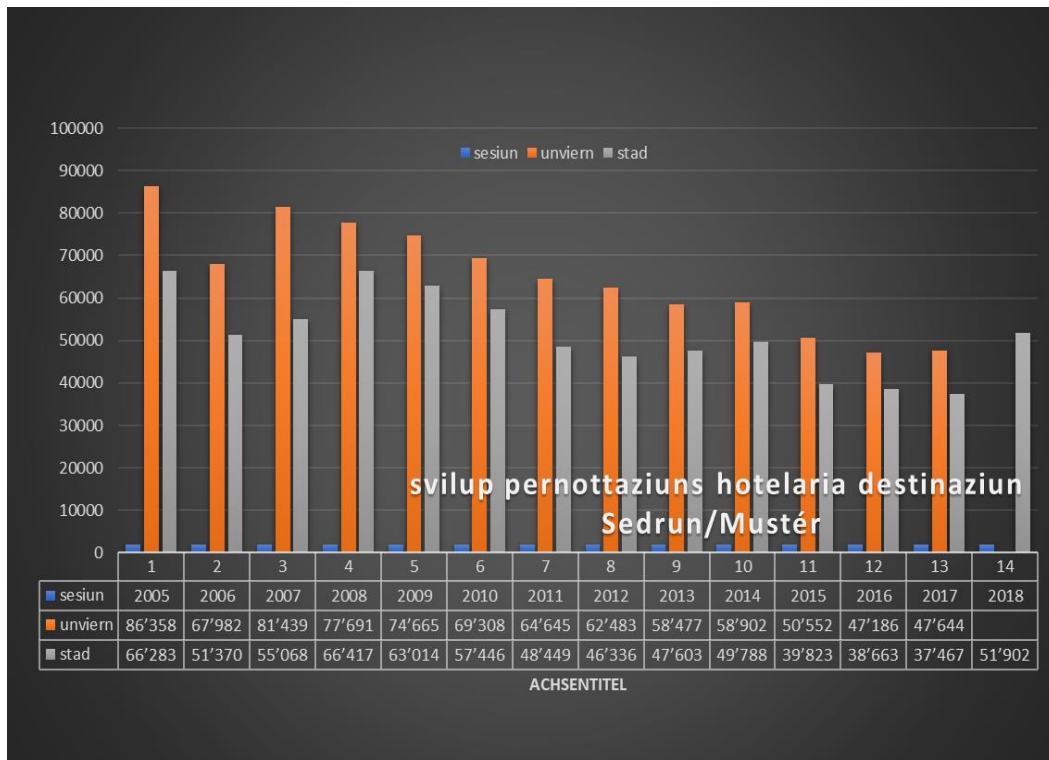
Nevadas e schitgira

Igl unviern 2017/2018 ei staus signaus da grondas nevadas che han procurau per bellezza relaziuns sin pista. Perencunter ei l'aura semussada da tut in'otra vart. Dil schaner entochen il mars ha ei dau mo paucas fins d'jamna cun bialaura. Supplementarmein ei il tschancun dalla Viafier Matterhorn Gotthard sur il Pass Alpsu staus serraus durant rodund 25 dis.

Persunter ei la sesiun da stad stada magnifica. Bialaura e sulegl per maina pigliar fin. Quei fatg ha carmalau ils hosps en nossa destinaziun ed en general els cuolms. En cumbinaziun cun la bial'aura ei naturalmein era la purschida dalla carta da hosps stada in ferm argument per visitar la destinaziun da Sedrun-Mustér. Ord las statisticas publicadas semuossa ei che nossa destinaziun ha astgau nudar in considerabel augment dallas pernottaziuns ella hotellaria da biabein 36% per la sesiun da stad.

Svilupp dallas pernottaziuns ella hotelaria

Las cefras cheusut derivan ord las statisticas digl Uffeci cantunal per economia e turissem. Sco ei para ei la digren a fin ed il diember dallas pernottaziuns serevegn plaunet. Buca cuntenidas en quella statistica ein las cefras dalla sesiun d'unviern 2018/2019.

Bogn Sedrun 2018

Cun nevas ha igl onn 2018 era entschiet pil Bogn Sedrun. Quei ha carmalau hosps en nossa regiun, dils quals biars han visitau nies bogn. Igl unviern apprezieschan oravontut scolas e gruppas da saver sedivertir inaga duront l'jamna el bogn da divertiment. La mesjamna sa ei aschia capitar ch'il bogn ei fullanaus. Quei sa era esser il cass la stad duront ils dis da plievgia. Il Bogn Sedrun, il bogn da divertiment ni da wellness registrescha ils pli biars visitaders duront temps da vacanzas sco era da macort'aura. Cun biars ni paucs visitaders, ils collaboraturs ein adina alla lavur e fan tut lur pusseivel per che hosps gronds e pigns sesentien bein e segirs el Bogn Sedrun.

«Buca siglir digl ur dil bogn da divertiment », quei ei probablamein la construcziun che vegn duvrada il pli savens dils caubogns. Els han adina in egl sil bogn. Mirar ch'ils senudaders hagien plaz da far lur kilometers, las gruppas per lur giugs d'aua e ch'ils pli pigns anflien in plaz en tut quella truscha. Purschidas fetg apprezzadas ein il canal d'aua currenta, la duscha per la massascha dalla totona, la cascada e las quater schischeras sburflontas. Tut quels indrezs pretendan survigilonza permanenta e quei tier biars ni paucs hosps. Per la segirtad da tut ils hosps ston ils survigiladers meinsvart admonir e procurar per uorden. Quella lavur vegn savens criticada ed ei sa dar malcapientschas. Dapi l'avertura dil Bogn Sedrun ha ei mai dau grevs accidents. Quei grazia als caubogns ch'ein immediat sil plaz per gidar, spindrar e sligiar conflicts.

La lavur dils caubogns entscheiva gia avon ch'il bogn arva sias portas ed ei buca finida cura ch'el siara ellas. Il caubogn ei responsabels buca mo per la segirtad dils hosps el bogn, mobein era per la segirtad dalla tecnica. Mintga di da lavur entscheiva cun diversas controllas da pumpas, maschinas, ventilaziuns e tut ils indrezs per il bogn da divertiment e da wellness. Tut sto esser en uorden avon l'avertura dil

bogn. Pliras gadas a di vegn la temperatura e la qualidad da l'aua mesirada. Plinavon ein ils caubogns responsabels per la higiena e las chemicalias ed els fan era reparaturas vid indrezs e tecnica. Per che la viseta el bogn seigi emperneivla per tut ils hosps vegn ei schubergiau fetg savens, quei duront il temps d'avertura sco era silsuenter. Far empustaziuns, better ora neiv, segar e far uorden entuorn il Bogn Sedrun s'audan medemamein tier las lavurs dils caubogns. En quei senn, in grond engraziament als caubogns per lur survigilanza e lur lavur pil Bogn Sedrun.

In menaschi cun tonts hosps, ina tala tecnica complexa e differentes giavischs dils visitaders funcziunescha mo sche tuts lavuran maun en maun, collaboraturs sco era collaboraturas da mintga partiziun, naven dils responsabels per la cassa, per massaschas ni pil schubergiar entochen tier ils caubogns. Tuts exequeschan in'impurtonta lavur, in grond engraziament persuenter.

Sedrun Mustér Turissem (SMT)

Miez uost 2018 ha la giuvna Simona Barmettler entschiet sco nova meinafatschenta da Sedrun Mustér Turissem. Ella ei succedida a Hans-Kaspar Schwarzenbach che ha bandunau SMT la fin digl onn 2018. Simona Barmettler ha 27 onns e ha absolviu la Scol'aulta per turissem a Lucerna. Avon ch'ella ha surpriu il tgamun tier SMT eis ella stada engaschada tier Turissem Lucerna e tier Grischun vacanzas (2017-2018), nua ch'ella era responsabla per nossa regiun.

A caschun dalla radunonza generala da SMT ei Silvio Schmid vegnius eligius en suprastonza sco representant dad omisduas societads da pendicularas, numnadamein per l'Andermatt-Sedrun-Sport SA sco era per las Pendicularas Mustér SA. Josi Russi e Silvio Bernasconi ein seretratgs el decuors digl onn 2018 dalla suprastonza da SMT.

Las duas vischnauncas da Tujetsch e Mustér han adattau e serrau giu ina nova convegno da prestaziun cun l'organisaziun turistica SMT. Quella ei ida en vigur cun l'entschatta digl onn 2019. Las valurs directives da quella nova convegno ein las suandontas:

- Las vischnauncas transfereschon 100% dallas taxas da turissem e 70% dallas taxas da hosps a SMT.
- Sedrun Mustér Turissem surpren da niev sper tut ils pensums existents era l'incumbensa da procurar, iniziar e sustener events ed occurrenzas. En quei rom giudichescha l'organisaziun turistica sezza, schebein in'occurrenza ademplescha ils differentes criteris ed ei digna da vegnir sostenida e promovida.
- Las purschidas implementadas ella carta da hosps vegnan medemamein definadas e finanzadas unicamein da SMT.
- Il quen annual da SMT vegn da niev integraus e publicaus el rapport annual dalla vischnaunca.
- Las duas vischnauncas seconcentreschan egl avegnir spirontamein sin l'erecziun ed il manteniment dall'infrastructura turistica.

Dalla visiun alla realitad

Ils 14-12-2018 ei la colligiazion dils dus territoris da skis dad Andermatt e Sedrun d'aventada realitad. In project d'immensa muntada ed impurtonza per nossa vischnaunca, respectivamein per nossa destinaziun.

Suenter

- investiziuns da ca. 130 milliuns,
- rodund 10 onns da planisaziun e construcziun,
- e quasi 600 ordinaturs cun documentaziuns per lubientschas etc.

ei la davosa part dil project, la telecabina naven dil Pass Alpsu sil Schneehüenerstock, vegnida inaugurada ils 22-12-2018 ed aviarta pils sportists. Las lavurs da construcziun han entschiet igl onn 2015 e han cunteniu:

- 6'500 tonnas material tecnic (indrezs d'enneiver, pendicularas, infrastruttura),
- 21 km foss,
- scavaments da rodund 200'000 m³,
- betun ella summa da ca. 21'000 m³,
- 1'500 tonnas itschal,
- 35'000 rotaziuns cun helicopter,
- e pressapauc 40 maschinas grevas dil baghetg ch'ei stadas en acziun il medem mument sigl entir territori.

Cun quella colligiazion fa il territori da Sedrun part al pli grond territori da skis dalla Svizra centrala. Ensemen cul territori da Mustér dispona la destinaziun Andermatt-Sedrun-Mustér da 33 stabiliments e pistas ella lunghezia da rodund 180 km. Quei project ein d'eminenta impurtonza pigl avegnir e lubescha a nossa vischnaunca da crescer e sesviluppar egl avegnir sil sector turissem che dat a nus biars paun e fadigia.

Pendiculara Salins-Cuolm da Vi

Igl avrel 2018 han las lavurs da construziun entschiet. Deplorablamein ha il terren difficil el contuorn da Cungieri frenau la construcziun dils fundaments pil secund pilaster, aschia che l'avertura ha stuiu vegnir spustada silla primavera 2019. Cun l'avertura da quei ulteriur fetg impurtont project, dispona nossa destinaziun egl avegnir veramein dad excellentas premissas per saver sesviluppar.

Avertura Mountain Lodge Sedrun

Ils 18 da matg 2018 han Michele Rupani e sia partenaria Serana Artusi, oriunds dall'Italia, aviert a Rueras igl anteriur Hotel La Val da Marlis e Carli Decurtins sut il niev num Mountain Lodge Sedrun. Michele Rupani ha surpriu la rolla dad ustier, hotelier e gidonter da cuschina. Serana Artusi s'occupescha cun l'administraziun ed il marketing dil hotel. Pass per pass duei il hotel vegnir refrestgentaus e renovaus.

Reavertura dall'ustria a Cungieri

Cuort avon Nadal 2018 ha giu liug la reavertura dall'ustria a Cungieri. Il giuven Tizian Monn da Sedrun ha giu la curascha da cumprar igl object dad André Maissen. Cun immens entusiassem e cun agid dad

amitgs e sia entira famiglia ha el renovau cun bien gust igl object. Cun quei che la pendiculara Salins-Cuolm da Vi ha deplorablamein buca saviu vegnir messa en funcziun, han ils visitaders stuiu serender la stagiun d'unviern a pei, cun skis ni gianellas tochen a Cungieri. Quels tals che han priu quels strapazz sin els ein en tutta cass stai incantai dalla nova ustria.

Departament sanadad, segirtad ed agricultura

Sanadad

La Sana Surselva ha fatg il meins fenadur ina retscherca pertuccont la promoziun dalla sanadad en nosa vischnaunca. Ils resultats ein vegni presentai alla suprastonza communal.

In secunter cunscient e sanadeivel promova la qualitat da viver ed il beinstar spirtal e corporal. Cheu tras mantegn la populaziun ina productivitat economica constanta ed ils cuosts dalla sanadad publica vegnan reduci.

La studia ha retschercau e valetau ils suandonts secturs: organisaziun culturala, temps liber, activitads dalla uniuns, purschidas da cussegliaziuns (Pro Senectute), survetsch da tgira ed assistenza, educaziun e formaziun, occurenzas d'orientaziun, spazi da viver, mobilitad e loghens da sentupada.

Tut priu ha la vischnaunca retschiert in bien tochen fetg bien attestat. Entgins secturs duein vegnir migliurai el futur.

Segirtad

Pumpiers Sursassiala (Gion Tenner, cumandant dils pumpiers)

In onn fetg stregn schai davos nus. La biara neiv e la schetga stad procuran per in record d'intervenziuns. Mo era las midadas el parc da maschinass e novas structurass cantunallas pretendan dabbia lavur.

Persunal, scolaziun e perfecziun

Suandontas persunas ein vegnidas incorporadas 2018 e han aschia cumpletau igl effectiv da 91 (93) pumpiers:

Bisquolm Maik, Mustér

Bundi Remo, Mustér

Degonda Maurizio, Tujetsch

Manetsch Aluis, Mustér

Monn Raffael, Mustér

Venzin Lucas, Medel

Zogg Lucas, Medel

Cun la recrutaziun dils suranumni pumpiers demuossa pil mument mo Tujetsch aunc in manco da persunas. Per saver garantir ina buna segirtad era a Tujetsch duvrein nus persunas capavlas che habiteschan ella val.

Suandonts pumpiers han visitau cuors:

Dermon Clau, meinacziun e cumandant

Tomaschett Sandro, officer

Vincenz Adrian, officier

Waldmeier Dominik, meinagruppa

Sper la scolaziun fundamentala havein nus exercitau specialmein intervenziuns en ina scrinaria (Scrinaria De-

ragisch a Sedrun), el camp da juvenils (Camp Nual, Selva) ed incendis sil bein puril cun evacuaziun dad animals (Cuort claustrala Salaplauna). Plinavon havein nus exercitau l'evacuaziun dallas duas scolas da Sedrun e Mustér. Nus engraziein a tuttas e tuts che dattan adina puspei a nus la pusseivladad d'exercitar vid lur objects e segidan cun nus.

Ils officers han giu lur di da perfecziun a Mustér. El center ei il niev reglament per seracass gronds staus. Nus havein exercitau in incendi d'uaul sur Mustér, ensemen cun nos partenaris dil forestaesser e dalla polizia che han medemamein saviu separticipar al cuors. Igl alarm general ha giu liug en casa da scola a Mustér. La gruppa ABC ha plinavon absoviu il di da perfecziun a Domat.

Seracass ed intervenziuns

Igl onn 2018 havein nus giu fetg biaras intervenziuns, en tut 48 (22) alarms. L'aura bletscha cun bia neiv all'entschatta digl onn, denton cunzun la schitgira dalla stad han pretendiu dabia engaschi. Deplorablamein essan nus era vegni clamai tier plirs accidents cun persunas grevamein blessadas e schizun mortas. Ina gruppa dils specialists per intervenziuns tecnicas ei segidada a Flem tier la curdada digl aviun. Dabia lavur ha ei era dau ella sparta ABC, la pli gronda intervenziun entras pumpar entuorn 2700 liters ieli da scaldar ord in tschalér a Mustér. Mo era las viaspras han procurau che nus havein giu da segidar en biars loghens. Plinavon croda en egl che la Rega cloma ils pumpiers grischuns adina pli savens, era tier nus ei quei stau treis gadas il cass.

<i>diember</i>	<i>sort d' intervenziun</i>	<i>uras</i>
15	survetschs generals	135.38
10	cumbats d'incendis	99.98
7	intervenziuns ABC	119.15
6	agid tecnic	95.50
5	donns elementars	220.58
3	diversas intervenziuns	3.00
1	agid stradal	23.00
1	alarms da sbagli	19.00
48	total	716.55

Prevenziun e planisaziun

El sistem d'intervenziun FEIS havein nus saviu integrar da niev il Bogn Sedrun ed il Catrina Resort a Mustér. Plinavon ei vegni fatg pliras correcturas ed amplificaziuns tier differents objects.

Medemamein ein ils plans definitivs per la Viafier Matterhorn Gotthard vegni terminai. Il cader ha saviu visitar las gallarias ed ils tunnels sil Pass Alpsu. Ensemen culs pumpiers dad Andermatt ed ils responsabels dalla Viafier Matterhorn Gotthard ein ils concepts d'intervenziun vegni elaborai.

Entras la midada dalla gallaria Scopi sil Pass Lucmagn el tunnel drova ei era novas mesiras vid quei object. Ensemen cugl Uffeci da construcziun bassa, igl inschignier Walter Deplazes e la segirda da baghetgs (GVG) havein nus entschiet culla planisaziun. Per part ein las lavurs s'avanzadas era gia sil plazzal, sco p. ex. las rampas d'access pigl agid d'urgenza.

Il parc da maschinas vegn modernisau

Suenter che gest plirs vehichels han caschunau problems 2017, han nos gremis politics e la segirada da baghetgs (GVG) decidu da remplazzar quels. Il matg havein nus astgau prender encunter il niev vehichel da commando. Quel ha anflau aschi buna accoglientscha ch'il cantun ha decidu da cumprar ulteriurs siat vehichels ensemen culs corps da pumpiers pertuccai. L'entschatta december furnescha la segirada (GVG) il niev camiun ABC ed ils moduls corrispundents. Grazia al niev material sesarvan las pusseivladads d'intervenziun sil sector ABC, ina sparta che daventa pli e pli impurtanta.

Era gia en construcziun sesanfla il niev auto-cistiarna che suonda l'entschatta dalla stad 2019. L'inauguraziun dils vehichels ei previda ils 30 d'uost 2019. Quei di arvan tuts corps da pumpiers svizzers lur portas per festivar *150 onns Associaziun svizra da pumpiers*.

Las grondas investiziuns ein ton sco terminadas. Mo pli in vehichel vegl resta. Tier quel vul ei esser ponderau bein tgei far.

Occurrenz specialas

Ils 6 d'avrel havein nus astgau beneventar ils delegai dils pumpiers grischuns a Mustér ensemen cun biars hosps prominents dil cantun e dalla Svizra en connex culla 125avla radunonza da delegai. La Claustra da Mustér ha purschiu las localitads necessarias. Il suentermiezdi han ils visitaders saviu prender investa dil menaschi dalla Distec SA.

Ils 17 d'uost 2018 essan nus sepresentai alla populaziun a caschun dalla fiasta dil vitg a Rueras.

Las 5. e 6. classas da nossas treis vischnauncas han visitau nus el rom dalla acziun „Fiug ed aua“ organisada entras la segirada da baghetgs (GVG). Pils affons dall'entira Cadi havein nus inagada dapli organisau il pass da vacanzas dalla Pro Juventute.

Concept Pumpiers 2025

2015 ha la segirada da baghetgs (GVG) schau far ina gronda retscherca davart ils pumpiers. Quella ha mussau dabia fermezas, mo era fleivlezas. Dapi la publicaziun ein ils organs vidlunder da migliurar la situaziun. Ordlunder ed en connex cun semeglionts concepts svizzers ei il concept *Pumpiers 2025* naschius. Ferton ch'igl anteriur concept 2015 metteva bia peisa sin infrastruttura, vegn il niev concept a prender en mira la scolaziun e las incaricas. Il concept definescha claramain ils pensums dils pumpiers dai entras las novas leschas cantunalas e federalas. El center stattan aunc adina igl agid per carstgaun, animal ed ambient, mo era la protecziun d'infrastruttura. Plirs survetschs buca urgents crodan naven. El medem mument vulan ins era scolar las personas ch'ei responsablas politicamein per las spartas da segirtad.

En discussiun ein plinavon ils temps d'intervenziun. Ferton che quels valan aunc adina pil territori bein habitau, vegnan els slargiai pils ulteriurs habitadis. Nus vegnin era egl avegnir a far tut nies pusseivel da garantir in bien survetsch tochen tiel pli davos vischin, duvrein denton igl engaschi da giuvnas personas capavlas che habiteschan en loghens perifers.

Ner/alv – il grond tema

Per ils specialists ABC ei ner/alv zatgei enconuscent. Ei va per las zonas schubras e tschuffas d'in plaz da seracass. Pils ulteriurs pumpiers era quei tochen che la Tiaratudestga ha gl'onn 2018 publicau in studi davart la contaminaziun cun substanzas carcirogenas, negina discussiun. Ins ha numnadamein constattau che pumpiers ein exponi a gronds prighels da sanadad e che pumpiers da professiun mieran

pli savens vid cancer. Il studi ha consequenzas per tuts pumpiers, era sche nossas intervenziuns ein buca schi numerusas. Nus vegnin a scolar e prender mesiras adequatas tenor las prescripziuns dalla GVG/FKS. Las mesiras pertuccan era polizia e sanidad, denton era possessurs dad objects donnegiai entras fiug. Igl ei pensum dils pumpiers da far attents persunas involucadas e da prender mesiras da decontaminaziun. Grazia a nossa basa ABC havein nus gia ina gronda part digl equipment persuerter.

Engraziament

Alla fin digl onn relaschein nus nies furier Romeo Schmed ed il pompier Christoph Berger ella beinmeritada pensiun da pumpiers. Era ulteriurs pumpiers han bandunau nus ord motivs professionals. Ad els, mo era a tuts pumpiers activs, a nossas commemoras e nos commembers dalla gruppa samaritana, nos geraus, allas autoritads politicas ed a nos voluntaris medelins in sincer engraziament per tutta lavur prestada.

Nus pumpiers selegrein da seveser cun vus ils 30-8-2019 tier l'inauguraziun da nos novs vehichels!

Pumpiers Sursassiala, cumandant Gion Tenner / Mira era: www.pumpiers-sursassiala.ch

Analisa da prighels

Gl'onn 2013 ha la Regenza Grischuna incumbensau igl Uffeci da militar e dalla protecziun civila da menar atras ina analisa per il schurmetg dalla populaziun. En quella analisa vegnan differentas categorias sco per exempel prighels dalla natira, prighels tecnicos (in aviun che croda, in baghetg che dat ensemen, l'electricitad che croda ora etc.) e prighels ord la societad (ina attacca d'amoc, ina attacca da cybercriminalitad etc.) analisadas e valetadas. Sin basa da quella analisa ein certs puncts gia vegni migliurai, autras mesiras ein planisadas el decuors dil proxim temps.

Agricoltura

Manteniment alp Val Val

Cultivar pastiras

Las pastiras da nossas alps ein periclitadas da crescer en. En Val Val ei vegniu allontanau bostgam e cagliom sin ina surfatscha da total 1.5 hectaras. In vehichel special dirigius a telecomando reiva entuorn e maneza la bostga. Quella lavur ha ina firma specialisada exequiu e la gronda part dils cuosts ha il cantun surpriu. Il manizem resta giun plaun e survescha sco cultem nizeivel. Denton, per contonscher in effect cuzzont ston las alps vegnidas pasculadas.

Niev conduct d'aua

La lingia d'aua veglia che spisgenta ils buentadurs da Val Val era defecta e menava per part auva tschuffa. Quella ei vegnida renovada e las lavurs ha la firma Axpo exequiu.

Buliu en tegia Val Val

El local da material dalla tegia d'alp han ins constatau in buliu nuscheivel. La sanaziun immediata dil local ha pudiu impedir ina extensiun sin l'entira tegia. Per prevegnir a tals donns eisi impurtont da dar aria ed eliminar tutta humiditad.

Scartezia d'aua sin las alps

La schitgira dalla stad vargada ha era procurau per scartezia d'aua sin nossas alps, en special sin l'alp da nuorsas Culmatsch. In helicopter ha la finala provediu ils animals cun l'aua desiderada. Era autras alps han sentiu la schitgira e pil futur savessen ulteriurs loghens haver stretg cull'aua.

La fontauna silla Rodunda ei schigiada vi. Egl avegnir vegn ina pumpa a furnir aua dalla Val Strem el begl dil stavel. Las lavurs vegnan realisadas la primavera 2019.

Cauras sin viadi per la promoziun e varietad dallas specias

La Pro Natura dils cantuns Uri e Grischun va novas vias per mantener la biodiversitad dil territori alpin. Treis cavers cun 200 cauras han fatg viadi naven dalla Vallada dil Rein tochen al Pass dil Furca ed era pasculau la muota entuorn il vitg da Tschamut. Entras la pasculaziun vulan ins tgirar 50 hectaras pastiras e praus schetgs. Pastiras e praus maghers muntan ina rihezia dalla biodiversitad ed ein perdetgas culturalas dil puresser alpin. Duront il davos tschentaner ein buca meins che 95% da quels prezius spazis ecologics svani e cun quels numerusa fauna e flora. Oravontut ellas regiuns alpinas ein praus maghers e pastiras carschi en, damai che quella cultivaziun renda buca pli. Il project da pilot 2018 dalla Pro Natura vegn evaluaus e tut tenor fa puspei ina muntanera cauras viadi en autras regiuns dalla Svizra.

Mundar pastiras

Igl unviern 2017/18 ha purtau immensas nevadas e la plievgia sissu ha caschunau bravas lavinas. Quellas han schau anavos donns e tschuffernau praus e pastiras. Entras igl engaschi da diversas gruppas, classas ed uniuns ein las pastiras vegnidas rumidas schuber e bein.

Grondas sfidas

Sendas da spassegiar che meinan atras pastiras sco era il menaschi da construcziun dalla pendiculara Cungieri han procurau per grondas sfidas. Entuorn las sendas ein seivs supplementaras vegnidas construidas. Plinavon ein tablas d'informaziun vegnidas montadas. Magari ha ei dau confruntaziuns d'interess denter il schurmetg dils animals selvadis, denter il turissem e l'agricultura. Igl onn vargau ein ils puncts dispoteivels denton vegni reglai a moda plascheivla.

Rumien schau anavos sin praus e pastiras vegn meinsvart magliaus dils armauls. Quei caschuna cuosts da veterinari ed el mender cass sto igl animal malsaun vegnir fatgs giu.

Als possessurs da tgauns vegn appellau instantamein da rimnar ils basegns era sin las pastiras. Quels excrements tschuffrognan il pavel e san caschunar malsognas. Pli penibel ei da stuer rimnar ils basegns els sacs dil robbydog deponi agl ur dalla senda.

Stad schetga

La stad schetga ha procurau per gronds problems en nossa vallada ed en l'entira Svizra. Sin nossas alps ha il pavel tunschiu pulit, aschia che scargadas avon temps ein buca stadas neccessarias. La raccolta dil risdiv ei stada magra ed ei vegnida cumpletada entras cumpra da pavel. Denton, era ella Bassa ed ellas tiaras vischinas ei la raccolta da pavel stada mendra e ha procurau per aults prezis da fein. Sin fiera eran ils prezis schliats ed il marcau da carn saziaus. En consequenza da quella situaziun malguesa han certins reduciu levet il muvel. Tut en tut, ina situaziun difficila pil puresser.

Scargada

Sin giavisch dil persunal dalla alp Val Giuv han ils purs organisau comunablamain ina scargada. Las vaccas da matg cun lur pasturs ein marschadas loschamein atras nos vitgs.

Survesta dalla situaziun finanziaria

	Quen 2018	Preventiv 2018	Quen 2017
Quen da gudogn e sperdita			
Cuosts	12'666'837.69	11'415'580	
Recavs	13'069'801.10	11'558'100	
Surpli recavs	402'963.41	142'520	0.00
Quen d'investiziun			
Investiziuns	1'442'218.22	4'349'050	
Entradas investiziuns	558'591.07	826'000	
Investiziuns nettas	883'627.15	3'523'050	0.00
Finanziaziun			
Surpli recavs quen da gudogn e sperdita	402'963.41	142'520	
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	-116'290.60	0	
Amortisaziuns facultad administrativa	412'674.74	236'555	
Amortisaziuns supplementaras	0.00	0	
Deposit en finanziaziuns specialas	264'234.49	63'825	
Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen	1'200'000.00	0	
Atgna finanziaziun	2'163'582.04	442'900	0.00
Investiziuns nettas	883'627.15	3'523'050	
Resultat da finanziaziun	1'279'954.89	-3'080'150	0.00
Grad d'atgna finanziaziun	244.85	12.57	
Deivets a miez e liung termin			
Emprests	5'000'000.00	3'000'000	
Cefras indicativas			
Atgna finanziaziun	2'163'582.04	442'900	
Facultad netta absolut	6'306'711.12	4'910'466	
Facultad netta per habitont (1303)	4'840.15	3'769	
Grad d'atgna finanziaziun	244.85	12.57	
Quota d'atgna finanziaziun	18.10	4.23	
Quota dil survetsch da capital	3.66	2.79	
Quota da debitaziun dil tscheins	0.21	0.53	

Mussament da gudogn e sperdita graduau

		Quen 2018	Preventiv 2018	Quen 2017
	Cuosts da menaschi			
030	Cuosts da persunal	3'282'509.95	3'422'150	0.00
031	Cuosts da material e menaschi	3'057'750.61	3'050'900	0.00
033	Amortisaziun facultad administrativa	412'674.47	236'555	0.00
035	Deposit en fondos e finanziaziuns specialas	264'234.49	63'825	0.00
036	Cuosts da transfer	3'158'264.63	3'424'050	0.00
037	Contribuziuns transitorias	0.00	0	0.00
	Total cuosts da menaschi	10'175'434.15	10'197'480	0.00
	Recav da menaschi			
040	Recav fiscal	5'746'485.59	5'347'000	0.00
041	Regals e concessiuns	2'310'938.70	2'064'500	0.00
042	Indemnisaziuns	2'132'482.91	1'859'500	0.00
043	Differentas recavs	195'574.03	124'000	0.00
045	Prelevaziun ord fondos e finanziaziuns specialas	116'290.60	0	0.00
046	Recav da transfer	1'184'269.37	841'300	0.00
047	Contribuziuns transitorias	0.00	0	0.00
	Total recav ord il menaschi	11'686'041.20	10'236'300	0.00
	Resultat ord il menaschi	1'510'607.05	38'820	0.00
	Finanziaziun			
034	Cuosts finanzialas	174'029.19	121'000	0.00
044	Recav finanziaial	266'385.55	224'700	0.00
	Resultat dalla finanziaziun	92'356.36	103'700	0.00
	Resultat operativ	1'602'963.41	142'520	0.00
	Resultat extraordinari			
038	Cuosts extraordinaris	1'200'000.00	0	0.00
048	Recavs extraordinaris	0.00	0	0.00
	Resultat extraordinari	-1'200'000.00	0	0.00
	Resultat dil quen da gudogn e sperdita	402'963.41	142'520	0.00
	Scuntradas internas			
039	Scuntradas internas	1'117'374.35	1'097'100	0.00
049	Scuntradas internas	1'117'374.35	1'097'100	0.00

Quen da gudogn e sperdita

Quen da gudgon e sperdita structurau tenor funcziuns		Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
Quen da gudogn e sperdita		13'069'801.10	13'069'801.10	11'415'580	11'558'100		
Resultat netto				142'520			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	952'733.80	358'508.93	1'082'700	434'600		
Resultat netto			594'224.87		648'100		
1	SEGIRTAD PUBLICA	495'319.26	183'885.50	252'550	104'000		
Resultat netto			311'433.76		148'550		
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	2'049'618.59	292'263.33	2'245'200	245'600		
Resultat netto			1'757'355.26		1'999'600		
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	461'273.18	117'830.10	416'100	98'100		
Resultat netto			343'443.08		318'000		
4	SANADAD	475'732.75	55'206.50	612'000	35'000		
Resultat netto			420'526.25		577'000		
5	OVRAS SOCIALAS	326'295.27	128'433.20	388'500	61'800		
Resultat netto			197'862.07		326'700		
6	TRAFFIC	1'150'991.55	107'554.45	756'100	90'000		
Resultat netto			1'043'437.10		666'100		
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	972'086.40	921'439.43	1'064'630	942'500		
Resultat netto			50'646.97		122'130		
8	ECONOMIA PUBLICA	5'423'491.02	3'982'611.76	4'305'300	3'354'500		
Resultat netto			1'440'879.26		950'800		
9	FINANZAS E TAGLIAS	762'259.28	6'922'067.90	292'500	6'192'000		
Resultat netto		6'159'808.62		5'899'500			

Quen da gudogn e sperdita

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
	Quen da gudogn e sperdita	13'069'801.10	13'069'801.10	11'415'580	11'558'100		
	Resultat netto			142'520			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	952'733.80	358'508.93	1'082'700	434'600		
	Resultat netto		594'224.87		648'100		
0110	Legislativa	86'376.48		94'300			
3000.01	Indemnisaziun dallas autoritads	16'175.00		22'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	221.80		300			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	287.80		500			
3102.00	Stampats, publicaziuns	48'947.73		48'500			
3102.01	Preventiv/Quen annual	13'402.43		15'000			
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	5'445.15					
3132.00	Indemnisaziuns dils cussegliaders e giudicaders			5'000			
3170.00	Cuosts da viadi e spensas	1'896.57		3'000			
0120	Executiva	191'454.38		199'500			
3000.01	Indemnisaziun dallas autoritads	149'727.50		155'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	12'389.76		12'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	5'447.46		6'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'599.31		1'500			
3130.22	Contribuziuns da commembradi e sindicat	3'938.00		3'000			
3170.00	Cuosts da viadi e spensas	14'021.00		14'000			
3170.02	Spensas da representaziun	4'331.35		8'000			
0210	Administraziun communal	501'879.15	242'821.93	550'500	245'600		
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	333'933.37		350'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	33'678.40		28'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	17'729.24		21'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	3'740.84		4'000			
3099.00	Divers cuosts da persunal	9'050.38		9'000			
3100.00	Material da biro	6'827.93		8'000			
3103.00	Litteratura, gasettas	701.20		2'000			
3113.00	Acquists d'informatica	23'854.49		35'000			
3130.01	Francaturas	10'416.75		10'000			
3130.02	Taxas da telefon	3'564.86		3'000			
3130.03	Spensas da banca e schec postal	2'459.67		3'000			
3130.05	Cuosts da stumaziun	1'779.45		4'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas	4'803.20		5'000			
3150.00	Manteniment da mobillas e maschinas da biro	6'830.72		8'000			
3153.00	Manteniment sistem d'EED	12'526.51		27'000			
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	2'111.20		3'000			
3611.02	Taxas pigl Uffeci da migraziun e dretg civil	13'209.00		14'000			
3612.01	Regiun Surselva	13'102.94		15'500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'559.00		1'000			
4210.00	Taxas d'administraziun generala		24'688.35		22'000		
4260.00	Restituziuns		7'616.15		4'500		
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		17'169.48		14'000		
4611.00	Indemnisaziun dil cantun		87'887.20		82'000		
4612.00	Provisiuns d'incasso		12'439.75		12'000		
4900.00	Scuntrada interna cuosts da menaschi		3'500.00		3'500		
4910.00	Scuntrada interna survetschs		89'521.00		107'600		
0220	Uffeci da baghegiar	173'023.79	115'687.00	145'300	84'000		
3000.01	Indemnisaziun dallas autoritads	7'850.00		5'000			
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	96'368.48		86'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	8'071.29		7'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	4'743.94		6'800			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'060.34		1'000			
3099.00	Divers cuosts da persunal	430.91		1'000			
3101.00	Material da menaschi e da diever	3'891.78		3'000			
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	8'518.65		10'000			
3113.00	Acquists d'informatica	-7'105.00					
3130.02	Taxas da telefon	664.11		1'000			

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
3132.00	Indemnizaziuns dils cussegliaders e giudicaders	36'173.10		9'000			
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	1'703.05		3'000			
3153.00	Manteniment sistem d'EED	2'881.24		5'000			
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'411.90		2'000			
3900.00	Scuntrada interna cuosts da menaschi	3'500.00		3'500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	2'860.00		2'000			
4210.00	Taxas d'administraziun generala		42'475.25		10'000		
4260.00	Restituziuns		8'917.15		20'000		
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		8'719.60		10'000		
4910.00	Scuntrada interna survetschs		55'575.00		44'000		
0290	Baghetgs d'administraziun			93'100	105'000		
3101.00	Material da menaschi e da diever			2'000			
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins			3'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien			4'500			
3120.11	Energia e scaldament			15'000			
3130.06	Taxas e contribuziuns			4'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas			2'500			
3144.00	Manteniment baghetgs			30'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs			32'100			
4470.00	Tscheins d'affittaziun				93'000		
4479.00	Ulteriurs recavs schischom				12'000		
1	SEGIRTAD PUBLICA	495'319.26	183'885.50	252'550	104'000		
	Resultat netto		311'433.76		148'550		
1110	Polizia communal	13'808.10	3'568.00	12'000	3'000		
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	8'090.10		8'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	5'718.00		4'000			
4270.00	Castitgs		3'568.00		3'000		
1400	Dretg general	117'217.70	44'041.20	39'500	21'000		
3130.07	Mutaziuns - Uffeci funsil/mesiraziun	56'701.25		8'000			
3132.02	Cuosts giuridics	40'514.05		5'000			
3611.01	Schazetgs d'immobillas			2'000			
3612.02	Uffeci da stumadira e concuors Surselva	9'483.95		12'000			
3612.03	Uffeci civil Surselva	9'868.45		12'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	650.00		500			
4260.00	Restituziuns		2'137.90		1'000		
4602.00	Cumpart gudogn digl Uffeci funsil Cadi		41'903.30		20'000		
1500	Pumpiers	203'551.11	61'959.35	91'500	46'500		
3120.00	Provediment e dismesa	3'714.76		4'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'030.30		2'000			
3144.00	Manteniment baghetgs	303.00		1'000			
3181.00	Sperditas effectivas da pretensiuns	300.00					
3611.04	Polizia da fiug cantunala	1'820.00		3'000			
3612.04	Pumpiers Sursassiala	192'628.05		81'000			
3612.40	Barschaments e seracass	1'105.00					
3910.00	Scuntrada interna survetschs	650.00		500			
4200.02	Taxas da cumpensaziun		44'700.00		40'000		
4260.00	Restituziuns		10'696.10				
4470.00	Tscheins d'affittaziun		6'563.25		6'500		
1610	Defensiun militara	3'047.85		2'600			
3144.02	Manteniment stan da schibas	2'072.85		2'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	975.00		600			
1620	Protecziun civila	40'932.20	3'500.00	45'500	3'500		
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	7'953.20		9'000			
3120.11	Energia e scaldament	7'770.80		10'000			
3130.06	Taxas e contribuziuns	1'447.75		2'500			
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'742.35		4'000			
3144.13	Manteniment dils locals	6'017.40		6'000			
3611.00	Indemnizaziun al cantun	8'080.70		10'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	5'920.00		4'000			
4631.00	Contribuziun dil cantun		3'500.00		3'500		
1621	Stab directiv communal	116'762.30	70'816.95	61'450	30'000		
3000.01	Indemnizaziun dallas autoritads	2'510.65		1'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	10.50		100			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	36.80		50			
3130.31	Mesiras da protecziun lavinas	11'579.25		15'000			
3130.32	Cuosts IMIS	17'826.75		15'000			
3130.33	Surviglionza Cuolm da Vi	55'550.30		15'000			

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
3132.00	Indemnizaziuns dils cussegliaders e giudicaders	13'981.20					
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	4'934.85		2'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			6'800			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	10'332.00		6'500			
4631.00	Contribuziun dil cantun		60'818.10		25'000		
4634.00	Contribuziun dallas interpresas publicas		9'998.85		5'000		
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	2'049'618.59	292'263.33	2'245'200	245'600		
	Resultat netto		1'757'355.26		1'999'600		
2110	Scoletta	135'486.66	46'344.37	121'900	14'000		
3020.00	Pagas	119'988.90		100'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'603.80		8'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	4'448.57		6'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'013.75		1'000			
3090.00	Scolaziun e formaziun	495.65		3'000			
3104.00	Material da scola e da diever	1'296.69		2'600			
3104.01	Projects generals e da sport	354.05		800			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	285.25		500			
4260.00	Restituziuns		27'532.60				
4631.00	Contribuziun dil cantun		18'811.77		14'000		
2120	Scola primara	810'268.32	129'868.68	833'800	103'500		
3020.00	Pagas	676'721.15		685'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	53'673.30		55'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	47'399.85		48'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	7'136.10		7'000			
3090.00	Scolaziun e formaziun	2'636.45		12'200			
3104.00	Material da scola e da diever	20'893.77		20'600			
3104.01	Projects generals e da sport	1'807.70		4'500			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi			1'500			
4260.00	Restituziuns		36'835.10		18'000		
4631.00	Contribuziun dil cantun		93'033.58		85'500		
2130	Scola superiura	499'140.86	63'755.48	584'600	58'500		
3020.00	Pagas	405'026.70		460'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	32'145.15		37'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	28'004.05		30'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	4'287.15		4'700			
3090.00	Scolaziun e formaziun	-8'099.85		8'500			
3104.00	Material da scola e da diever	22'645.16		27'900			
3104.01	Projects generals e da sport	4'129.80		4'500			
3171.01	Viadis e camps da scola	10'571.35		10'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	431.35		2'000			
4260.00	Restituziuns		15'534.03		11'500		
4631.00	Contribuziun dil cantun		48'221.45		47'000		
2170	Baghetgs da scola Sedrun	240'023.87	20'130.00	300'000	32'600		
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	87'526.30		105'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	6'833.50		8'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	3'529.40		6'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	912.50		1'000			
3101.00	Material da menaschi e da diever	7'793.96		6'000			
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	1'892.55		5'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	18'909.60		20'000			
3120.11	Energia e scaldament	40'649.85		40'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'709.40		4'000			
3144.00	Manteniment baghetgs	62'516.81		62'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi			1'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			37'500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	5'750.00		4'500			
4240.00	Taxas da diever e survetschs		1'880.00		2'000		
4470.00	Tscheins d'affittaziun		15'600.00		15'600		
4910.00	Scuntrada interna survetschs		2'650.00		15'000		
2190	Direcziun ed administraziun da scola	145'283.66	30'370.80	142'400	35'000		
3000.01	Indemnizaziun dallas autoritads	8'973.00		13'000			
3020.00	Pagas	66'984.50		65'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	5'854.75		7'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	5'152.55		5'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	734.55		1'000			
3090.00	Scolaziun e formaziun	3'285.95		1'200			

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	9'333.15		8'700			
3113.00	Acquists d'informatica	11'988.10		10'000			
3130.02	Taxas da telefon	2'838.65		2'500			
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	21'276.91		17'000			
3153.00	Manteniment sistem d'EED	6'810.80		8'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	2'050.75		4'000			
4631.00	Contribuziun dil cantun		30'370.80		35'000		
2192	Scola populara - ulteriur	110'025.50	1'794.00	127'500	2'000		
3059.01	Assicuranza d'accidents per scolars e scolaras	758.40		1'000			
3099.00	Divers cuosts da persunal	2'888.85		3'500			
3130.15	Transport da scolars	63'754.07		65'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	450.00		1'000			
3612.05	Scola da musica Surselva	23'924.18		30'000			
3614.05	Indemnisaziun Bogn Sedrun	9'000.00		9'000			
3632.20	Ductrina e pastoraziun	6'000.00		6'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'250.00		12'000			
4631.00	Contribuziun dil cantun		1'794.00		2'000		
2200	Scolaziun speciala	42'875.82		65'000			
3612.01	Regiun Surselva	27'545.82		45'000			
3612.15	Indemnisaziun scolas specialas	15'330.00		20'000			
2510	Scola gimnasiala	66'513.90		70'000			
3611.06	Indemnisaziun progimnasi	43'650.00		45'000			
3612.16	Scola claustrala	22'863.90		25'000			
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELZIA	461'273.18	117'830.10	416'100	98'100		
	Resultat netto		343'443.08		318'000		
3110	Museum "La Truaisch"	46'995.94	18'938.85	62'100	16'500		
3000.01	Indemnisaziun dallas autoritads	1'150.00		2'000			
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	15'928.00		16'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	395.05		1'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	94.20		100			
3101.00	Material da menaschi e da diever	1'811.90		4'000			
3102.00	Stampats, publicaziuns	638.65		5'000			
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins			3'000			
3119.03	Acquist objects d'exposiziun	12'000.00		15'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	703.65		1'000			
3120.11	Energia e scaldament	2'699.20		3'000			
3130.02	Taxas da telefon	1'173.14		1'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'319.80		3'000			
3144.00	Manteniment baghetgs	4'708.55		5'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	1'943.80		2'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'430.00		1'000			
4240.02	Entradas museum		7'391.50		8'000		
4250.00	Diversas entradas		3'047.35		2'500		
4631.00	Contribuziun dil cantun		4'000.00		4'000		
4632.01	Contribuziun Regiun Surselva		4'500.00		2'000		
3210	Bibliotecas	3'500.00		3'500			
3614.04	Indemnisaziun biblioteca	3'500.00		3'500			
3290	Cultura - ulteriur	199'881.99		95'500			
3130.20	Occurrenz specialas	7'548.40		10'000			
3149.01	Manteniment maletg dil vitg	5'736.29		15'000			
3612.06	Museum regiunal	14'257.30		3'700			
3634.06	Contribuziun "Academia vivian"	7'296.75		7'000			
3636.00	Contribuziun allas organisaziuns privatas	100'000.00					
3636.01	Promozion dalla cultura	8'998.25		11'500			
3636.02	Contribuziuns ad uniuns	19'220.00		15'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	36'825.00		33'300			
3410	Halla plurivalenta Dulezi	117'021.72	55'731.25	161'500	46'000		
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	6'223.95		5'500			
3120.11	Energia e scaldament	22'850.10		20'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'509.30		7'000			
3144.00	Manteniment baghetgs	30'072.42		35'000			
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	686.30		2'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	1'768.65		2'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			58'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	52'911.00		32'000			

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		13'947.00		10'000	
4260.00	Restituziuns		5'784.25			
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		36'000.00		36'000	
3411	Plazza da sport	29'599.60	19'560.00	26'000	12'000	
3120.12	Energia	1'800.20		3'000		
3140.01	Manteniment plazza da sport	-6'882.80		10'000		
3140.02	Manteniment patinera	1'292.20		9'000		
3910.00	Scuntrada interna survetschs	33'390.00		4'000		
4240.00	Taxas da diever e survetschs		9'560.00		2'000	
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		10'000.00		10'000	
3412	Lag Claus Surrein	61'239.28	23'600.00	63'500	23'600	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	837.80		1'000		
3120.11	Energia e scaldament	1'674.30		1'500		
3140.05	Manteniment dil Lag da Claus	31'206.05		38'000		
3144.00	Manteniment baghetgs	2'536.05		2'000		
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	7'682.38		5'000		
3160.00	Tscheins d'affittaziun	5'000.00		5'000		
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	710.70		1'000		
3910.00	Scuntrada interna survetschs	11'592.00		10'000		
4480.01	Tscheins d'affittaziun		3'600.00		3'600	
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		20'000.00		20'000	
3500	Baselgias e capluttas	3'034.65		4'000		
3144.30	Manteniment clutger	3'034.65		4'000		
4	SANADAD	475'732.75	55'206.50	612'000	35'000	
	Resultat netto		420'526.25		577'000	
4110	Spitals	141'525.90		155'000		
3611.07	Indemnisaziun dils spitals ordeifer la regiun	117'839.00		110'000		
3612.01	Regiun Surselva	23'686.90		45'000		
4120	Tgira d'attempai	274'670.70	28'556.20	380'000		
3612.07	Cumpart cuosts da tgira	267'883.20		370'000		
3612.20	Sana Surselva	6'481.70		8'000		
3612.21	Regiun da planisaziun Sursassiala	305.80		2'000		
4260.00	Restituziuns		28'556.20			
4210	Tgira ambulanta	24'112.05		30'000		
3612.08	Spitex Cadi	24'112.05		30'000		
4330	Survetsch da sanadad en scola	35'424.10	26'650.30	47'000	35'000	
3050.01	Prestaziuns socialas	2'229.40		3'000		
3136.00	Miedi da scola	1'658.00		1'000		
3136.01	Dentist da scola	27'907.40		40'000		
3181.00	Sperditas effectivas da pretensiuns	2'348.00				
3637.00	Contribuziuns per privats	1'281.30		3'000		
4260.00	Restituziuns		26'650.30		35'000	
5	OVRAS SOCIALAS	326'295.27	128'433.20	388'500	61'800	
	Resultat netto		197'862.07		326'700	
5440	Protecziun da giuventetgna - general	20'467.50	10'233.75	20'000	10'000	
3632.09	Contribuziun lavur da giuventetgna Cadi	20'467.50		20'000		
4632.03	Contribuziun pleiv catolica		10'233.75		10'000	
5451	Tgira d'affons e canortas	13'788.95	60.00	19'000		
3611.00	Indemnisaziun al cantun	12'879.95		18'500		
3611.20	Pro Juventute	104.00		500		
3635.00	Contribuziun ad interpresas privatas	805.00				
4260.00	Restituziuns		60.00			
5720	Susteniments legals	196'772.17	118'139.45	230'000	50'000	
3637.00	Contribuziuns per privats	196'153.97		220'000		
3637.01	Prefinanziazion d'aliments	618.20		10'000		
4260.00	Restituziuns		118'139.45		50'000	
5790	Susteniments - divers	95'266.65		119'500	1'800	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	58.95		5'000		
3611.00	Indemnisaziun al cantun	8'115.20		12'000		
3612.09	Survetsch social Regiun Surselva	32'361.40		40'000		
3612.10	Curatella professiunala Surselva	44'856.55		52'000		
3631.10	Contribuziun mesiras d'integraziun	2'031.05		2'500		
3636.00	Contribuziun allas organisaziuns privatas	7'843.50		8'000		
4631.00	Contribuziun dil cantun				1'800	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
6	TRAFFIC	1'150'991.55	107'554.45	756'100	90'000		
	Resultat netto		1'043'437.10		666'100		
6150	Vias communalas	1'121'311.29	82'034.45	727'500	65'000		
3101.00	Material da menaschi e da diever	933.15		10'000			
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehicels			10'000			
3120.06	Energia d'illuminaziun publica	7'102.45		9'000			
3141.00	Manteniment vias e piazzas	269'305.83		270'000			
3141.03	Schubergiar vias	21'373.94		25'000			
3141.10	Dismessa da neiv	186'781.25		175'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	1'511.20		2'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	381'474.47		33'500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	118'399.00		103'000			
3910.01	Scuntrada interna dismessa da neiv	134'430.00		90'000			
4210.01	Taxas e lubientschas		6'827.85		4'000		
4240.00	Taxas da diever e survetschs		3'355.80		2'000		
4240.03	Taxas da parcar		55'530.00		48'000		
4240.04	Taxas uras da parcar		16'320.80		11'000		
6220	Traffic regional	29'680.26	25'520.00	28'600	25'000		
3199.01	Cupra cartas dil di SBB	28'000.00		26'600			
3612.01	Regiun Surselva	1'680.26		2'000			
4240.05	Vendita cartas dil di SBB		25'520.00		25'000		
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	972'086.40	921'439.43	1'064'630	942'500		
	Resultat netto		50'646.97		122'130		
7100	Provediment d'aua	4'921.80		5'000			
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	4'921.80		5'000			
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	608'452.26	608'452.26	650'500	650'500		
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	87'811.80		88'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'053.05		7'500			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'544.52		6'500			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'938.70		2'500			
3099.00	Divers cuosts da persunal	1'136.12		1'200			
3101.00	Material da menaschi e da diever	42'688.54		38'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	3'258.12		2'500			
3120.11	Energia e scaldament	36'468.85		42'000			
3130.02	Taxas da telefon	1'842.14		2'000			
3130.12	Dismessa da gliet	36'083.29		38'000			
3134.00	Assicuranzas da caussas	5'956.40		7'000			
3137.00	Taglias e taxas	11'124.00		15'000			
3143.02	Manteniment dalla canalisaziun	98'069.03		180'000			
3144.17	Manteniment dalla serenera	70'438.40		100'000			
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	5'764.58		5'000			
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	3'660.08		10'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			14'000			
3510.00	Deposit finanziaziun speciala	161'700.64		61'300			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	26'914.00		30'000			
4240.07	Taxa da diever canalisaziun		607'900.26		650'000		
4940.00	Tscheins calculatorics		552.00		500		
7300	Economisaziun dil rumien (general)	26'387.30		27'500			
3101.00	Material da menaschi e da diever	1'693.80		500			
3612.30	Dismessa da cadavers	7'238.50		11'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	17'455.00		16'000			
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	301'727.17	301'727.17	287'000	287'000		
3101.00	Material da menaschi e da diever	24.63		1'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	93.05		200			
3130.09	Dismessa da rauba blocconta e rumien special	17'290.26		28'000			
3130.14	Cuosts da transports	38'344.47		34'000			
3140.07	Manteniment deponias	3'897.71		13'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	31'200.00		16'775			
3510.00	Deposit finanziaziun speciala	2'533.85		2'525			
3612.11	Taxas fundamentalas Regiun Surselva	166'740.85		155'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	41'034.00		36'000			
3940.00	Tscheins calculatorics	568.35		500			
4240.10	Taxas fundamentalas Regiun Surselva		167'967.46		160'000		

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
4240.11	Taxas fundamentalas vischnaunca		63'847.04		62'000		
4260.00	Restituziuns		2'214.35				
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		35'657.94		35'000		
4612.01	Indemnizaziun Regiun Surselva		32'040.38		30'000		
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	-33'396.10		13'230			
3142.00	Manteniment rempars da flums e torrents	-33'396.10		5'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			8'230			
7710	Santeri e sepulturas	20'417.32	7'260.00	14'000	5'000		
3140.03	Manteniment santeri	6'919.32		5'000			
3632.21	Contribuziun pleiv	2'150.00		1'500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	11'348.00		7'500			
4240.12	Taxas da satrar		7'260.00		5'000		
7900	Planisaziun dil territori	43'576.65	4'000.00	67'400			
3132.12	Planisaziun locala	29'013.20		50'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			2'700			
3612.01	Regiun Surselva	6'763.45		12'700			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	7'800.00		2'000			
4611.00	Indemnizaziun dil cantun		4'000.00				
8	ECONOMIA PUBLICA	5'423'491.02	3'982'611.76	4'305'300	3'354'500		
	Resultat netto		1'440'879.26		950'800		
8110	Agricoltura	82'173.41	74'975.05	110'200	71'000		
3140.10	Manteniment alps/pastiras	48'698.96		60'000			
3144.10	Manteniment baghets d'alp	22'459.65		30'000			
3149.00	Manteniment ulteriurs objects	1'200.95		10'000			
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	85.00		1'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			1'200			
3611.00	Indemnizaziun al cantun	293.85		500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	9'435.00		7'500			
4240.09	Taxas d'alps e pastiras		13'485.00		7'000		
4470.00	Tscheins d'affittaziun		22'940.00		24'000		
4611.04	Contribuziun d'alpegiazun		38'550.05		40'000		
8200	Forestalesses	785'153.87	846'501.41	655'500	526'000		
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	135'979.95		12'000			
3130.14	Cuosts da transports	165'179.35		100'000			
3140.20	Manteniment dils plazzals per deponer lenna			1'000			
3141.01	Manteniment vias d'uau	166'578.17		115'000			
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	24'450.40		9'000			
3634.00	Contribuziun	4'160.00		3'500			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	288'806.00		415'000			
4250.04	Vendita da lenna		129'256.40		80'000		
4250.05	Vendita lenna da brisch		42'707.66		28'000		
4250.06	Vendita stialas da lenna		12'710.35		13'000		
4611.00	Indemnizaziun dil cantun		98'000.00		65'000		
4631.00	Contribuziun dil cantun		563'827.00		340'000		
8290	Menaschi tecnic	1'126'275.52	1'313'701.78	1'114'950	1'102'500		
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	732'972.20		735'000			
3049.00	Ulteriurs supplements	16'253.85		23'000			
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	54'890.20		58'000			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	39'746.12		49'000			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	22'530.30		23'000			
3099.00	Divers cuosts da persunal	8'857.70		5'000			
3100.00	Material da biro	6'148.03		3'000			
3109.00	Ulteriurs cuosts da material e rauba	13'508.65		16'000			
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehicels	18'861.60		15'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	2'880.65		2'500			
3120.11	Energia e scaldament	6'857.10		6'000			
3130.02	Taxas da telefon	2'718.34		3'500			
3134.00	Assicuranzas da caussas	21'404.65		21'000			
3144.00	Manteniment baghetgs	3'897.55		3'500			
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehicels	107'925.50		77'000			
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	55'441.78		25'000			
3199.02	Manteniment Via Maighels	4'361.30		5'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			39'450			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	7'020.00		5'000			
4240.01	Lavurs per tiarzas personas		131'248.58		160'000		
4260.00	Restituziuns		12'788.20				
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		17'873.26		25'000		
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		116'153.75		40'000		

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	
4501.00	Prelevaziun ord fonds dil capital jester		116'290.60			
4610.00	Indemnizaziun dalla Confederaziun Svizra		2'157.05		1'500	
4610.01	Indemnizaziun manteniment Via Maighels		11'859.09		10'000	
4611.00	Indemnizaziun dil cantun		6'323.25		6'000	
4910.00	Scuntrada interna survetschs		106'144.00		91'100	
4910.01	Scuntrada interna manteniment vias		105'194.00		94'500	
4910.02	Scuntrada interna manteniment infrastruttura turistica		173'695.00		159'900	
4910.03	Scuntrada interna digl Uffeci forestal		288'806.00		415'000	
4910.04	Scuntrada interna manteniment santeri		11'348.00		7'500	
4910.05	Scuntrada interna manteniment indrezs da sport		32'480.00		2'000	
4910.06	Scuntrada interna dismessa da neiv		134'430.00		90'000	
4910.07	Scuntrada interna halla plurivalenta		46'911.00			
8400	Turissem	3'310'449.21	1'480'165.00	2'279'650	1'385'000	
3140.30	Manteniment loipa	21'526.75		30'000		
3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	225'661.10		200'000		
3161.00	Tscheins d'affittaziun, cuosts d'utilisaziun	50'959.00		50'500		
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			18'400		
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	50'000.00				
3634.30	Contribuziun da menaschi dil Bogn Sedrun	368'008.57		480'650		
3635.30	Contribuziun "Sedrun Mustér Turissem"	840'000.00		840'000		
3635.31	Taxas da turissem vischnaunca	56'743.59		55'000		
3635.32	Contribuziuns per purschidas turisticas	120'596.90		121'500		
3635.33	Contribuziun bus local	69'969.37		75'000		
3635.34	Contribuziun project San Gottardo			5'000		
3635.35	Contribuziun Pro Lucmagn	14'687.10		10'000		
3635.36	Contribuziun occurrenzas d'unviern			50'000		
3635.37	Contribuziun occurrenzas da stad			65'000		
3636.30	Occurrenzas turisticas	50'386.83		50'000		
3893.00	Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen	1'200'000.00				
3910.00	Scuntrada interna survetschs	175'910.00		162'600		
3990.10	Scuntrada interna turisem	66'000.00		66'000		
4035.01	Taxas da hosps		1'059'062.01		1'000'000	
4035.02	Taxas da turissem		294'545.03		290'000	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		58'867.76		50'000	
4260.00	Restituziuns		67'690.20		45'000	
8500	Industria e commerci	54'761.32		45'000		
3130.21	Promoziun dil liug e marketing	530.00		40'000		
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	50'000.00				
3612.01	Regiun Surselva	4'231.32		5'000		
8712	Ovra electrica	64'677.69	267'268.52	100'000	270'000	
3109.01	Cumpra energia da concessiun ORA	64'677.69		100'000		
4250.01	Vendita energia da concessiun ORA		181'716.29		150'000	
4250.02	Concessiun per traversar cun conducts		85'552.23		120'000	
9	FINANZAS E TAGLIAS	762'259.28	6'922'067.90	292'500	6'192'000	
	Resultat netto	6'159'808.62		5'899'500		
9100	Taglias communalas	54'983.73	2'955'223.45	50'000	2'810'000	
3181.00	Sperditas effectivas da pretensiuns	18'219.90		6'000		
3611.09	Indemnizaziun cantun per incasso da taglia	36'763.83		44'000		
4000.00	Taglia sin entrada		2'000'807.00		1'800'000	
4001.00	Taglia sin facultad		402'704.00		360'000	
4002.00	Taglia alla fontauna		173'552.35		100'000	
4010.00	Taglia da personas giuridicas		378'160.10		550'000	
9101	Taglias specialas		1'437'655.10		1'247'000	
4021.00	Taglia sin schischom		924'782.00		950'000	
4022.00	Taglia sin gudogn da schischom		165'641.20		80'000	
4023.00	Taglia sin scumiada da maun		278'912.00		200'000	
4024.00	Taglia sin donaziuns ed iertas		60'482.40		10'000	
4033.00	Taglia da tgauns		7'837.50		7'000	
9300	Ulivaziun da finanzas e grevezias	78'582.40		100'000		

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
3621.50	Contribuziun all'ulivaziun da finanzas	78'582.40		100'000			
9500	Recav da participaziuns	16'757.55	162'902.35	17'000	164'500		
3000.01	Indemnisaziun dallas autoritads	2'000.00		2'000			
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	4'200.30					
3630.02	Franc per la cuntrada	10'557.25		15'000			
4120.01	Concessiuns e patentas		110'958.85		113'000		
4120.06	RWM Schweiz AG		51'943.50		51'500		
9505	Recav da participaziuns ord las concessiuns dil dretg d'aua		2'148'036.35		1'900'000		
4120.02	Tscheins d'aua ORA		1'351'080.65		1'250'000		
4120.03	Cumpart sviulta energia alpina		126'604.60		200'000		
4120.04	Cumpart gudogn energia alpina		600'000.00		450'000		
4120.05	Dretg per l'utilisaziun dall'aua		70'351.10				
9610	Recav da facultad e tscheins	45'109.24	38'416.55	66'500	17'500		
3400.00	Tscheins dil deivet current	348.85		2'000			
3406.00	Tscheins dils emprests	41'114.53		60'000			
3420.00	Procuraziun ed administraziun dil capital	3'093.86		4'000			
3940.00	Tscheins calculatorics	552.00		500			
4400.00	Tscheins dils mieds liquids		193.05		2'000		
4401.00	Tscheins da retard		4'818.65		5'000		
4407.00	Tscheins - investiziuns finanzialas (lunga vesta)		11'812.50				
4451.00	Entradas ord participaziuns finanzialas		21'024.00		10'000		
4940.00	Tscheins calculatorics		568.35		500		
9630	Immobiliars dalla facultad finanzia	163'862.95	179'834.10	59'000	53'000		
3430.00	Manteniment dils baghetgs	29'259.50		10'000			
3439.90	Ulteriurs cuosts dils baghetgs	100'212.45		45'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	34'391.00		4'000			
4430.07	Tscheins d'affittaziun		112'890.00		13'000		
4430.08	Tscheins pil dretg da baghegiar		52'560.25		40'000		
4439.00	Ulteriuras entradas d'immobiliars		14'383.85				
9990	Finiziun dil quen	402'963.41					
9000.00	Surpli entradas	402'963.41					

Quen d'investiziun

Conto	Quen d'investiziun	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
I	Quen d'investiziun	1'442'218.31	558'591.07	4'349'050	826'000		
	resultat netto		883'627.24		3'523'050		
1	SEGIRTAD PUBLICA	50'000.00					
	resultat netto		50'000.00				
1400 5290.00	Dretg general Implementaziun digl Uffeci funsil federal	50'000.00 50'000.00					
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	253'510.00		300'000			
	resultat netto		253'510.00		300'000		
2170 5090.02	Baghetgs da scola Scola Sedrun - pegna	253'510.00 253'510.00		300'000 300'000			
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	-30'948.05	10'000.00				
	resultat netto	40'948.05					
3410 5040.01 6110.01	Sport Halla plurivalenta Dulezi Restituziuns da tiarzas persunas	-30'948.05 -30'948.05	10'000.00 10'000.00				
6	TRAFFIC	531'447.98	2'845.10	2'830'750	160'000		
	resultat netto		528'602.88		2'670'750		
6150 5010.05 5010.06 5010.08 5030.02 6110.01	Vias communalas Via Strem Via d'access e parcadis halla plurivalenta Via Gionda Garascha sutterrana Dulezi Restituziuns da tiarzas persunas per vias	531'447.98 5'327.85 149'245.47 -41'403.95 418'278.61	2'845.10 2'845.10	2'830'750 400'000 300'000 2'130'750	160'000 160'000		
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	353'852.43	545'745.97	1'218'300	666'000		
	resultat netto	191'893.54			552'300		
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	47'369.83	311'421.82	620'000	108'000		
5032.02 6310.01 6370.01	Fussal da plievgia Contribuziun dil cantun Taxas da colligaziun	47'369.83	311'421.82	620'000	60'000 48'000		
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	-25'902.40					
5033.01	Plazzas da rumians (molocs)	-25'902.40					
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	332'385.00	234'324.15	598'300	558'000		
5030.03 5030.04 5030.05 6310.03 6310.04 6310.05 6350.03 6350.04 6350.05	Project da protecziun Project Scharinas Project Val Strem Contribuziun dil cantun project da protecziun Contribuziun dil cantun project Scharinas Subsidi cantunal Val Strem Contribuziun project da protecziun Contribuziun project Scharinas Contribuziun privata Val Strem	104'168.45 345'140.40 -116'923.85	34'242.85 225'496.60 10'294.75 1'097.45 692.50 -37'500.00	125'000 450'000 23'300 109'000 368'000 9'000 72'000			

Conto	Quen d'investiziun	Expensas	Quen 2018 Entradas	Expensas	Preventiv 2018 Entradas	Expensas	Quen 2017 Entradas
8	ECONOMIA PUBLICA	284'355.95					
	resultat netto		284'355.95				
8290	Menaschi tecnic	15'652.90					
5040.00	Luvratori stradalessen	15'652.90					
8400	Turisse	268'703.05					
5040.01	Sanaziun Bogn Sedrun	268'703.05					

Quen dalla circulaziun dils mieds finansials 2018

Actividad operativa (calculaziun indirecta)				conto	Summa en frs.
Resultat dil quen da gudogn e sperdita (sperdita –, gudogn +)			quen da gudogn e sperdita	9000, 9001	402'963.41
+ Amortisaziuns facultad administrativa				33x	412'674.47
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)				344x	
+ Deposit en fonds e finanziaziuns specialas (SF)				35	264'234.49
+ Rectificaziun dalla valur emprests facultad administrativa				364	
+ Rectificaziun dalla valur participaziuns facultad administrativa				365	
+ Amortisaziuns contribuziuns per investiziuns facultad administrativa				366	
+ Amortisaziuns supplementaras - facultad administrativa				383	
+ Amortisaziuns supplementaras - emprests, participaziuns, contribuziuns d'investiziun				387	
+ Amortisaziun - deficit da bilanza				388	
+ Deposits egl agen capital (prefinanziaziuns)				389	1'200'000.00
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)				444x	
– Revaletaziun facultad administrativa				4490	
– Prelevaziuns ord fonds e finanziaziuns specialas				45	-116'290.60
– Sligiamet dallas amortisaziuns supplementaras				483, 487	
– Prelevaziuns ord igl agen capital (prefinanziaziuns)				489	
- Augment / Reducziun cartas da debit e credit			bilanza	1004	
- Augment / + Reducziun ulteriurs mieds liquids				1009	
– Augment / + Reducziun pretensiuns				101	135'955.84
– Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita				1040	
– Augment / + Reducziun provisiuns e lavurs entschevidas				106	34'511.00
- Augment/ + Reducziun pretensiuns viers FS e fonds el capital jester				109	
+ Augment / – Reducziun obligaziuns currentas				200	-505'484.59
+ Augment / – Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita				2040	-466'200.35
+ Augment / – Reducziun retenziuns a cuort termin				205	
+ Augment / – Reducziun retenziuns a liung termin				208	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad operativa					1'362'363.67
Actividad d'investiziun ella facultad administrativa				conto	Summa en frs.
– Expensas d'investiziun facultad administrativa			Qi	50 - 58	-1'442'218.31
+ Entradas d'investiziun facultad administrativa				60 - 68	558'591.07
– Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen d'investiziun			bilanza	1046	695'565.00
+ Augment / – Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen d'investiziun				2046	-2'152'813.74
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad d'investiziun ella facultad administrativa					-2'340'875.98
Actividad d'investiziun ella facultad finansiala				conto	Summa en frs.
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)			QGS	344x	
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)				444x	
– Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a cuort termin FF			bilanza	102	
– Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a liung termin FF				107	-1'500'000.00
– Augment / + Reducziun investiziun materialas a liung termin FF				108	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad d'investiziun ella facultad finansiala					-1'500'000.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad d'investiziun FA e FF					-3'840'875.98
Actividad da finanziaziun				conto	Summa en frs.
+ Augment / – Reducziun - obligaziuns finanzialas a cuort termin			bilanza	201	
+ Augment / – Reducziun - obligaziuns finanzialas a liung termin				206	2'000'000.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad da finanziaziun					2'000'000.00
Total circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) = midada mieds liquids					-478'512.31
Mieds liquids	stan 01-01-2018	stan 31-12-2018		conto	Midada
Cassa	10'195.60	8'285.00	bilanza	1000	-1'910.60
Posta	22'806.01	9'694.56		1001	-13'111.45
Banca	3'723'184.36	3'259'694.10		1002	-463'490.26
Investiziuns a cuort termin sin la fiera monetara				1003	0.00
Total (midada mieds liquids)					-478'512.31

Bilanza

Conto	Bilanza	01.01.2018	31.12.2018	Augment	Sminuaziun
1	ACTIVAS	20'173'105.68	21'110'936.12	38'797'805.73	37'859'975.29
10	Facultad finanziaria	13'927'227.52	14'082'683.37	37'355'587.42	37'200'131.57
100	Mieds liquids e plazzament da daners a cuorta vosta	3'756'185.97	3'277'673.66	23'383'954.37	23'862'466.68
10000.01	Cassa	2'095.60	1'285.00	55'645.85	56'456.45
10002.01	Cassa Bogn Sedrun	8'100.00	7'000.00		1'100.00
10010.01	Schec postal 70-5070-9	22'806.01	9'694.56	11'479.45	24'590.90
10020.01	Conto-current GKB 134.825.600	1'146'107.22	1'612'191.44	10'448'777.01	9'982'692.79
10020.02	Conto-current RB 70124.61	955'818.63	543'910.70	7'568'524.21	7'980'432.14
10020.03	Conto-current RB 70127.67	49'992.00	308'116.95	4'830'332.35	4'572'207.40
10020.10	Conto-current RB 70127.37	775'981.85		469'002.45	1'244'984.30
10021.01	Deposit forestal GKB 134.825.600	795'284.66	795'475.01	193.05	2.70
101	Dabiens	4'946'630.55	4'810'674.71	12'221'633.05	12'357'588.89
10100.01	Debiturs		528'861.40	5'336'904.20	4'808'042.80
10100.09	Ulteriurs debiturs	53'651.04	96'634.70	96'555.10	53'571.44
10100.10	Debiturs tscheins d'aua	1'132'815.65	1'351'080.65	1'351'080.65	1'132'815.65
10100.81	Debiturs (MAC1)	475'249.22		450.00	475'699.22
10101.01	Taglia anticipada	5'041.65	7'358.40	7'358.40	5'041.65
10110.01	Conto-current taglia cantunala	413'782.54	87'170.41	85'980.00	412'592.13
10110.02	Conto-current taglia abx-tax	59'293.75	58'403.60	1'286'407.95	1'287'298.10
10120.01	Debiturs taglias communalas	2'806'796.70	2'681'165.55	4'056'896.75	4'182'527.90
104	Cudischaziuns transitorias activas	695'565.00			695'565.00
10460.01	Limitaziun activa dil quen d'investiziun	695'565.00			695'565.00
106	Provisiuns e lavurs entschevidas	34'511.00			34'511.00
10600.01	Reserva d'iel da scaldar	34'511.00			34'511.00
107	Investiziuns finanzialas a liung termin	750'200.00	2'250'200.00	1'750'000.00	250'000.00
10702.01	Quota da fatschenta Banca Raiffeisen	200.00	200.00		
10710.01	Emprest Sedrun Pendicularas SA	750'000.00	500'000.00		250'000.00
10710.02	Emprest Pendicularas Mustér SA		1'750'000.00	1'750'000.00	
108	Edifecis facultad finanziaria	3'744'135.00	3'744'135.00		
10800.01	Terren facultad finanziaria	2'974'135.00	2'974'135.00		
10840.01	Immobiliars facultad finanziaria	770'000.00	770'000.00		
14	Facultad administrativa	6'245'878.16	7'028'252.75	1'442'218.31	659'843.72
140	Facultad administrativa	3'215'869.16	3'998'243.75	1'442'218.31	659'843.72
14010.01	Vias communalas	425'723.52	381'474.47	-41'403.95	2'845.10
14010.99	Rect. da valor vias communalas		-381'474.47		381'474.47
14033.01	Construcziuns bassas - economisaziun dil rumien	156'006.40	156'006.40		
14033.99	Rect. da valor construcziuns bassas - economisaziun dil rumien		-31'200.00		31'200.00
14070.01	Stabiliments en construcziun - percasa general	2'634'139.24	3'873'437.35	1'483'622.26	244'324.15
145	Participaziuns	3'030'009.00	3'030'009.00		
14550.01	Participaziuns	3'030'009.00	3'030'009.00		

Conto	Bilanza	01.01.2018	31.12.2018	Augment	Sminuaziun
2	PASSIVAS	20'173'105.68	21'110'936.12	24'460'708.39	23'522'877.95
20	Capital jester	9'016'761.53	7'775'972.25	19'592'315.56	20'833'104.84
200	Obligaziuns currentas	2'561'654.33	2'056'169.74	17'573'157.16	18'078'641.75
20000.01	Crediturs		2'025'133.40	12'269'438.53	10'244'305.13
20000.81	Crediturs MAC1	2'366'812.53			2'366'812.53
20001.01	Assicuranzas socialas (AVS/UCG/CCF)		-4'788.70	387'214.46	392'003.16
20001.02	Cassa da pensiun ÖKK			147'391.70	147'391.70
20001.03	Cassa da pensiun cantun			179'882.70	179'882.70
20001.04	Assicuranza d'accidents SUVA	-1'425.80		39'522.35	38'096.55
20001.05	Assicuranza d'accidents ÖKK	-735.50	-568.90	21'338.10	21'171.50
20001.06	Assicuranza da schurnada da malsogna	-692.35		53'775.10	53'082.75
20010.10	Conto current pleiv rom.-cat.	205'537.60	195'082.95	251'026.75	261'481.40
20010.11	Conto current pleiv evangelica cantun	7'219.20	6'720.00	8'794.55	9'293.75
20010.12	Conto current pleiv evangelica	34'995.15	32'558.30	42'760.20	45'197.05
20010.20	Vignettas da mopeds			1'128.00	1'128.00
20022.80	TPV conto anticipau	-20'121.35	-24'518.97	139'073.00	143'470.62
20053.01	Conto - rendaquen pagas	3'681.10	10'876.45	2'572'560.15	2'565'364.80
20055.01	Conto- transitoric divers	-341.16	-99'325.80	1'079'888.00	1'178'872.64
20055.02	Conto - transitoric scola			1'050.00	1'050.00
20055.10	Conto - ulivaziun Bogn Sedrun	-33'275.09	-84'998.99	378'313.57	430'037.47
204	Limitaziuns passivas	2'638'172.49	19'158.40	19'158.40	2'638'172.49
20400.01	Limitaziun passiva dil quen da gudogn e sperdita	485'358.75	19'158.40	19'158.40	485'358.75
20460.01	Limitaziun passiva dil quen d'investiziun	2'152'813.74			2'152'813.74
206	Obligaziuns finanzialas a liung termin	3'000'000.00	5'000'000.00	2'000'000.00	
20640.01	Emprest Banca raiffeisen	3'000'000.00	3'000'000.00		
20640.02	Emprest SUVA		2'000'000.00	2'000'000.00	
209	Obligaziuns enviers finanziaziuns specialas e fondos el capital jester	816'934.71	700'644.11		116'290.60
20910.10	Deposit forestal	795'284.66	678'994.06		116'290.60
20910.11	Reservat uaul natural Prau Nausch	21'650.05	21'650.05		
29	Agen Capital	11'156'344.15	13'334'963.87	4'868'392.83	2'689'773.11
290	Obligaziuns resp. aniticipaziuns enviers finanziaziuns specialas	3'748'153.72	4'223'810.03	475'656.31	
29001.01	Finanziaziun speciala providement d'aua	1'500'000.00	1'500'000.00		
29002.01	Finanziaziun speciala purificaziun dall'aua	2'208'137.07	2'681'259.53	473'122.46	
29003.01	Finanziaziun speciala economisaziun dil rumien	40'016.65	42'550.50	2'533.85	
291	Fondos	14'921.23	114'921.23	100'000.00	
29100.01	Fond per il svilup economic		100'000.00	100'000.00	
29100.03	Legat Gertrud Zepf	14'921.23	14'921.23		
293	Prefinanziaziuns		1'200'000.00	1'200'000.00	
29300.01	Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun		1'200'000.00	1'200'000.00	
295	Reserva da reveletaziun ord la midada sin HRM2	2'578'440.01			2'578'440.01
29500.01	Reserva da reveletaziun ord la midada sin HRM2	2'578'440.01			2'578'440.01
296	Reserva da reveletaziun facultad finanzia	111'333.10			111'333.10
29600.01	Reserva dalla nova valetaziun facultad finanzia	111'333.10			111'333.10
299	Surpli/deficit da bilanza	4'703'496.09	7'796'232.61	3'092'736.52	
29900.01	Resultat annual		402'963.41	402'963.41	
29990.01	Resultats cumulai dils onns precedents	4'703'496.09	7'393'269.20	2'689'773.11	

Credits supplementars (concedi ordeifer il preventiv) per igl onn da quen 2018

1500.3612.04	Pumpiers Sursassiala	frs.	120'000.00
Specificaziun	Remplazzament digl auto-cistiarna		
Instanza	Cussegl da vischnaunca		
Decidiu	14-02-2018		
1621.3130.33	Surviglionza Cuolm da Vi	frs.	12'008.28
Specificaziun	Mesiras per surviglionza Cuolm da Vi		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	12-02-2018		
1621.3132.00	Indemnisaziuns dils cussegladers e giudicaders	frs.	6'500.00
Specificaziun	Analisa dils prighels ella vischnaunca da Tujetsch		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	29-01-2018		
3290.3612.06	Museum regional	frs.	11'053.25
Specificaziun	Sanaziun dil curtin dil museum Cuort Ligia Grischa e dalla Casa Carniec		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	26-03-2018		
3290.3636.00	Contribuziun allas organisaziuns privatas	frs.	100'000.00
Specificaziun	Contribuziun per la restauraziun dalla baseglia s. Martin (Mustér)		
Instanza	Cussegl da vischnaunca		
Decidiu	06-06-2018		
3290.3636.02	Contribuziuns ad uniuns	frs.	2'000.00
Specificaziun	Schenghetg per la Colonna d'agid Tujetsch sil giubileum da 75 onns		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	12-03-2018		
8200.3130.00	Survetschs da tiarzas personas	frs.	123'000.00
Specificaziun	Tractament dalla lenna		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	28-01-2019		
8200.3130.14	Cuosts da transports	frs.	65'000.00
Specificaziun	Transports cun helicopter		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	28-01-2019		
8200.3141.01	Manteniment vias d'uaul	frs.	35'000.00
Specificaziun	Mesiras immediatas Val Bugnei		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	24-04-2018		
8400.3149.30	Manteniment d'infrastructura turistica	frs.	15'000.00
Specificaziun	Senda Calmut		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	15-10-2018		
8400.3149.30	Manteniment d'infrastructura turistica	frs.	8'100.00
Specificaziun	Illuminaziun dil plaz da giug e tablas d'informaziun Cuolm da vi		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	16-04-2019		
9630.3439.90	Ulteriurs cuosts dils baghetgs	frs.	10'000.00
Specificaziun	Cumpra da parcelas nr. 2706 e nr. 2703		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	12-03-2018		

Annexa tiel quen 2018

1. Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanziazion e valetaziun

Principi da presentaziun dalla contabilitad

La presentaziun dalla contabilitad ei conforma allas leschas da finanzas dil cantun Grischun (FHG, BR 710.100) sco era all'ordinaziun da finanzas per vischnauncas (FHVG, BR 710.200). Ella muossa in maletg dallas finanzas che corrispunda alla situaziun dalla facultad, alla situaziun finanziaria ed alla situaziun da rendita efectiva (true and fair view).

Principi da bilanziazion e valetaziun

La facultad finanziaria cuntegn quellas valurs dalla facultad che san vegnir vendidas senza impedir l'ademplida dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 1 FHG). La valetaziun succeda il di da controlla dalla bilanza tenor ils principis commercials. Excepiu ein parcelas e stabiliments che vegnan valetai silmeins mintga 10 onns (art. 26 FHG e art. 20 FHVG).

La facultad administrativa cuntegn las valurs dalla facultad che surveschan immediat ed a liunga vesta per ademplir las incumbensas publicas (art. 2, alinea 2 FHG). Valurs dalla facultad administrativa vegnan bilanzadas sch'ei sa vegnir fatg diever sur plirs onns dad ellas e sch'ellas surpassan il cunfin d'activaziun che vala per la vischnaunca (art. 12 FHVG). La facultad administrativa vegn bilanzada tenor ils cuosts d'acquist ni da producziun. Sch'ei ha dau negins cuosts, vegn bilanzau tenor la valur da marcau. La facultad administrativa che vegn reducida entras l'utilizaziun, vegn amortisada linear sin fundament dalla categoria d'investiziun ed il temps d'utilizaziun supponiu. Sch'ina reducziun permanenta che surpassa il diever ordinari per ina posiziun da facultad administrativa ei previsibla, vegn la valur contabilisada rectificada (art. 27, alinea 4 FHG). Emprests, participaziuns e parcelas vegnan buca amortisai aschiditg ch'ei dat negina reducziun dalla valur.

2. Cumprova dil capital agen

La cumprova digl agen capital muossa ils motivs per las midadas el capital agen.

conto	num	01.01.2018	31.12.2018	midada	motiv dalla midada
29001.01	FS Provediment d'aua	1'500'000	1'500'000	0	
29002.01	FS Purificaziun dall'aua	2'208'137	2'681'260	473'122	Deposit finanziaziun speciala e taxas da colligiazion
29003.01	FS dall'economisaziun dil rumien	40'017	42'551	2'534	Deposit finanziaziun speciala
29100.01	Fond per il svilup economic	0	100'000	100'000	Deposit el fondo
29100.03	Legat Gertrud Zepf	14'921	14'921	0	
29300.01	Prefinanziaziuns		1'200'000	1'200'000	Sanaziun Bogn Sedrun
29500.01	Reserva da revaletaziun ord la midada sin HRM2	2'578'440	0	-2'578'440	Saldaziun
29600.01	Reserva dalla nova valetaziun facultad finanziaria	111'333		-111'333	Saldaziun
29900.01	Resultat annual	0	402'963	402'963	Gudogn 2018
29990.01	Resultats cumulai dils onns precedents	4'703'496	7'393'269	2'689'773	
Total capital agen		11'156'344	13'334'964	2'178'620	

3. Survesta dallas retenziuns

Las retenziuns vegnan bilanzadas el capital jester. Ei vegn differenziau denter retenziuns a liunga ed a cuorta vesta. Las retenziuns e lur midadas ein da declarar ella survesta dallas retenziuns. La survesta dallas retenziuns cuntegn en special il stan dallas singulas retenziuns ed in commentari vitier (art. 14, alinea 3 FHVG).

Per la fin digl onn 2018 ha la vischnaunca da Tujetsch neginas retenziuns.

4. Survesta dallas participaziuns

La survesta dallas participaziuns cuntegn emprests e participaziuns che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas. Plinavon cuntegn ella fuormas dalla collaboraziun intercomunala e purtaders externs, als quals la vischnaunca separticipescha sco commembra ni purtadra (art. 25, alinea 1 FHVG).

Emprests dalla facultad administrativa che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas:

Per la fin digl onn 2018 ein negins emprests bilanziai ella facultad administrativa.

Perencunter ein ils suandonts emprests bilanziai ella facultad finanziaia:

- Empest Sedrun pendicularas (tochen 2020) CHF 500'000.00
- Empest Pendicularas Mustér (2018 – 2038) CHF 1'750'000.00

Ils emprests vegnan pagai anavos e/ni ord tals seresultan tscheins. Ord quei motiv ein ils emprests bilanziai ella facultad finanziaia.

Participaziuns dalla facultad administrativa che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Num e fuorma giuridica	Activitad		Diember	Valur nominala	Participaziun %	Valeta 31.12.2018
Ovra Electricas Reinanteriur SA	Energia	aczias	280	5'000	1.75%	1'400'000
Andermatt- Sedrun Sport SA*	Turissem	aczias	236'997	25	9.00%	630'000
Energia alpina	Energia	capital da dotaziun			100.00%	1'000'000
Grischelectra SA	Energia	aczias	1	200	< 1%	1
Viafier Matterhorn Gotthard SA	Traffic	aczias	108	75	< 1%	1
Viafier retica SA	Traffic	aczias	10	500	< 1%	1
Dampfbahn Furka Bergstrecke SA	Traffic	aczias	5	200	< 1%	1
Plazza da golf Sedrun SA	Turissem	aczias	280	400	5.33%	1
Repower SA	Energia	aczias	16	1	< 1%	1
Sennaria Surselva SA	Victualias	aczias	20/16	1000/650	1.69%	1
Campadi Rein SA	Turissem	aczias	30	500	6.60%	1
Residenza Dulezi SA	Habitaziuns p. seniurs	aczias	95	1'000	95.00%	1
Total						3'030'009

*La valur dil cuors dallas aczias dall'Andermatt Sedrun Sport SA corrispuonda pils 31 da december 2018 a frs.1'658'979.00.

Fuormas dalla collaboraziun intercommunal e purtaders externs

Num dall'organisaziun	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Participaziun	Ulteriurs commembers
0 Administraziun generala				
Regiun Surselva	Corporaziun			vischnauncas Surselva
1 Segirtad publica				
Regiun Surselva	Corporaziun	Uffeci civil		
Regiun Surselva	Corporaziun	KESB Surselva		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Uffeci da stumaziun		vischnauncas Surselva
Pumpiers Sursassiala	Corporaziun	Pumpiers		vischnauncas Medel, Mustér
2 Scolaziun e formaziun				
Inspectorat dil district Surselva	Lescha cantunala	Inspectorat da scola		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Scola da musica		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Survetsch logopedic		vischnauncas Surselva
3 Cultura e temps liber				
Regiun Surselva	Corporaziun	Finanziaziun museums		vischnauncas Surselva
4 Sanadad				
Sana Surselva	Corporaziun	Prestaziuns da sanadad		vischnauncas Surselva
Spital regional Surselva SA	Societad acziunara	Prestaziuns da spital		vischnauncas Surselva
Spitex Cadi	Uniun	Prestaziuns ambulontas		vischnauncas dalla Cadi
Puntreis Center da sanadad SA	Societad acziunara	Prestaziuns da tgira		vischnauncas Medel, Mustér
5 Ovras socialas				
Survetsch social Surselva	Lescha cantunala	Cussegliaziun sociala		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Curatella professiunala		vischnauncas Surselva
6 Traffic				
Regiun Surselva	Corporaziun	Traffic public regional		vischnauncas Surselva
7 Ambient e planisaziun				
Corporaziun Aua cristalla	Associaziun	Provediment d' aua		
Corporaziun d' aua s. Leci	Associaziun	Provediment d' aua		
Corporaziun d' aua Bugnei	Associaziun	Provediment d' aua		
Regiun Surselva	Corporaziun	Reciclad Surselva		vischnauncas Surselva
Local da cadavers	Corporaziun	Dismessa da cadavers		vischnauncas Medel, Mustér
Corporaziun per l'economisaziun da gliet dallas sereneras dalla Cadi	Corporaziun	Economisaziun da gliet		vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Corporaziun	Planisaziun directiva Surselva		vischnauncas Surselva
8 Economia publica				
Sedrun- Mustér Turissem	Societad acziunara	Promoziun dil turissem		vischnaunca Mustér
Regiun Surselva	Corporaziun	Svilup regional Surselva		vischnauncas Surselva

5. Survesta dallas garanzias

Ella survesta dallas garanzias vegnan tut ils fatgs numnai ord ils quals in'obligaziun impurtonta sa seresultar el futur (art. 25, alinea 2 FHVG). Ella cuntegn en special:

- a) Obligaziuns eventualas tier las qualas la vischnaunca va en ina obligaziun en favur da tierzas personas, en special garanzias, obligaziuns da garanzias e garanzias da deficit
- b) Obligaziuns da leasing
- c) Auters fatgs cun caracter eventual; pil cass che quels ein buca cudischai sco retenziuns, sco castitgs convenziunals e riclas

Tier las obligaziuns eventualas setracta ei d'obligaziuns che la vischnaunca va en favur da tierzas personas. Las obligaziuns ein dependentas che certas premissas ein dadas. Ellas determinaziuns da finanzas munta la vigur d'ina obligaziun eventuala in'expensa. Perquei basegna ella ina lubientscha d'expensa entras l'istanza responsabla.

La vischnaunca Tujetsch ha actualmein suandontas obligaziuns eventualas:

Num e sez dall'organisaziun	Caracter dalla garanzia	Decisiun	Prestaziuns segiradas	Pagaments onn da rapport	Declaraziuns tier las rescas specificas
Cassa da pensiun			Obligaziun da far in pagament supplementar	nuot	
Academia Vivian	garanzia da deficit	22.09.16 sp		7'296.75	
Gremis cumpetents: radunonza communal (rc), cussegl da vischnaunca (cv), suprastanza communal (sp)					

6. Survesta dils retscheviders da gronds pagaments

En quei register ein pagaments a vischnauncas e tierzas personas (divisiun da caracter 363) indicai, ch'ei vegni prestai sin basa d'ina obligaziun. Quels pagaments han negina cunterprestaziun adequata per consequenza e la vischnaunca separticipescha buca senza alla societad. Sco gronds pagaments valan tier vischnauncas tochen 5000 habitonts pagaments naven da frs. 500'000.00

Conto	Retschevider	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Pagau onn da gestiun
8400.3635.30	Sedrun Mustér Turissem		Turissem	840'000.00

7. Survesta dalla facultad finanziaria

Per documentar ed informar davart la valetaziun dalla facultad sto la survesta dalla facultad vegnir elavurada. Ella survescha alla publicaziun tenor il principi da presentaziun dalla contabilitad, dil qual vegn fatg diever ella contabilitad da facultad. Las valurs ella survesta dalla facultad vegnan generadas ord la contabilitad da facultad e correspundan alla contabilitad da finanzas (bilanza).

Investiziuns materialas	Valeta dils 01.01.2018	Entradas (+)	Transfer dalla FA (+)	Expensas (-)	Transfer ella FA (-)	Adattaziun valor commerciala (+/-)	Valeta dils 31.12.2018
Terren da bageghiar	797'800.00						797'800.00
Terren dretg da bagh.	1'677'635.00						1'677'635.00
Ulteriur terren	498'700.00						498'700.00
Baghetgs	770'000.00						770'000.00
Total	3'744'135.00						3'744'135.00

8. Survesta dallas investiziuns bilanziadas ella facultad administrativa

	stan dils 010120B	Valurs d'acquist			stan dils 31.12.20B	stan dils 010120B	Amortisaziuns cumuladas				stan dils 31.12.20B	Valur da cudischaziun 31.12.20B
		Expensas (+) Entradas (-) Qi	Sortidas (-)	Spusta- ments			Amortisaziuns ordinarias	Amortisaziuns extraordinarias	Amortisaziuns suppl.	Sortidas (-)		
Facultad administrativa												
Vias	425'723.52	-44'249.05			381'474.47		381'474.47				381'474.47	0.00
Construcziuns bassas - economisaziun di rumien	166'006.40				166'006.40		31'200.00				31'200.00	124'806.40
Stabiliments en construcziun												0.00
Implementaziun digl Uffeci funsi federal	-50'000.00	50'000.00			0.00							0.00
Scola Sedrun - pegna	0.00	253'510.00			253'510.00							253'510.00
Halla plurivalenta Dulezi	1'650'305.10	-40'948.05			1'609'357.05							1'609'357.05
Via Strem	0.00	5'327.85			5'327.85							5'327.85
Via d'access e parcadis halla plurivalenta	0.00	149'245.47			149'245.47							149'245.47
Garascha sutterrana Dulezi	0.00	4'81'278.61			4'81'278.61							4'81'278.61
Fussal da plevgia	0.00	47'369.83			47'369.83							47'369.83
Piazzas da rumians (molocs)	56'700.00	-25'902.40			30'797.60							30'797.60
Proiect da protecziun	0.00	68'828.15			68'828.15							68'828.15
Proiect Scharinas	0.00	18'951.30			18'951.30							18'951.30
Proiect Val Strem	195'749.10	-89'718.60			106'030.50							106'030.50
Luvratori stradalesses	1'046'052.13	15'652.90			1'061'705.03							1'061'705.03
Preproject Bogn Sedrun	-264'667.09	268'703.05			4'035.96							4'035.96
Total stabiliments en construcziun					3'873'437.35							3'873'437.35
Total	3'215'869.16	1'195'049.06	0.00	0.00	4'410'918.22	0.00	412'674.47	0.00	0.00	0.00	412'674.47	3'998'243.75
Participaziuns	3'030'009.00				3'030'009.00							3'030'009.00
Total facultad administrativa	6'245'878.16	1'195'049.06	0.00	0.00	7'440'927.22	0.00	412'674.47	0.00	0.00	0.00	412'674.47	7'028'252.75
Taxas da colligiaziun*		-311'421.82										
Investiziuns nettas		883'627.24										

* Las taxas da colligiaziun vegnan cudischadas directamein el conto d'obligaziun dalla finanziaziun speciala «Purificaziun dall'aua».

9. Fatschentas extraordinarias

Las fatschentas extraordinarias ston vegnir declaradas ell'annexa. Cheutier s'audan expensas ed entradas sco era expensas ed entradas d'investiziun sch'ellas eran buca previsiblas e sch'ellas seretrain all'influenza e controlla ni sch'ellas s'audan buca tier il sector operativ. Sco expensas extraordinarias valan era amortisaziuns supplementaras sin la facultad administrativa, finanziaziuns preliminaras (prefinanziaziun) ed igl import d'in deficit da bilanza.

nr. conto	descripziun	summa	motiv
8400.3893.00	Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun	1'200'000	Prefinanziaziun pil project pendent
8400.3511.00 8500.3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	100'000	Contribuziun pil fond tenor la lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch
6150.3300.00	Amortisaziuns ordinarias (vias)	381'474	Amortisaziuns ordinarias supplementaras tenor HRM 1
7301.3300.00	Amortisaziuns ordinarias (rumien)	31'200	Amortisaziuns ordinarias supplementaras tenor HRM 1
1400.3130.07	Mutaziuns - Uffeci funsil/mesiraziun	49'618	Cuosts register funsil federal
8200.4631.00	Contribuziun dil cantun	253'889	Contribuziun dil cantun 2017
7410.3142.00	Manteniment rempars da flums e torrents	33'396	Reducziun dallas expensas cun sliar si las cudischziuns transitoricas

Sin fundament dil bien resultat dil rendachen 2018 ei ina summa vegnida contribuida al capital agen. Ei setracta cheu d'ina prefinanziaziun ch'ei definada per la sanaziun dil Bogn Sedrun. Plinavon ei ina summa vegnida alimentada al fond per pil svilup economic.

6150 e 7301: Tenor il principi da contabilitad HRM2 vegnan las investiziuns, las qualas ein vegnidas realisadas alla fin avon ch'il sistem da contabilitad HRM 2 ei vegnius introducuis, screttas giu enteifer 12 onns ni duront in pli cuort spazi. Las investiziuns sut la funcziun nr. 6150 ein screttas giu sin frs. 0 alla fin digl onn 2018 e las investiziuns tier la funcziun nr. 7301 vegnan screttas giu sur in spazi da tschun onns.

1400: Ils cuosts restonts per l'introducziun digl register pigl uffeci funsil federal han ins buca saviu eruir a miez digl onn 2018. Ord quei motiv ei ina part dalla retenziun vegnida sliada si el connex culla rectificaziun dalla bilanza. Entochen la fin digl onn 2018 ei denton semussau ch'ina retenziun fuss stada necessaria. Ord quels motivs ein ils cuosts totals ella summa da frs. 49'000.00 vegni cudischai el quen da gudogn e sperdita. L'implementaziun dil register (uffeci funsil federal) ei uss terminada.

8200: Tenor HRM2 ston las cudischaziuns succeder ella perioda actuala. Quei vul dir che las entradas ed ils cuosts ein d'attribuir allas periodas en talas las entradas ein vegnidas registradas respectivamein ils cuosts ein succedi. Ord quei motiv vegnan las contribuziuns dil cantun egl avegnir buca pli cudischadas egl onn sequent sco quei ei succediu el vargau. Sin fundament da quella nova regulaziun eisi stau inevitabel da cudischar el rendachen 2018 las contribuziuns da dus onns. Aschia muossa il rendachen 2018 tier quella posiziun in surpli d'entradas ella summa da rodond frs. 250'000.00.

7410: Il quen d'investiziun cumpeggia certs posts transitoris ch'ei vegni calculai memia ault. Quei pertucca suletta-mein gl'indrez d'alarm Pulanera ch'ei vegnius screts giu ella bilanza gia igl onn 2017 sin frs. 0. La correctura ei succedida sur il quen da gudogn e sperdita. Cheutras ei ina reducziun d'expensas ella summa da frs. 33'000.00 seresultada.

10. Contribuziuns garantidas entras il cantun, la confederaziun ni tiarzas personas

In mussament davart las contribuziuns che vegnan garantidas entras la confederaziun, il cantun ni tiarzas personas per investiziuns eisi sut certas circumstanzas buca pusseivel da menar administrativamein. Ord quei motiv vegnan quellas contribuziuns indicadas ell'annexa dil rendachen.

- Scola Sedrun - pégna

Contribuziuns da promoziun cantunalas per metter entuorn il scaldament sin energia regenerabla

frs. 77'650.00

11. Regulaziuns dalla bransch per amortisaziuns linearas tier ils secturs da provediment e dismessa che vegnan finanziati cun taxas

Pils secturs da provediment e dismessa che vegnan finanziati cun taxas, san las tariffas dallas amortisaziuns linearas ord las regulaziuns dallas bransch che correspundentas vegni applicadas. Quellas regulaziuns vegnan publicadas ella annexa.

Ei vegn applicau neginas regulaziuns da bransch per las amortisaziuns linearas. Las amortisaziuns succedan tenor il sistem da contabilitad HRM 2. Il provediment d'aua vegn garantius ella vischnaunca Tujetsch entras las differentas corporaziuns d'aua.

12. Tractament special dalla facultad administrativa tier l'introducziun dil sistem da contabilitad HRM 2

Negin tractament special.

13. Valetaziun dallas investiziuns materialas – deviazion dalla valur commerciala

La valetaziun dallas investiziuns materialas ella facultad finanziaria el connex culla rectificaziun dalla bilanza ei vegnida approvada entras la suprastanza communal ed il cussegl da vischnaunca ha priu quei per enconus-chientscha.

14. Indicaziuns tier la facultad da giudida buca bilanziada

La vischnaunca da Tujetsch ei proprietaria da 345 parcelas. Quei correspunda ad ina surfatscha da rodond 83.5 milliuns m².

15. Controlla dils credits d'impegn

La vischnaunca ei obligada da menar ina gliesta da controlla davart ils credits d'impegn. Quella cumpeggia il stadi dils projects, ils pagamenti resultai sco era la spartida dils credits da rama tenor ils singuls intents. La controlla davart ils credits d'impegn vegn publicada ella annexa.

Credit				Quen d'investiziun		controlla dils credits						
datum	organ	summa da credit	contribuziuns	conto	object	Expensas			Contribuziuns			credit restont
						stan 01.01.2018	QI 2018	stan 31.12.2018	stan 01.01.2018	QI 2018	stan 31.12.2018	
08.12.2017	rc	300'000		2170.5090.02	Scola Sedrun - pegna	0	253'510	253'510			0	46'490
18.08.2014 22.01.2016	rc	7'060'000	400'000	3410.5040.01	Halla plurivalenta Dulez **	6'243'194	791'047	7'034'241	400'000	10'000	410'000	25'759
08.12.2017	rc	400'000	160'000	6150.5010.05	Via Strem	0	5'328	5'328			0	394'672
08.12.2017	rc	300'000		6150.5010.06	Via d'access e parcadis HP	0	149'245	149'245			0	150'755
22.01.2016*	rc	700'000	210'000	6150.5010.08	Via Gionda	328'437	48'596	377'033	52'845	55'845	108'690	322'967
08.12.2017	rc	2'130'750		6150.5030.02	Garascha sutterrana Dulezi	0	418'279	418'279			0	1'712'471
08.12.2017	rc	620'000	60'000	7201.5032.02	Fussal da plievgia	0	47'370	47'370			0	572'630
22.01.2016	rc	70'000	0	7301.5033.01	Plazzas da rumians (molocs)	1'560	42'537	44'097	0		0	25'903
14.12.2018	cv	60'000	0	7301.5033.01	molocs			0	0		0	60'000
08.12.2017	rc	125'000	118'000	7410.5030.03	Project da protecziun	0	104'168	104'168	0	41'233	41'233	20'832
08.12.2017	rc	1'915'000	1'600'940	7410.5030.04	Project Scharinas	484'517	179'088	663'605	320'000	305'966	625'966	1'251'395
16.12.2016	rc	500'000	417'300	7410.5030.05	Project Val Strem	175'524	207'551	383'075	123'750	111'545	235'295	116'925
17.03.2017	rc	1'440'000		8290.5040.00	Luvratori stradalessen	1'086'358	369'363	1'455'721	0	0	0	-15'721
01.02.2017	cv	370'000	0	8400.5040.01	Sanaziun Bogn Sedrun	105'333	268'703	374'036			0	-4'036
Bilanza / FF												
16.03.2018	rc	2'500'000		10710.02	Pendicularas Mustér	0	1'750'000	1'750'000			0	750'000
Gremis cumpetents: radunonza communal (rc), cussegl da vischnaunca (cv), suprastonza communal (sp)												
*Credit ei serraus giu per ils 31.12.2018												

**Conclus pil credit: 18-08-2014 (frs. 6'375'000.00) / 22-01-2016 (frs. 685'000.00)

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Quen 2018 Bogn Sedrun

Messadi

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau president
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

Bogn Sedrun		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
Quen current		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3	Entradas						
3000	Entradas bogn da divertiment		173'437.30		180'000.00		178'647.05
3010	Entradas wellness		193'171.50		195'000.00		200'964.35
3020	Entradas vital		23'083.75		20'000.00		16'377.35
3030	Entradas vendita		16'155.80		20'000.00		18'977.70
3040	Entradas affittaziun Solarium		3'335.90		4'000.00		5'006.60
3100	Contribuziun scolas		9'000.00		9'000.00		9'000.00
3	Total Entradas		418'184.25		428'000.00		428'973.05
4	Cuosts da material e rauba						
4000	Cumpra da material	3'755.00		7'000.00		4'879.95	
4060	Cuosts lavandaria	28'634.75		34'000.00		29'077.45	
4100	Lavurs jastras	5'135.00		7'000.00			
4	Total Cuosts da material e rauba	37'524.75		48'000.00		33'957.40	
5	Cuosts da persunal						
5000	Pagas	390'042.15		394'300.00		385'962.20	
5013	Prestaziuns EO e cass d'accident		20'030.70				4'101.30
5014	Distribuziun entradas taxa CO2		541.75				294.00
50	Total Pagas e supplements	390'042.15	20'572.45	394'300.00		385'962.20	4'395.30
5700	AHV, IV, EO, ALV	28'416.15		33'000.00		29'368.70	
5720	Cassa da pensiu	20'786.60		24'000.00		21'936.35	
5730	Segirada d'accident	645.42		600.00		667.73	
5740	Segirada da schurnada	3'056.49		3'600.00		3'202.73	
57	Total Segiradas socialas	52'904.66		61'200.00		55'175.51	
5810	Scolaziun e formaziun	1'426.10		3'500.00		160.00	
5820	Spesas	100.00		1'200.00		1'098.40	
5880	Ulteriurs cuosts da persunal	110.00		3'000.00		2'014.30	
58	Total Ulteriurs cuosts da persunal	1'636.10		7'700.00		3'272.70	
5	Total Cuosts da persunal	444'582.91	20'572.45	463'200.00		444'410.41	4'395.30
6	Ulteriurs cuosts da menaschi						
6100	Manteniment immobilia	33'472.60		40'400.00		42'129.55	
6101	Manteniment maschinas/apparaturas	25'641.55		67'500.00		62'886.05	
6102	Manteniment mobillas/indrezs	10'159.30		15'000.00			
6103	Manteniment eed	14'948.30		12'000.00		5'823.60	
6113	Restituziuns segiradas						1'252.85
6150	Sal	2'037.40		1'500.00		1'308.00	
6160	Preparaziun dall'aua	6'337.40		4'500.00		4'528.25	
6165	Material da schubergiar	3'282.95		6'000.00		3'792.30	
6170	Material wellness/vital	2'635.45		6'000.00		5'437.60	
6175	Alimentaziun wellness	3'408.15		6'000.00		4'546.70	
6180	Gasettas/abos	1'130.85		2'000.00		1'256.10	
6190	Divers material da diever	2'584.32		4'500.00		2'824.40	
61	Total Manteniment e material da diever	105'638.27		165'400.00		134'532.55	1'252.85
6210	Benzin e diesel	46.70		300.00		30.00	
62	Total Maschinas e transport	46.70		300.00		30.00	
6300	Segirada d'edifecis	2'940.25		3'500.00		2'967.20	
6310	Segirada da responsabladad e da maschinas	7'164.90		7'200.00		6'928.90	
6320	Controllas cantun	1'340.00		1'500.00		670.00	
63	Total Segiradas	11'445.15		12'200.00		10'566.10	
6400	Electricitad	78'582.25		90'000.00		77'730.75	
6410	Aua	5'805.70		6'000.00		5'805.70	
6420	Ieli da scaldar	72'740.15		60'000.00		55'876.86	

Bogn Sedrun
Quen current

		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
6430	Taxas da rumians	2'267.85		2'500.00		2'340.30	
6440	Canalisaziun	8'333.70		10'000.00		9'286.80	
64	<i>Total Energia e dismissas</i>	<i>167'729.65</i>		<i>168'500.00</i>		<i>151'040.41</i>	
6500	Material da biro	849.95		3'000.00		2'136.50	
6510	Telefon, internet, porto	3'218.97		3'500.00		2'716.35	
6520	Contribuziuns e donaziuns	319.25		1'200.00		455.00	
6530	Cumissiu da menaschi/direcziun	2'870.00		5'500.00		5'441.90	
6540	Cuors e seminars			1'500.00			
6570	Cumissiu da gestiun			2'500.00		2'478.60	
6580	Diversas expensas			3'000.00			
65	<i>Total Administraziun ed informatica</i>	<i>7'258.17</i>		<i>20'200.00</i>		<i>13'228.35</i>	
6600	Reclama ed inserats	24'866.55		30'000.00		29'637.20	
6640	Spesas da representaziun			1'000.00			
6650	Bons sco sponsur	1'158.00		2'000.00		805.00	
66	<i>Total Reclama</i>	<i>26'024.55</i>		<i>33'000.00</i>		<i>30'442.20</i>	
6840	Spesas banca e posta	2'019.92		2'000.00		1'880.86	
6850	Entradas da tscheins		20.85				20.80
68	<i>Total Finanzas</i>	<i>2'019.92</i>	<i>20.85</i>	<i>2'000.00</i>		<i>1'880.86</i>	<i>20.80</i>
6	Total Ulteriurs cuosts da menaschi	320'162.41	20.85	401'600.00		341'720.47	1'273.65
7	Entradas accessorias						
7000	Entradas uustria		6'600.00		7'150.00		7'150.00
7050	Expensas uustria	11'116.05		3'000.00		2'046.80	
70	<i>Total Entradas accessorias</i>	<i>11'116.05</i>	<i>6'600.00</i>	<i>3'000.00</i>	<i>7'150.00</i>	<i>2'046.80</i>	<i>7'150.00</i>
7	Total Entradas accessorias	11'116.05	6'600.00	3'000.00	7'150.00	2'046.80	7'150.00
8							
8020	Contribuziun vischnaunca - taxas da hosps		135'000.00		135'000.00		135'000.00
80	<i>Total Entradas accessorias</i>		<i>135'000.00</i>		<i>135'000.00</i>		<i>135'000.00</i>
8			135'000.00		135'000.00		135'000.00
	Total entradas/expensas	813'386.12	580'377.55	915'800.00	570'150.00	822'135.08	576'792.00
	Deficit da menaschi	-233'008.57		-345'650.00		-245'343.08	

Bogn Sedrun Bilanza		31.12.2018	31.12.2017
1	ACTIVAS	149'344.94	108'570.79
1	Activas	149'344.94	108'570.79
10	<i>Capital en circulaziun</i>	149'344.94	108'570.79
1000	Cassa	9'376.00	11'046.70
1025	Banca Raiffeisen 70127.14	94'476.19	59'620.32
1026	PostFinance	10'612.19	12'321.72
1101	Debiturs	12'110.56	14'087.05
1210	Reserva ieli da scaldar	22'770.00	11'495.00
2	PASSIVAS	149'344.94	108'570.79
2	Passivas	149'344.94	108'570.79
20	<i>Capital jester a cuort termin</i>	375'353.51	345'813.87
2001	Crediturs - conto collectiv	29'621.90	49'084.60
2010	Bons	27'622.30	24'736.90
2011	Cartas depot	2'527.90	2'122.90
2150	Conto current AVS	-2'426.15	-8'808.70
2158	Conto d'ulivaziun vischnaunca	318'007.56	278'618.17
2300	Passivas transitorias		60.00
24	<i>Capital jester a lung termin</i>	7'000.00	8'100.00
2400	Emprest vischnaunca	7'000.00	8'100.00
28	<i>Agen capital</i>	-233'008.57	-245'343.08
2991	Sperdita	-233'008.57	-245'343.08

Rapport da gestiun 2018

Il pensums e las cumpetenzas dalla cumissiun da gestiun ein reglai egl artichel 49 dalla constituziun communal, el regulativ per la cumissiun da gestiun ed en il model da quen e controlla dallas vischnauncas dil Cantun Grischun.

La cumissiun da gestiun ha l'incumbensa da controllar e d'examinar las differentas spartas dall'administraziun e dil menaschi finanziel dalla vischnaunca Tujetsch per igl onn da quen 2018.

La controlla ha cumpigliau:

- La revisiun dil quen annual (bilanza, quen current e quen d'investiziun) dalla vischnaunca da Tujetsch e dil Bogn Sedrun, che cumpeggia la perioda digl 1. da schaner 2018 tochen ils 31 da december 2018.

Constataziuns:

- Las contabilitads ein menadas conform agl uorden e tenor principis mercantils sco era tenor il model da quen per las vischnauncas dil cantun Grischun.
- Las bilanzas pils 31 da december 2018 ed ils quens da menaschi 2018 corrispundan alla contabilitad.
- La facultad ed ils deivets per ils 31 da december 2018 ein corrects e mussai ora completamein.
- Ils documents da fatschenta e da contabilitad ein avon maun. Damondas ein vegnidas rispundidas exact e cumpetent.
- Il fatg communal vegn tgamunaus cun quita e senn da responsabladad.

La cumissiun da gestiun admetta alla suprastanza communal, allas ulteriuras autoritads e cumissiuns sco era a tuttas colluvreras e colluvrers dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun in cordial engraziament per tut il bien prestau.

Proposta:

La cumissiun da gestiun propona al cussegl da vischnaunca Tujetsch d'approbar il quen communal dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun 2018 (cul dretg da referendum) e da dar scarica alla suprastanza communal, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun.

Sedrun, ils 25 d'avrel 2019

Cumissiun da gestiun dalla vischnaunca Tujetsch

Tumaisch Valier, president

Primus Deragisch

Baseli Huonder

Proposta

La suprastonza communal, en concordanza cun la cumissiun da gestiun, propona al cussegl da vischnaunca:

- a) d'approbar il quen da gudogn e sperdita digl onn 2018 dalla vischnaunca da Tujetsch;
- b) d'approbar il quen da gudogn e sperdita digl onn 2018 dil Bogn Sedrun;
- c) d'approbar il rapport da gestiun 2018 dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun;
- d) d'approbar la prefinanziaziun ella summa da frs. 1.2 milliuns pil Bogn Sedrun ch'ei vegnida creada ord il gudogn resultau dil quen da gudogn e sperdita 2018. La prefinanziaziun va en favur dil project da sanaziun;
- e) da dar scarica a tuts organs communals.

Quella fatschenta ei suttamessa al referendum facultativ tenor igl artichel 17 lit. a dalla constituziun communal.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal:
Beat Roeschlin

Actuar:
Simon Collenberg

Disentis Sedrun

JAHRESRECHNUNG 2018

BILANZ

Aktiven	Seite 1
Passiven	Seite 2

ERFOLGSRECHNUNG

Ertrag	Seite 3
Aufwand	Seite 4
Erfolg	Seite 6
Mittelflussrechnung	Seite 7

Disentis/Mustér, den 21. März 2019

Disentis Sedrun

BILANZ PER 31.12.2018

		<u>31.12.2018</u>	<u>30.04.2018</u>
AKTIVEN		595'876.45	661'231.78
Umlaufvermögen		592'573.45	656'728.78
	Flüssige Mittel	376'133.25	567'734.00
1000	Kassa Disentis	500.00	500.00
1001	Kassa Sedrun	400.00	400.00
1002	Tresor	8'101.95	1'488.30
1010	Postkonto	6'949.42	9'001.77
1020	RB Cadi 70261.18	163'677.09	366'867.82
1021	RB Cadi / EURO	383.09	427.75
1022	GKB CK 193.892.400	58'191.02	58'236.02
1030	RB Cadi / TOMAS	137'032.42	129'866.08
1031	GKB CK 194.173.901	898.26	946.26
	Forderungen aus Lieferungen und Leistungen	132'993.50	56'421.98
1100	Debitoren	83'065.00	17'897.55
1105	Delkredere	-6'900.00	-2'950.00
1140	Debitoren Kreditkarten	1'957.75	0.00
1150	Debitor Graubünden Ferien / TOMAS	54'870.75	41'474.43
	Andere Forderungen	7'578.00	8.40
1170	Forderungen gegenüber Sozialversicherungen	2'970.00	0.00
1180	Forderungen gegenüber MWST	4'599.60	0.00
1190	Debitor Verrechnungssteuer	8.40	8.40
	Vorräte	11'149.70	11'419.20
1200	Büromaterial / Speditionsmaterial	597.50	597.50
1210	Verkaufsmaterial	10'552.20	10'821.70
1300	Aktive Rechnungsabgrenzung	64'719.00	21'145.20
Anlagevermögen		3'303.00	4'503.00
	EDV-Anlagen	3'302.00	4'502.00
1410	Büromaterial und Maschinen	1.00	1.00
1420	EDV-Anlage	1.00	1.00
1400	Mobilier Sedrun	3'300.00	4'500.00
	Wertschriften	1.00	1.00
1140	Wertschriften	1.00	1.00

BILANZ PER 31.12.2018

		<u>31.12.2018</u>	<u>30.04.2018</u>
PASSIVEN		595'876.45	661'231.78
Fremdkapital		474'854.34	452'612.99
	Kurzfristiges Fremdkapital	219'619.34	197'962.99
2000	Verbindlichkeiten aus Lieferungen und Leistungen	210'971.35	173'788.10
2010	Verbindlichkeiten gegenüber MWST	3'147.99	4'707.89
2300	Passive Rechnungsabgrenzung	5'500.00	19'467.00
	Langfristiges Fremdkapital	255'235.00	254'650.00
2610	Rückstellung Gästegutscheine	3'235.00	2'650.00
2640	Rückstellung Marketing	119'000.00	119'000.00
2650	Rückstellung Gästetaxen	133'000.00	133'000.00
Eigenkapital		121'022.11	208'618.79
2900	Eigenmittel	208'618.79	199'845.86
	Jahreserfolg	-87'596.68	8'772.93

ERFOLGSRECHNUNG 01.05.2018 - 31.12.2018

	ER 2018 CHF	Budget CHF	Abweichung CHF	ER 2017/2018 CHF
TOTAL ERTRAG	1'191'017.27	1'223'420.00	-32'402.73	1'796'494.63
Total Gästetaxen	561'000.00	750'400.00	-189'400.00	1'117'000.00
3000 Gästetaxen Sedrun	265'000.00	361'800.00	-96'800.00	541'000.00
3010 Gästetaxen Disentis	296'000.00	388'600.00	-92'600.00	576'000.00
Total Tourismustaxen	559'000.00	381'900.00	177'100.00	563'000.00
3020 Tourismustaxen Sedrun	295'000.00	201'000.00	94'000.00	299'000.00
3030 Tourismustaxen Disentis	264'000.00	180'900.00	83'100.00	264'000.00
Total Kommissionen auf Reservationen	13'886.67	53'600.00	-39'713.33	63'993.16
3100 Kommissionen aus TOMAS	14'245.72			66'482.29
3101 Nutzungsgebühren	850.00			175.00
3110 Annulationsversicherung	1'888.88			3'720.68
3120 Pauschalen TOMAS	868.82			-284.29
3130 Kreditkartenkommissionen	-3'966.75			-6'100.52
Total Diverses	57'130.60	37'520.00	19'610.60	52'501.47
3300 Mitgliederbeiträge	10'350.00	0.00	10'350.00	10'600.00
3400 Einnahmen aus Verkaufsartikel	9'191.90	0.00	9'191.90	13'059.87
3500 Inserate Infobüchlein	31'552.00	0.00	31'552.00	31'806.00
3510 Einnahmen Unterkunftsverzeichnis	0.00	0.00	0.00	0.00
3600 Einnahmen aus Provisionen	0.00	0.00	0.00	200.40
3800 Diverses	10'080.00	0.00	10'080.00	5'764.00
3900 Mehrwertsteuer	-4'043.30	0.00	-4'043.30	-8'928.80
Ausserordentlicher Ertrag	0.00	0.00	0.00	0.00

ERFOLGSRECHNUNG 01.05.2018 - 31.12.2018

	ER 2018 CHF	Budget CHF	Abweichung CHF	ER 2017/2018 CHF
TOTAL AUFWAND	1'278'613.95	1'211'360.00	-67'253.95	1'787'721.70
Total Betriebsaufwand	417'783.37	460'960.00	43'176.63	490'073.06
Personalkosten	265'987.55	321'600.00	55'612.45	326'601.70
5000 Löhne und Gehälter	209'339.40	0.00	0.00	276'130.75
5010 Versicherungsleistungen	-4'356.95	0.00	0.00	0.00
7210 Personalkosten Rhätische Bahn	14'647.20	0.00	0.00	0.00
5700 AHV/IV/EO/FAK-Beiträge	17'262.45	0.00	0.00	23'037.60
5710 Pensionskasse	11'615.85	0.00	0.00	16'018.20
5720 Unfallversicherung	-10.95	0.00	0.00	-94.45
5730 Krankentaggeldversicherung	299.65	0.00	0.00	839.45
5900 Spesen	14'044.00	0.00	0.00	6'443.50
5910 Schulung/Weiterbildung	0.00	0.00	0.00	540.00
5920 Übrige Personalkosten	3'146.90	0.00	0.00	3'686.65
Bürolokaltäten und Bürokosten	59'216.40	67'000.00	7'783.60	71'589.66
6000 Miete Büro Sedrun	16'000.00	0.00	0.00	24'000.00
6001 Miete Archiv	348.00	0.00	0.00	1'392.00
6002 Miete Büro Disentis	6'634.40	0.00	0.00	0.00
6010 Strom, Heizung, Diverses	3'279.80	0.00	0.00	2'649.95
6100 Telefon, Fax	3'837.90	0.00	0.00	3'796.60
6110 Porti	2'129.20	0.00	0.00	3'123.51
6120 Büromaterial	1'550.80	0.00	0.00	2'323.90
6140 Leasing, Fotokopien	5'219.25	0.00	0.00	7'034.45
6150 Buchhaltung und Rechtsberatung	13'354.80	0.00	0.00	20'069.45
6160 Revision der Jahresrechnung	3'502.50	0.00	0.00	3'716.40
6170 Diverses	3'359.75	0.00	0.00	3'483.40
EDV-Anlage	47'578.96	28'140.00	-19'438.96	37'821.07
6200 Support und Kosten TOMAS	28'091.55	0.00	0.00	33'949.35
6210 Support und Unterhalt EDV	17'352.91	0.00	0.00	2'616.72
6220 Anschaffungen EDV	2'134.50	0.00	0.00	1'255.00

Disentis Sedrun

ERFOLGSRECHNUNG 01.05.2018 - 31.12.2018

	ER 2018 CHF	Budget CHF	Abweichung CHF	ER 2017/2018 CHF
Diverses	43'937.93	44'220.00	282.07	52'667.46
6300 Einkauf Verkaufsartikel	7'522.23	0.00	0.00	5'858.51
6310 Beiträge / Verbandsbeiträge	21'668.20	0.00	0.00	29'388.20
6320 Sachversicherungen	2'849.70	0.00	0.00	2'280.60
6330 Honorare Vorstand	5'522.50	0.00	0.00	10'620.50
6340 Jahresrapport und Generalversammlung	2'596.05	0.00	0.00	4'415.30
6350 Ferienwohnungs-Klassifikation	107.25	0.00	0.00	185.35
6360 Gästegutscheine	-190.00	0.00	0.00	-1'063.00
6361 Festin Rodunet	-88.00	0.00	0.00	732.00
6370 Betreibungen	0.00	0.00	0.00	0.00
6380 Delkredereanpassung	3'950.00	0.00	0.00	250.00
6390 Debitorenverluste	0.00	0.00	0.00	0.00
Abschreibungen	1'200.00	0.00	-1'200.00	1'400.00
6500 Abschreibungen Mobiliar	1'200.00			1'400.00
Bankzinsen, PC- und Bankspesen	1'062.53	0.00	-1'062.53	1'393.17
6400 Bankzinsen	0.00	0.00	0.00	-12.00
6420 Bankzinsen und Spesen	660.43	0.00	0.00	1'023.82
6430 Kommission Kreditkarte	389.94	0.00	0.00	410.26
6440 Kursdifferenzen	12.16	0.00	0.00	-28.91
LV Information Bergbahnen Disentis	16'667.00	0.00	-16'667.00	200'004.00
7200 Leistungsvereinbarung Bergbahnen Disentis	16'667.00	0.00	0.00	200'004.00

Disentis Sedrun

ERFOLGSRECHNUNG 01.05.2018 - 31.12.2018

	ER 2018 CHF	Budget CHF	Abweichung CHF	ER 2017/2018 CHF
Total Marketing	400'509.83	368'500.00	-32'009.83	560'509.94
8000 Marketingbeitrag Graubünden Ferien	359'000.00	0.00	0.00	539'625.00
8100 Marketing Sedrun Disentis Tourismus	41'509.83	0.00	0.00	20'884.94
Total Produktmanagement	442'453.75	381'900.00	-60'553.75	535'734.70
8101 Druckerzeugnisse	31'583.95	0.00	0.00	31'378.00
8200 Veranstaltungen Winter	0.00	0.00	0.00	16'170.90
8210 Veranstaltungen Sommer	0.00	0.00	0.00	24'103.70
8211 Bialas vacanzas Sommer	0.00	0.00	0.00	19'908.20
8220 Bialas vacanzas Winter	0.00	0.00	0.00	4'437.90
8222 Produktmanagement San Gottardo	0.00	0.00	0.00	0.00
8300 Gästekarte	394'615.00	0.00	0.00	349'800.00
8310 Distribution Gästekarte	16'254.80	0.00	0.00	9'936.00
8311 Homepage	0.00	0.00	0.00	0.00
8400 Bildung Rückstellungen Produktmanagement	0.00	0.00	0.00	80'000.00
Total ausserperiodentlicher Erfolg	0.00	0.00	0.00	0.00
8900 Ausbuchung Korrektur alter Abgrenzungen	0.00	0.00	0.00	0.00
TOTAL ERTRAG	1'191'017.27	1'223'420.00	-32'402.73	1'796'494.63
TOTAL AUFWAND	1'278'613.95	1'211'360.00	-67'253.95	1'787'721.70
JAHRESERFOLG	-87'596.68	12'060.00	-99'656.68	8'772.93

Disentis Sedrun

MITTELFLUSSRECHNUNG 2018

	2018	2017 - 2018
<u>Innenfinanzierung (Cash Flow)</u>	-192'185.75	48'748.31
Mittel aus betrieblicher Tätigkeit	-86'396.68	10'172.93
Jahresergebniss gem. Jahresrechnung	-87'596.68	8'772.93
+ Abschreibungen	1'200.00	1'400.00
Veränderung des Umlaufvermögens	-131'395.42	-7'019.43
Veränderung Forderungen aus Lieferungen und Leistungen	-80'521.52	-3'816.13
Veränderung andere Forderungen	-7'569.60	-4.20
Veränderung der Vorräte	269.50	2'284.60
Veränderung aktive Rechnungsabgrenzung	-43'573.80	-5'483.70
Veränderung der kurzfristigen Verbindlichkeiten	25'606.35	45'594.81
Veränderung der Verbindlichkeiten aus Lieferungen	37'183.25	45'759.70
Veränderung der Verbindlichkeiten geg. MWST	-1'559.90	390.46
Veränderung passive Rechnungsabgrenzung	-13'967.00	-805.35
Veränderung Delkredere	3'950.00	250.00
<u>Investitionen und Desinvestitionen</u>	0.00	0.00
Investitionen Anlagevermögen	0.00	0.00
Investitionen Büromaterial und Maschinen	0.00	0.00
Investitionen EDV-Anlage	0.00	0.00
Investitionen Mobiliar	0.00	0.00
Desinvestitionen Anlagevermögen	0.00	0.00
Mittelveränderung nach Investitionen	-192'185.75	48'748.31
<u>Finanzierungsbereich</u>	585.00	78'919.00
Veränderungen aus Finanzierungstätigkeiten	585.00	78'919.00
Veränderung Rückstellungen andere	585.00	-1'081.00
Bildung Rückstellungen Marketing	0.00	0.00
Bildung Rückstellungen Gästetaxen	0.00	80'000.00
Abnahme flüssige Mittel 2018	-191'600.75	127'667.31
Flüssige Mittel per 01.05.2017	567'734.00	440'066.69
Flüssige Mittel per 30.04.2018	376'133.25	567'734.00
Abnahme flüssigen Mittel 2018	-191'600.75	127'667.31

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Elecziun substitutiva d'in commem- ber per la cumissiun Bogn Sedrun

Messadi

dalla suprastanza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau president
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

1. Situaziun da partenza

Signur David Tuor ei extraus ord la cumissiun dil Bogn Sedrun. Ord quei motiv vegn ina elecziun substitutiva tenor artechel 11 dalla constituziun communal menada atras.

La suprastonza communal e la cumissiun Bogn Sedrun proponan Erwin Hendry, Sedrun, sco niev commember per la cumissiun Bogn Sedrun pil rest dil trienni 2017-2020.

2. Proposta

Proposta dalla suprastonza communal e dalla cumissiun Bogn Sedrun per mauns dil cussegl da vischnaunca dad eleger Erwin Hendry, Sedrun, ella cumissiun Bogn Sedrun pil rest dil trienni 2017-2020.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal:
Beat Roeschlin

Actuar:
Simon Collenberg